

Collegii anatomici disputatio prima [-septima] / [Henr. Eyssonius].

Contributors

Eyssonius, Henr. (Henricus), 1620-1690

Publication/Creation

Groningen : J. Draper, 1662.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/yg7b9nfy>

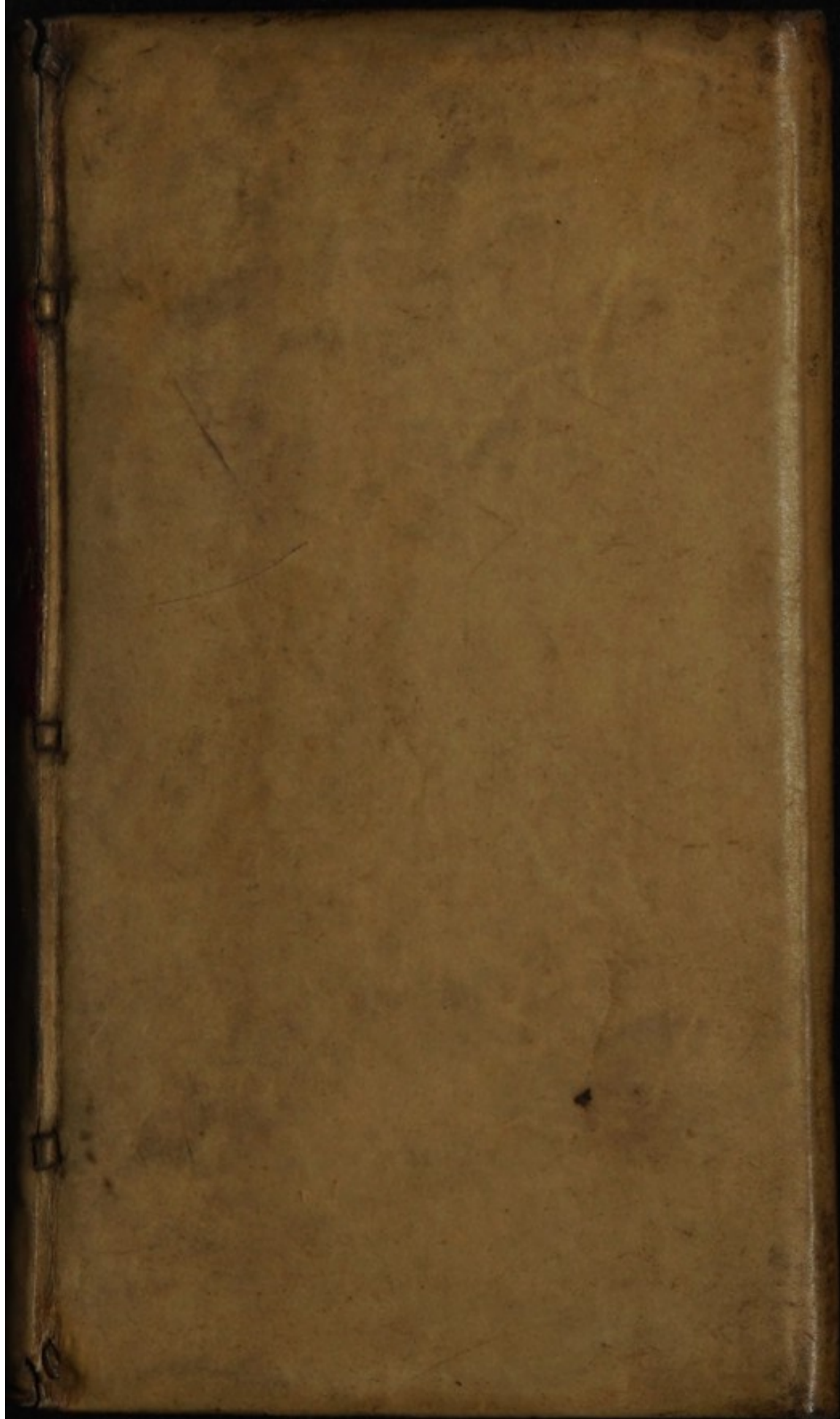
License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

COLLEG.
ANATOM.
GRONINGA
1662

MEDICAL SOCIETY
OF LONDON

ACCESSION NUMBER

PRESS MARK

EYSSONIUS, H.

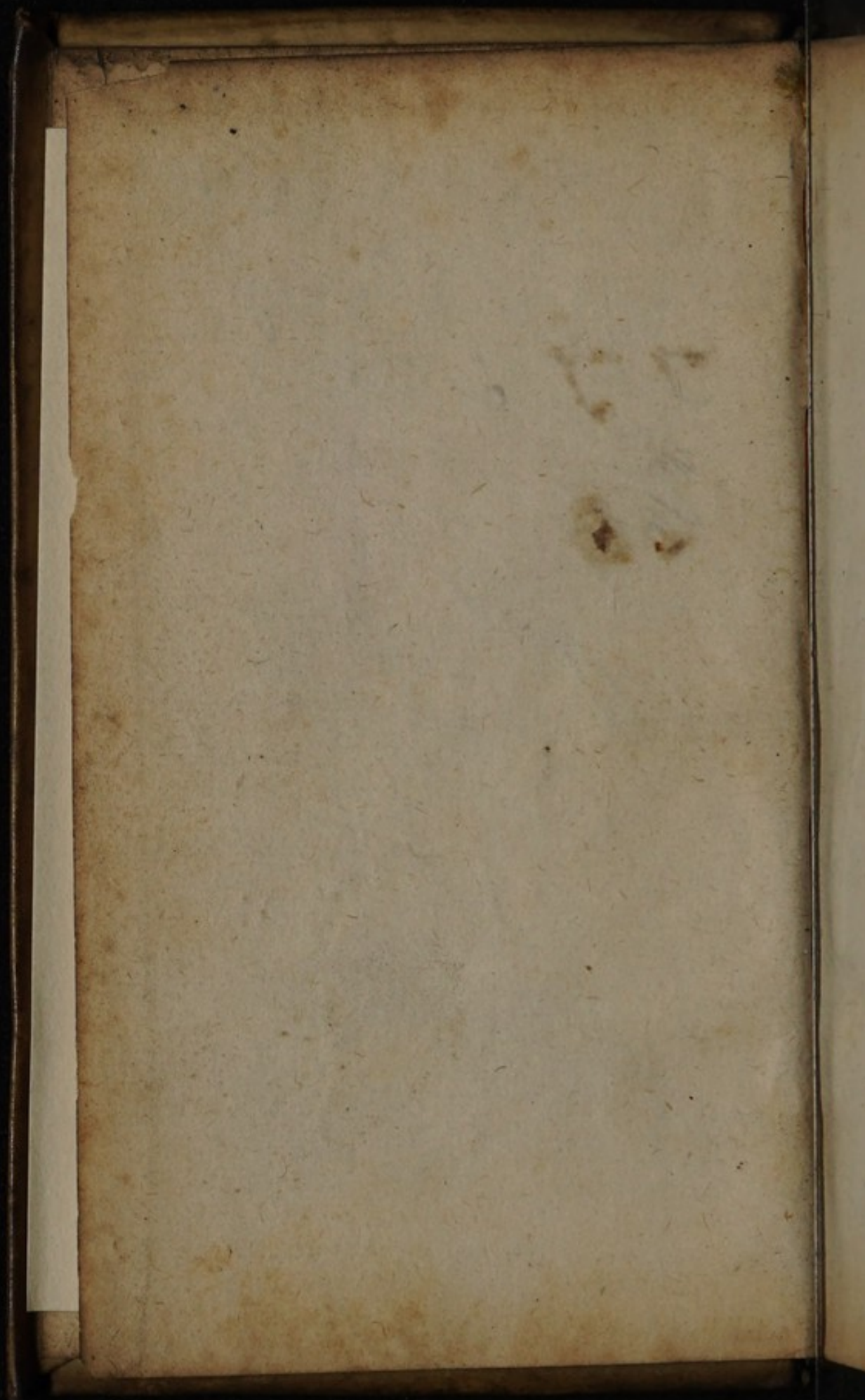
2 Libris J Kerley

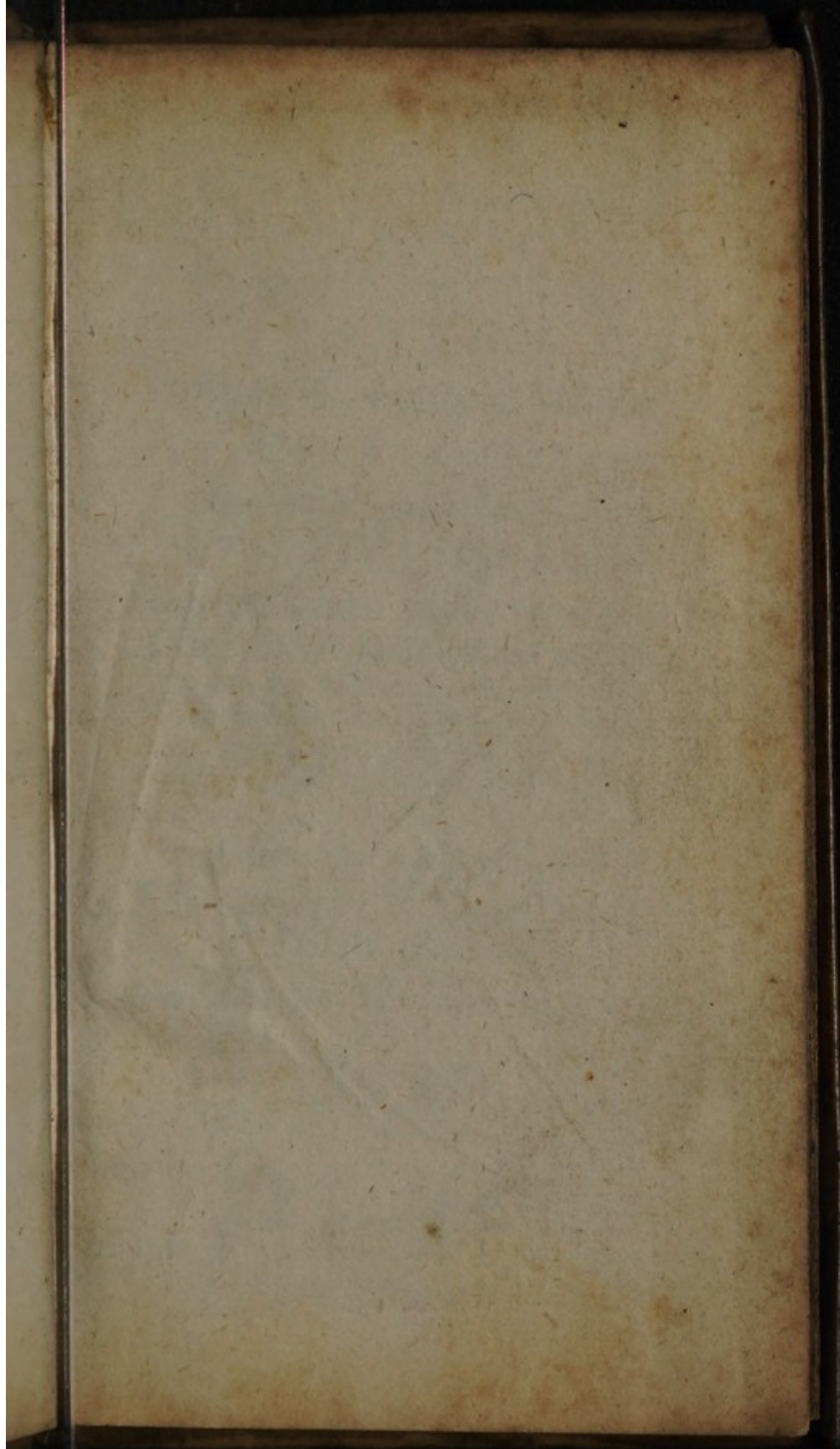
Chirurgi

J J i 28

~~Ch~~
~~65~~

P J 27

65290/A

IX¹₃

17
Henricus Eyssonius
COLLEGI
ANATOMICI

DISPUTATIO PRIMA;

QUAM,

Divino Favente Numine,

SUB PRÆSIDIO

Clarissimi Experientissimi VIRI,

D. HENRICI EYSSONII,

Med. Doctoris, ejusdemque Facul-

tatis in Illustri Illustrium ac Præ-

potentum Groningæ & Omlandiaë

Ordinum Academia Professoris Ordini-

narii, Præceptoris sui infinitis

gratiarum actionibus af-

ficiendi,

publicè venturam proponit

PETRUS BOSSBOOM,

Delpho-Batavus.

Ad diem 22. Februari, horis locoque solitis.

GRONINGÆ,

Typis JOANNIS DRAPER, Ty-
pographi, ANNO 1662.

*Nobilissimo, Excellentissimo, Consul-
tissimo, Prudentissimoque Domino*

D. EVERARDO LODESTEYN,
Celeberrimæ Reipublicæ Delphen-
sis Consuli Gravissimo, Cognato
suo plurimum honorando;

Clarissimo Experientissimo VIRO,
D. FRANCONI à BEEST,
Med. & Chirurg. Doctori, apud
Delphenfes Practico in utrâque
Arte Felicissimo;

D. DOMINICO BOSBOOM,
S.S. Theologiæ Studio Doctissi-
mo, cognato suo, plurimum a-
mando;

D. GERARDO WESTER-
BORCH, Chyrurgo apud Gro-
ninganos Experientissimo;

Hanc

*Disputationem Anatomicam in per-
petuum observantie testimonium
Sacram esse voluit.*

PETRUS BOSBOOM,

COLLEGII ANA-
TOMICI,

EXAMEN PRIMUM;

DE

*Generali Corporis distributione,
ac Partibus ejusdem continen-
tibus communibus; nec non
Abdominis terminis, & re-
gionibus.*

§. 1.

COrpus Humanum dividitur
in Caput, & Truncum: Trun-
cus in Thoracem, Abdo-
men, & Artus; videlicet
Brachia & Pedes.

§. 2. Partes Corporis aliæ sunt Con-
tinentes, aliæ Contentæ. Continentes

A

vel

vel sunt communes universo corpori; vel propriæ, alicui parti, majori mino-
rive. Communes sunt Cuticula, Cu-
tis, Adeps, Membrana adiposa-car-
nosa, & Membrana musculis com-
munis.

§. 3. *Cuticula*, pellicula membra-
niformis, frigida sicca, cuti ubique su-
perimposita, ac annexa; Cute densior,
non crassior; in se tamen diversæ
crassitie, utpote crassior in manibus
pedibusque, præsertim callosis; tenu-
ior in facie: &c. alba quidem, sed coloris
ac figuræ mutuatitiæ; corpus lævigat,
cutim ejusque poros vasorumque capil-
larium oscula tegit, ac blandiorem
tactum reddit.

§. 4. *Cutis*, membrana, copioso
sui generis tomento farta; cuticulâ mul-
tò crassior, non tamen ubique & in
omnibus similiter crassa; exteriùs sub
cuticulâ totum corpus ambiens; ejus-
demque figuræ, & colori se accom-
modans,

modans; extûs inæqualis, propter incisuras, plicas aut rugas, ac præcipue propter meatus fenfiles novem, videlicet in auribus, oculis, naribus, ore, pudendo, ano; & unum in foetûs umbilico; quin & propter poros infinitos; intûs, ut validiùs sibi subjectis annectatur & cohæreat, subaspera; temperata, ratione substantiæ & vasorum omnis generis in ipsam terminantium; totum tegit & munit, ac tactui inservit, & excernendorum transmissioni.

§. 5. *Adeps*, substantia unctuosa, in diversis partibus & individuis mollior, durior; copiosior, parcior; sub cute, membranæ adiposæ-carnosæ loculis & segmentis interjecta; albicans, aliquando subflavior; frigida humida; sensu carens; subjecta tegit, spatia interdum replet, corpus æquabile reddit; calorem fovet; & partes vicinas modicè humectat.

§. 6. *Membrana Adiposa-carnosa*, tenuis; albicans; totum integens hominem, sed in plurimis locis, præsertim in quibus pinguedo adest, adipi inter & circumjecta; in fronte verò, collo, & scroto, & fortè aliquando alibi, fibrarum carnearum intextu gaudens; hâcque ratione cutim movere apta; subjectis per fibrillas nexa; vasis omnis generis donata, ac sensu acuto; frigida sicca; intra loculos, plicas & segmenta sua pinguedinem colligit ac conservat; musculorumque tenuissimorum delineamenta admittit.

§. 7. *Membrana musculis communis*, nervosa; tenuis; valida; albicans; frigida sicca; à capite postico ad pedes usque totum corpus involvens; musculis contumaciter, & vix separabiliter adhærescens; eisdem in locis suis firmat, ne in motu, præsertim athletico, dissiliant.

§. 8.

§. 8. *Abdomen*, ratione exteriorum regionum, supernè in Epigastrium, & Hypochondria; in medio, in regionem Umbilicalem & ~~νεφρώες~~, sive Ina-
nia; infernè, in Hypogastrium, & Ilia; in infimo demùm loco, in Pubem ac Inguina; posterius verò in Lumbos & Nates divisum; ratione cavitatis, superius diaphragmate; inferius totâ ossis innominati pelvi, posterius vertebrae & musculis lumborum, anterior & laterali-
ter costis spuriis, & musculis propriis, inò undiquaque peritonæo clausum; molle, & ossibus carens, ad liberam distensionem, contractionem, & flexionem; abdit & includit viscera, nutritioni & generationi inservientia.

EXAMEN SECUNDUM,

D E

Musculis Abdominis, & Peritonæo.

§. 1. **A** Bdominis partes continentēs
A 3 pro-

propriæ, anteriores & laterales, sunt musculi abdominis; & una universalis, Peritonæum. *Musculorum* paria sunt quinque, simul abdomen undiquaque comprimentia: inter illos Extimi sunt *Obliquè Descendentes*, qui sub mammis versùs latera per digitatas intersectiones, musculi serrati majoris similibus intersectionibus implicitas, & sigillatim nervis singulis donatas, à costis aliquot veris inferioribus obliquè orti, & per laterum & abdominis anteriorem regionem protensi, tum lato & membrani-formi tendine in *Lineam Albam*, (quæ nihil aliud est, quàm lineale intervallum, ex concursu tendinum natum, à cartilagine ensiformi per umbilicum ad pubem, abdomen dividens;) tum in ossis ilium costam, tum in os pubis, inserti; speciatim os innominatum sursum obliquè trahunt.

§. 2. Sub his siti sunt *Obliquè Ascendentes*, qui carnosì à lateribus ossis pubis

bis & costâ ossis ilium, membranosi
verò à spinis ossis sacri & processibus
transversis vertebrarum lumbarium or-
ti, & ab hisce etiam nervis donati; ac
obliquo ascensu suo, superiorum mus-
culorum fibras decussatim præter-
vecti, sine carnosio in costas infe-
riores nonnullas usque ad cartilaginem
ensiformem; & membranoso tendine,
bifido, ac musculus rectum, notabili-
ter supra umbilicum, includente, in
lineam albam latè inserti; speciatim
costas inferiores obliquè deorsum tra-
hunt.

§. 3. *Recti*, ad sterni inferioris la-
tera, à costarum cartilaginibus carno-
si, & ab ossibus pubis nervosiores, or-
ti; ac tribus quatuorve inter-sectioni-
bus nervosis, ad contractionis facilitatem
distincti; abdominique secundum lon-
gitudinem incumbentes; vasisque su-
perne mammariis, & inferne epigastri-
cis, ad nutritionem, non verò ad uteri

ac mammarum consensum, instructi; primariò abdomen medium comprimunt; nec non os pubis rectâ sursum, thoracemque deorsum trahunt.

§. 4. Rectis infernè incumbunt *Pyramidales*; qui ab externo pubis osse carnosa basi orti, nervisque ibidem donati; & sursum paulatim gracilescentes; ac apice acuminato lineæ albæ sub umbilico inserti; speciatim flexilem pubis regionem comprimunt: si verò defint, eorum funguntur officio Recti, ibidem tùm carnosiores.

§. 5. Denique *Transversi*, intimi, à transversis vertebrarum lumbarium processibus orti, ac in progressu infimis costis, ossique ilium affixi; latoque tendine in lineam albam desinentes; speciatim corporis truncum ad latera incurvant.

§. 6. Occurrunt in hisce musculis Abdominis Transversis & Obliquis, ad
ossa

ANATOMICUM

9

ossa pubis, perforationes, non directe oppositæ, sed alternatim dispositæ; ut per eas peritonæi productiones in viris, & Uteri ligamenta in fæminis exeant. Similiter perforantur etiam musculorum Abdominis tendines, in lineâ albâ concurrentes, in fætu; ut vasa umbilicalia egrediantur: Hæc autem in modo natis resecta, nodosum coitum relinquunt, qui Umbilicum constituit.

§. 7. *Peritonæum*, ex membranâ duplici, molli, intus lævi, validâ, densâ, antèrîus tenui ex se, sed aliquando ob distensionem supra umbilicum in helluonibus, & infra eundem in mulieribus, quæ utero gestarunt; ut & naturaliter in lumbis, crassiore constans: intrâ duplicaturam suam, magis vel minus disjunctam, antèrîus vasa umbilicalia; inferiùs vesicam & partes genitales; posteriùs receptaculum chyli, renes, ureteres, venam

A 5

cavam

cavam & arteriam aörtam cum propaginibus; & intrà eandem firmius sibi appressam, hinc indè vasa omnis generis, admittens & includens: exteriore suâ tunicâ, ad diaphragma binis locis, uno venam cavam, altero oesophagum; ad umbilicum, vasa umbilicalia; ad anum & pudenda, transmittenda transmittens; ac eâdem, in pube processûs duos, in viris vasa spermatica dicta, & testes; in foeminis ligamenta uteri rotunda, includentes, propagans; partibusque circumjectis, ac speciatim lumbis validè connexum; abdominisque figuræ & magnitudini se accommodans; musculos abdominis fulcit, eosdemque ac alias partes circumjectas intùs velat; interiore verò tunicâ, ad singula propagatâ, viscera abdominis omnia vestit, connectit, & loco suo continet.

EXAMEN TERTIUM,

D E

*Vasis umbilicalibus, in adultis;
Omento; & Ventriculo.*

§. 1. *Vasa Umbilicalia*, in adultis, exsiccata, impervia, ligamentiformia; à nodoso ad umbilicum coitu, Vena solitaria sursum ad fissuram hepatis, hujusdem antrorsum revellendi gratiâ; Arteriæ duæ deorsum juxtâ latera vesicæ, ejusdem lateraliter firmandæ causâ ad arterias iliacas; Urachus denique primò quidem tenuis, at sensim latefcens, itidem deorsum ad fundum vesicæ, ejusdem suspendendæ gratiâ; intra dictam peritonæi duplicaturam aliquousque progrediuntur, & terminantur.

§. 2. *Omentum*, membranofum, intrâ geminam suam tunicam, vasa, specialiùs venas & arterias, pinguedine magis vel minùs copiosâ, glandulisque exiguis firmatas; ficque in alam suam

anteriorē, ventriculi fundo, &c. & posteriorē, transversæ intestini coli parti, præcipuè connexam; ac partim inter ventriculum & lienem conglobatam, partim deorsum aliquousque liberè, junctis tamen extremitatum marginibus, instar marsupii retiformis, suprà intestina pendulam, propagatas, continens; primariò plures vasorum dictorum ramos, uberiori sanguini continendo & vehendo destinatos, longiùs ad quaecunque sanguinis refrigerium, propagat & extendit; secundariò, tum ventriculi, tum intestinorum officia promovet.

§. 3. *Ventriculus*, ex membranis tribus, unâ communi à peritonæo; & duabus propriis, exteriorē seu trium mediâ, carnosiore; interiorē, nervosiore, rugosiore, mucō oblitâ, constans: in epigastrio sub diaphragmate, inter hep̄ar minore, & lienem majore gibbo, intestinis incumbens: hisque partibus
an ne-

annexus: oblongè rotundus, & superius incurvus, instar tibiæ utricularis: intus ratione Fundi, cavitatis & capacitatis variæ; duobusque Orificiis, æquè ferè altis, uno sinistro, priore, lariore, crassiore, nervis pluribus donato, ac assumptis ingressum præbente, quod Stomachus; altero, dextro, posteriore angustiore, circulumque sphincteris æmulum habente, ac massæ chylosæ exitum præbente, quod Pylorus dicitur, pertusus: venis ac arteriis multis instructus: assumpta recipit, continet, ac proportionata mediante fermento mutat in chylosam massam, eamque in intestina transmittit.

EXAMEN QUARTUM,

D E

Intestinis; Mesenterio; ac Vasis Lacteis.

§. I. **I**ntestina, itidem ex membranis

branis tribus, unâ communi, à peritonæo; & duabus propriis, exteriore crassiore, carnosiore; interiore, nervosiore, in tenuibus rugosiore, & in crassis cellulatâ, mucoque oblitâ, constantia; multisque arteriis ac venis, tam sanguiducis, quàm chyliducis, nec non lymphæducis, & paucis nervis; ac quandoque adipe donata: oblonga, fistulosa; à ventriculi Pylo-ro ad ani exitum per varios anfractûs ac gyros desinentia; corporis sui longitudinem sexies, septies, &c. æquantia vel superantia; variisque partibus variè connexa; ac in tenuia, & crassa divisa; Tenuium primò, crassiore, & angustiore, quod *Duodenum* dicitur, quia 12. transversorum digitorum apices longum putatur; & à ventriculi pyloro retrorsum verius spinam reflexum, indè rectà descendit; chylosam massam suscipiunt: secundò, à fine duodeni aliquousque vacuitatem qualemcunque præ

præ se ferente; vasisque plurimis, speciatim lacteis, prædito; & in principio bilarii meatûs & ductûs pancreatici insertionem accipiente; circumque umbilicum sito; quod *Jejunum* nominatur; chylum meliorem attenuatumque distribuunt: tertiô, longissimo, in hypogastrio potissimum hærente; & à jejuni fine ad coli initium juxta renem dextrum desinente; chylumque foeculentiores continente; quod *Ileum* dicitur; itidem chylum distribuunt: Crassorum verò primô, parte alteâr impervio; instar lumbrici teretis & contorti, ex intestinis enato, renique dextro connexo, unumque ingressûs & egressûs foramen habente; quod *Cæcum* dicitur; fæces chylosiores continent, & siccioribus affundunt: secundô, amplissimo; in cellulas contracto; ligamentoque peculiari, per ejus medium secundum longitudinem excurrente; ac in principio *Valvulâ*, regressum foecum in-

tenuia

tenuia inhibente, donato; à rene dextro
furfum ad hepatis cavum, indèque sub
ventriculi fundo tranfverfim ad lienem,
porròque factò flexu ad & ultra renem
finiftrum pergente; partibusque vici-
nis variè connexo; quod *Colon* voca-
tur; fæces continent, & fuo tempore
promoveant: denique tertiò, craffiore,
carnofiore, ad offium facri & coccygis,
quibus incumbit & connectitur, lon-
gitudinem ferè fefqui palmarem, rectà
descendente; vafisque hæmorrhoidali-
bus donato; quod *Rectum* indigitatur,
fæces expellunt; & fpeciatim hoc, be-
neficio Mufculorum quatuor, Levato-
rum, videlicet duorum Latorum, ab offe
innominato facroque, & duorum Parvo-
rum, anterioris à ligamento tranfver-
fali, posterioris à coccyge natorum, ac
in tunicam externam Sphincteremque
majorem inferorum, femet-ipfum attol-
lit; ac ope mufculi Sphincteris, du-
plicis, partim cutanei, partim carno-
fioris,

fioris, ligamento ossibus ischii & coccygis interjecto, adhærentis, ac circulariter extremitatem cingentis, strin- git & claudit.

§. 2. *Mesenterium*, intrà duplicem suam membranam, à peritonæo in lumbis propagatam, vasa tum sangui- duca, tum lymphæduca, tum chyli- duca plurima, nervosque paucos, ut & adipem sæpè satis copiosum, ac glandulas plurimas majores minores- que continens; ferè circolare, deor- sum tamen oblongum; in plicas con- tractum; latum à centro ad circum- ferentiam, spithamam; longum, in circumferentiâ, ulnas tres, plus minùs; ad & inter intestina situm; iisdemque ac lumborum vertebrae annexum; venas & arterias mesaraicas sanguiducas, & ductus chylicos seu venas lacteas, ut & lymphaticas, omnes ope adi- pis & glandularum firmatas, tutò deducit; insuperque intestina tum in-
ter

ter se, tùm cùm lumbis colligit ac colligat, & quasi ex hisce suspendit.

§. 3. *Venæ Lactææ* sunt ductûs peculiâres, à reliquis sanguiducis distincti; qui membranâ propriâ simplici constantes; pellucidi; plurimi; ad & in intestina osculis innumeris hiantes; & porrò valvulis, regressum chyli ad intestina prohibentibus, pluribus singuli instructi; sicque ab intestinis per mesenterium, jam seorsim à reliquis vasis, jam junctim cum illis, jam transversim supra illa, ad *Asellii* Pancreas tendentes, ac in eodem variè impliciti; chylum ex intestinis in se traductum, ad Pancreas hoc deducunt.

EXAMEN QUINTUM,

D E

Pancreate Asellii; Receptaculo Chyli; Pancreate propriè dicto, ejusque Ductu; ac Liene.

§. 1. **P**ancreas *Asellii* est corpus glandu-

glandulosum, in centro ferè mesenterii, ad venæ mesentericæ majorem ramum, situm; oblongum, subrotundum; variæ magnitudinis; in pinguibus pinguius: quod venas lacteas suscipit fultitque, ac chylum, ad se delatum, depurat ac transmittit in Chyli Receptaculum.

§. 2. *Receptaculum* autem, ex membranis tenuissimis mollissimisque constans; intus cavum, ac cellulis variæ magnitudinis divisum, glandulisque tenellis intercisum; unicum; latum supernè tres vel quatuor vel etiam plures digitos; infernè paulatim angustius; longum ferè medium pedem; compressum ac oblongum; candidum, magis vel minus, pro ratione contentorum; intra peritonæi propagines & mesenterii origines, inter musculos psoas, renesque & capsulas atrabilarias, ad diaphragmatis processûs, situm; iisque omnibus,
&

& ductui thoracico, aliisque connexum; chylum & lympham suscipit, continet, & distribuit.

§. 3. *Pancreas propriè dictum*, ex substantiâ inter carnem & glandulam mediâ constans; molle; sub ventriculo, inter lienem & intestini jejuni principium situm, hisque annexum; longum palmos duos, latum unum; oblongum, planum, compressum; subcinereum; ventriculum, instar pulvinaris, sustinet; vasa quædam tute deducit; humoresque nonnullos utiles, & quandoque excrementitios, colligit, & in ductum suum deponit.

§. 4. *Ductus autem Pancreaticus*. membranofus; ab intestini jejuni principio, transversim, secundum longitudinem Pancreatis protensus; ac latere tenùs breves quidem, sed numerosos ramulos diffundens, paulatimque gracilescens, versusque alterum extremum Pancreatis desinens; plerumque unic-

cus, nonnunquam duplex, sed tum imparis longitudinis; capacitatis circà exortum satis amplæ, versùs finem verò angustioris; humores in pancreate collectos suscipit, & per foramen, nunc commune cùm, nunc diversum à poro bilario, valvulâque extrorsùm spectante munitum, in intestina deponit.

§. 5. *Lien*, ex parenchymate carneo, vasisque plurimis, ac fibrillis nerveis, mirè intertextis, constans; laxior, subfungosus; membranâque à peritoneo derivatâ, vestitus; in sinistro hypochondrio sub diaphragmate, ad ventriculi latus, retrorsùm, situs; unicus; longus sex septemve, latus tres quatuorve, crassus unum digitum, plùs minùs; instar plantæ humanæ oblongus, ac versùs ventriculum modicè curvus; in adultis subnigricantior; diaphragmati, ventriculo, pancreati, ac omento, aliisque connexus; sanguinem

nem crudiusculum, per ramum splenicum arteriosum ad se delatum, attenuat; eundemque fermento quodam donat, quo refluus à partibus frigidioribus ad venę portę truncum ipsumque hepar sanguis, attenuetur ac præparetur.

EXAMEN SEXTUM,

DE

Hepate; Vesiculâ fellis; & Venâ Portę.

§. 1. **H***Epar*, ex parenchymate carneo, friabili, & venis plurimis, tum à venâ cavâ, tum à venâ portę, arteriisque paucis à coeliacâ, propagatis, ut & nervis exiguis, nec non ductibus lymphaticis & bilariis, omnibus variè intertextis, constans; ac membranâ tenui tectum; unicum: pænè semicirculare, instar bovini hepatis; in gibbo planum; in cavo inæquale, tum

um ob eminentias duas ad venæ Portæ
egressum, & alteram ad omenti anne-
xionem, tum ob sinus nonnullos super-
ficialios ad dilatationem & concidentiam;
in sinistrâ & anteriore crepidine
tenue, & in hac fissum pro venâ umbili-
cali; in dextrâ verò & posticâ crassum, in
parte simâ, longitudine respondens in-
tervallo inter cubitum & carpum; lati-
tudine manum longam æquans; in
convexâ, paulò longius, ac latius;
proportionaliter crassum; in hypochon-
drio dextro, proximè sub maximâ di-
aphragmatis parte, supra ventriculi py-
lorum & partem superiorem ac antero-
rem, situm, ac paulò ultrâ cartilagi-
nem ensiformem versus sinistrum latus
porrectum: Diaphragmati supetiùs per
ligamentum suspensorium; eidemque
& cartilagini ensiformi per aliud latius-
culum vinculum; abdomini anteriùs
per venam umbilicalem, in adultis in
ligamentum versam, suspensorioque
directè

directè oppositam ; aliisque partibus per vasa, annexum, & in situ suo stabilitum : sanguinem, per extraneos venæ portæ ramos ad & in hepar refluentem, percolat ; à lymphâ ac bile depurat ; atque sic meliorem in venæ cavæ ramos ipsumque truncum deponit, ad cor vehendum.

§. 2. *Vesicula felleis*, ex membranis, unâ communi, partem ejus ab hepate liberam tantum investiente, à peritonæo derivatâ ; alterâ propriâ, crassiusculâ, constans ; unica ; pyriformis, cava ; ac tum in Fundum, rotundiorrem ejus partem, ovo gallinaceo non longè minorem, ac sinæ dextræque hepatis parti immersam, & a se capillares ramulos in hepar propagantem ; tum in Cervicem, angustiorrem, pennæque gallinacæ æqualem, ac Ductûs Cystici nomen acquirentem, fibrosoque annulo angustatam ; ac porrò Meatum Hepaticum, in hepate multiplicibus ramulis

COROLLARIA.

1. **I**N Chirurgiâ manifestius & præclariùs
elucet opera Artis, Medica quàm in
ulla alia parte.
2. *Materia Calli, quo fracta Ossa coalescunt,
non est Medulla.*
3. *Non omnia Cordis Vulnera sunt lethalia.*

In honorem

Ornatissimi, Doctissimi, Ingeni-
osissimiquè Domini

RESPONDENTIS.

Nunc lituos inflate novos, Buxosque Sodales
BOSBOOM; qui à Buxo nobile nomen
habet.

Est oleum Buxi corrosis dentibus aptum;

Tu BOSBOOM cunctis auxiliare malis.

Buxus odorifera est; fama tu spargis odorem

Pergratum cunctis: nomen & omen habes.

Ex Lauro Buxoque novam connecte coronam:

Sic Buxus, Lauro splendidiore micat.

Florida perpetuo Buxus; BOSBOOME virebis.

Dum viret & floret, Buxus odorifera.

Sic amico suavissimo accinere
voluit, debuit.

FREDERICUS GOBIUS,

Agrippinas.

ALIUD.

A L I U D.

QUamvis in primam novus exis miles
arenam,

Ut corpus discas noscere mente tuum:
Ne tamen aut timeas, aut praelia dura recuses

Ferre, feras; Victor indè redibis ovans:
Nam mihi signa dedit PHOEBUS, Phœbique
SORORES,

Ex Lauro & Buxo ferta parata tuo
Gestantes capiti, tibi quæ sudore paranda,
Nec solita ignavis cingere ferta caput.
Principium illius, tibi jam subeunda Palæ-
stra est,

Quæ si difficilis, fama perennis erit.
Hanc BOSBOME viam quæras, per tela,
per hostes,

Sic tandem, sic te digna trophæa feres.
Utque alii jaculis, sic tu rationibus hostem
(Non sunt hæc MARTIS castra cruent)
domes.

Quamquam etiam est aliquid MARTIS certa-
mine in illo,

Plus tamen est ARTIS: Gloria tota TUA est.

Sic

Amicus Amico

Peramicitus posuit

J. T. B.

Reciffâ-Brasiliannus

M. S.

COLLEGI
ANATOMICI

DISPUTATIO SECUNDA;

QUAM,

Divino Favente Numine,

SUB PRÆSIDIO

Clarissimi Experientissimi VIRI,

D. HENRICI EYSSONII,

Med. Doctoris, ejusdemque Facul-

tatis in Illustri Illustrium ac Præ-

potentum Groningæ & Omlandiaë

Ordinum Academia Professore Ordini-

narii, Præceptoris sui infinitis

gratiarum actionibus af-

ficiendi,

publicè ventilandam proponit

MENZO BRAAMSZ.

Gron.

Ad diem I. Martij, horis locoque solitis.

GRONINGÆ,

Typis JOANNIS DRAPER, Ty-
pographi, ANNO 1662.

Nobilissimis, acutissimis, Celeberrimisque Viris

D. ANTONIO DEUSINGIO,
Phil. & Medicinæ Doctori incomparabili ac facultatis Medicæ Professori primario Illustrissimi gubernatoris ac Provinciæ archiatro felicissimo, præceptori suo plurimum colendo.

D. HENRICO EYSSONIO,
Medicinæ Doctori, ejusdemque facultatis Professori Ordinario, domino præfidi suo omni amoris ac observantiæ culta ætatem prosequendo.

U T E T

MENZONI HENR. GRASHOFF, {
J. U. D. Doctissimo ac facundissimo }
affini suo plurimum honorando. { Fratribus
TOBIÆ HENR. GRASHOFF, { Germanis.
S. S. Ministerii Candidato meritis- }
simo. }

*Nec Non magnæ spei & expectationis
Viris Juvenibus.*

GERARDO GRAMSBERGEN, { Illi SS. Theologiae studioso indefesso.
Huic vero Fratri
NICOLAO JANZONIO, { nekore juris
studioso diligentissimo.

*Præceptoribus, fautoribus & amicis hæc
sui studii primitias sacræ facit.*

MENZO BRAEMSZ, Grog. Resp.

ramulis radicum, indeque recta deorsum protensum, ac meatu cystico duplo majorem, admittentem; tandemque junctim Communi Ductu, pennæ anseriuæ æquali, intestini jejuni principio oblique insertam, distincta; vasisque nonnullis tam sanguiducis, quàm lymphæducis, nervulisque irrigata; bilem in hepate secretam, partim per fundi ramusculos suscipit, continet, ac in cervicem ductumque cysticum; partim per meatûs hepatici ramulos in ipsum hujus truncum delatam, porro per ductum communem bilarium, in intestina eliminat.

§. 3. *Vena Portæ*, in Hepate crassior, subrubra, tunicamque exteriori à capsulâ communi nacta, ac quinque majoribus propaginibus, porro variè divisis, quaquaversum radicata; atque trunco suo propè Hepatis eminentias, ceu portas, erumpens, ac ab hepate jam secedens, & oblique non-

B

nihil

nihil versùs lævam, sub duodeno, pancreate propriè dicto involuta, in hoc descensu suo plerumque emittit; 1. ramum Gastro-epiploicum dextrum, ad ventriculi fundum & omentum; 2. Intestinalem, seu potiùs Duodenalem, ad duodeni longitudinem; 3. Cysticum unum vel duos, ad vesiculam fellis; 4. Gastricum minorem, ad dextrum ventriculi latus & pylori posteriorem partem: porròque fissa dextrorsum & antrorsum producit ramum 5. Mesentericum, qui tendens partim ad mesenterium & intestina, qui speciatim Mesaraicus; partim ad intestinum rectum, qui Hæmorrhoidalis internus; partim ad intestinum cœcum & coli principium, qui Cœcalis; partim denique ad reliquam coli partem, qui Colicus, dicitur; sinistrorsum verò propagat ramum 6. Splenicum, qui antè divisionem, ex superiore parte emittit Gastricum majorem, sub ventriculi fundo

fundo protensum, ad sinistrum ejusdem latus, ipsumque stomachum, ubi Coronarius dicitur; ex inferiore verò parte, Epiploicum dextrum & posticum, ad colon & omentum: divisus verò antequam lienem ingrediatur, partim supernè Vas Breve, aliquando multiplex, ad ventriculi fundum; infernè, Epiploicum sinistrum, ad omentum; denique Gastro-epiploicum sinistrum, ad ventriculi fundum & omentum diffundit; tandemque majoribus propaginibus ad & in lienem tendens, in eodem variè dispergitur: Per hosce omnes ramos, sanguis ab omnibus dictis partibus refluit ad truncum majorem, indeque in hepar, ibidem percolandus, &c.

EXAMEN SEPTIMUM;

D E

*Arteriâ Cœliacâ; Vasis Lym-
phaticis; Venâ Cavâ; Arteriâ
Aortâ; & Nervis, in abdomine.*

§. 1. **A**rteria Cœliaca, ab Aortâ deri-
vata, præterquam quod hepatis
furculos aliquos largitur, eodem modo
dividitur, ac Vena Portæ; utpotè quam
comitatur; nisi quod ramus splenicus,
non per pancreas, sed secundum fini-
strum diaphragmatis ambitum amba-
giosa versus lienem progreditur, ei-
demque ad modum Venæ inseritur:
Per hujus ramos sanguis ad partes, suprâ
Exam. 6. §. 3. dictas affluit, ad nu-
tritionem & vitam.

§. 2. *Vasa Lymphatica*, sunt cana-
liculi membranosi, exiles, teretes,
pellucidi, aquâ limpidâ pleni; hîc in
abdomine, partim ex hepate supra Ve-
siculana

ficulam fellis, truncumque Venæ portæ pergentes; partim ramos ejusdem à visceribus comitantes; sicque ad Pancreas Afellii, indèque tum ad chyli receptaculum, tum ad renes delati; partim ex aliis abdominis partibus, imò ipsis artubus inferioribus, suprà aut juxtà Venæ cavæ minores, ipsosque iliacos ramos similiter ad receptaculum & renes, propagati; ac in itinere suo, subindè glandulis lympham depurantibus suffulti; valvulisque intercisi; partem aquosiorē sanguinis suscipiunt, eundemque tum ad pancreas dictum & receptaculum, pro diluendo chylo; tum ad renes, pro urinæ materiâ, vehunt.

§. 3. *Vena Cava*, amplissima omnium, spinæ dorsi accumbens, postquam diaphragma perforavit, ramos suos in hepar spargit; porròque descendens, ad utrumque latus, propagat
I. ramum Adiposum, ad adiposam
B 3 renum

renum tunicam; 2. Emulgentem, satis quidem amplum, sed brevem, sinistrumque dextro altiore; qui mox divisus, renum substantiam ingreditur: ab hoc ramo utroque sursum alius adscendit ad glandulas renales; deorsum verò à sinistro obliquè descendit Spermaticus sinister, ad testes: 3. paulò sub emulgente dextro, antèrius, Spermaticum dextrum, similiter ad testes, utrimque tam muliebres breviorè, quàm viriles longiorè ductu: demum 4. retrorsum, Lumbarès tres vel quatuor ad musculos lumborum & dorsi, ipsamque spinalem medullam: Ubi verò Truncus Venæ cavæ ad summitatem ossis sacri pervenit, dividitur in Ramos Iliacos duos; ex quibus singulis propagantur 1. Hypogastrici, ad vesicam, uterum in mulieribus, & penem in viris; 2. Musculi, ad musculos iliacos & psoas & animes motores; quin & glutios, ac penem: 3.

Epiga-

Epiga-
recto
ad pe-
gland-
nium
dictis
cum;
here.
§.
abdo-
& spl-
cit,
ipset-
tum,
partes
§.
que d-
vorum
mesen-
terialib-
forma

Epigastrici, ad musculos abdominis rectos, à pube sursum: 4. Pudendi, ad penem, & pudendum muliebre, glandulasque inguinum: Horum omnium ramorum usus est, sanguinem à dictis partibus, ad Venæ Cavæ Truncum; hujus verò, ad ipsum cor revertere.

§. 4. *Arteriæ Aortæ* Truncus, in abdomine, præter arteriam coeliacam, & splenicam, totidem ramos producit, quot Venæ Cavæ truncus: & ut ipse truncus sanguinem ex corde susceptum, deorsum vehit, ita illius rami ad partes supra §. 3. dictas.

§. 5. *Nervi*, in abdomine, plerique derivantur à Plexu quodam Nervorum, inter duos renes, ad origines mesenterii sito, & ex stomachicis costalibusque utrinque concurrentibus, formato; ad sensum.

EXAMEN OCTAVUM,

D E

*Glandulis renalibus ; Renibus ;
Ureteribus ; & Vesicâ urinaria.*

§. 1. *Glandulæ Renales*, fungosiores, laxiores; ut plurimum subcandidæ; supra vasa emulgentia: propè renes, sitæ; imò in foetu renibus lato sinu superimpositæ, ac quasi adnatæ, & grandiores; in adultis verò ab iisdem separatæ, aridiores, minores; ab emulgentibus aliisque vicinis vasis ramulos nactæ; longæ duos, latæ unum digitum; plerumque duæ, aliquandò plures; oblongæ, depressioris rotunditatis; intùs cavæ, magis vel minus; vicinisque partibus & vasis connexæ; fero percolando & depurando serviunt, vasisque etiam fulciendis.

§. 2. *Renes*, carnosî, densiores; præter tunicam adiposam, communem,

nem, aliâ propriâ tecti, bini; longi
 quinque, lati tres, crassi unum &c. di-
 gitum; in adultis fabis Indicis similes;
 in foetu verò & puerulis, quasi ex mul-
 tis renibus, racematim cohærentibus,
 instar bovillorum, compositi; obfcu-
 rè rubicundi; ad spinæ in lumbis late-
 ra, juxta costam ultimam, dexter
 tamen paulò depresso loco, siti; per
 membranas, vasa, ureteres, &c. va-
 riè nexi; in parte simâ, spinæ obver-
 sâ, emulgentia vasa suscipientes, &
 ureteres emittentes; intùs, ab urete-
 rum expansorum pelvi, excavati, tu-
 bulisque à pelvi derivatis, octo, vel
 decem, vasorum emulgentium ramu-
 los includentibus, nec non carunculis
 papillaribus, duriusculis, inter tubu-
 los, ad pelvis cavitatem collocatis, do-
 nati; serum, per arterias emulgentes
 & vasa lymphatica eò delatum, perco-
 lant, & per carunculas in pelvim, in-
 deque in ureteres deponunt.

§. 3. Circa renum membranam communem, copiosum sæpè cumulari solet *Særum*; ibi ex materiæ chylosæ copiâ genitum; ad tutelam, forum, & substerniculum molle vicinarum & adjacentium partium.

§. 4. *Ureteres*, canales membranosi, oblongi, rotundi; præter communem à peritonæo, insuper propriam tunicam, venarum tunicâ duriorē, nacti; bini; calami scriptorii crassitiem, & spithamæ longitudinem usque ad vesicæ fundum habentes; ex renum parte simâ, obliquo flexu, ad modum *ſ romani*, dexter inversi, sinister recti, suprâ musculos psoas, descendentes, ac vesicæ urinariæ fundo affixi; indèque latere tenus inter duas illius tunicas, regressum humorum, illâ distensâ, impediētes, progressi; tandemque propè vesicæ collum ac sphincterem inserti & in illam aperti; atque in itinere vasis omnis generis, a vicinis

à vicinis partibus cum membranâ communi delatis, irrigati; dictisque partibus connexi & adhærentes; serum, ex renibus acceptum, ad & in vesicam urinariam deferunt.

§. 5. *Vesica Urinaria*, ex tunicis, præter communem extimam, duabus propriis, exteriori carnosiore ac crassiore, interiori verò nervosâ, ac tenui, constans; venisque & arteriis, ab hypogastricis donata; cava; oblongè rotunda, instar cucurbitæ seu lagenæ inversæ; aliquandò plena, in ventre tactui patens; aliquandò vacua, pyramidum majusculum vix superans; unica; Fundo suo, globosiore, supernè in imo hypogastrio; Cervice verò seu collo, strictiore, & oblongiore, in viris nonnihil contortâ, in foeminis latiore & brevior, infernè sub ossibus pubis, sita; ac in illis ad penem, in his verò ad uteri vaginam supernè sub concursu alarum desinens & exiens; ibidemque

B 6

intimæ

intimæ peritonæi tunicæ fundo tenus affixa; & cum umbilico per urachi ligamentum, aliisque partibus superius, nec non cum intestino recto in viris, & cum uteri collo ac vaginâ in foeminis retrorsum connexa; insuperque musculo, tum Sphinctere, ex contrâ etâ vesicæ substantiâ formato, tum alio Spleniato seu Fasciali, duos transversos digitos lato, ac collo vesicæ & prostaticæ glandulis circumdato, utroque claudente, donata; susceptam per bina ureterum foramina urinam aliquandiu fundo continet, perque cervicis suæ ductum excernit extrâ corpus.

EXAMEN NONUM,

DE

*Vasis & Glandulis in Inguinibus;
Musculis Cremasteribus;
Processibus Peritonæi; Scroto;
Plexibus pampiniformibus;
& Testibus.*

§. I.

§. 1. **I**N *Inguinibus*, suprà illorum flexum, peritonæi processibus accumbunt *Glandulæ* quædam; ut & aliæ, circa femorum flexum, infra inguina, juxta vasa cruralia, quæ vasa vicina fulciunt, & humores percolant & depurant: *Vasa* autem *Cruralia*, hîc sita, sunt venæ & arteriæ, nervique, nec non lymphæ-ductûs, sub peritonæi processibus, in crura descendentes; quæ sanguinem ac lympham spiritusque ad crura & ab his vehunt.

§. 2. *Musculi Cremasteres*, in viris saltem occurrentes; à ligamento valido in osse pubis ad musculorum transversorum abdominis finem orti; bini, processibus peritonæi super & circumtensi; cùm iisdem obliquè per inguina in scrotum ad testes descendentes; eisdem processûs continent, & testes retrahunt.

§. 3. *Processûs Peritonæi*, membranosi

branosi quasi canales, à peritonæi extima tunicâ extra abdomen productâ nati; & per foramina tendinum obliquo-
rum & transversorum muscutorum tracti; musculisque cremasteribus circumdati; ac cum iisdem eodem modo ad Testes propagati; vasa spermatica inclusa ad testes deducunt, ipsosque testes continent.

§. 4. *Scrotum*, sacculus sub pene & pube pendulus, aliquando pilosus; ex cuticula & cute, tenuioribus, mollioribus, laxis, ac rugosis; membranâ carnosâ, huc propagatâ, (quæ Dartos hîc dicitur) pluribus vasis donatâ, cutique validissimè, tunicæ erythroidis imæ parti per fibras membranas validè, reliquis verò laxè connectâ; nec non tunicis propriis, primâ exteriorè, Erythroide, rubella, fibrisque carnosis præditâ, & à muscutorum cremasterum membranâ dilatatione natâ; alterâque interiorè, Elythroide
seu

feu Vaginali, valdè tenui, attamen validâ, à peritonæi processibus dilatatis ortâ; coagmentatus: extus per linearem futuram in duas partes; intus septo membranoso in duas cavitates diremtus; Testes includit & munit.

§. 5. *Vasa Spermatica*, vulgò Præparantia dicta, Venæ videlicet & Arteriæ, paulum ultra originem suam membranâ à peritonæo colligata; & deindè cum exili nervo, nec non lymphæ-ductu, peritonæi processûs in viris ingressa; ex angustiore principio paulatim in latiore basin se explicantia; (undè *Pyramidalia Corpora* vocantur:) multiplicibusque plexibus mirè, capræ-olorum vitis instar, implicita; (undè *Pampiniformes Plexus* dicuntur:) ac basi suâ ad & in Testium ac Epididymidum substantiam dispersa; in viris majora; in foeminis breviora, anfractuosa magis, atque majore furculo ad Testes muliebres, minore verò ad vicinas

cinas alias partes, desinentia; Arteriosa cum & in sanguine spiritum, & humorem chylofiorem pro nutrimenti & feminis materiâ deferunt; Venosa verò & lymphatica aquam sanguinemque revehunt; nervi denique ad sensum faciunt.

§. 6. *Testes*, in Viris ex parenchymate glanduloso, solidiusculo, molli: in Foeminis ex multis glandulis & vesiculis, coagmentati; tunicâque propriâ, in illis Albugineâ dictâ, crassiusculâ, validâ, à plexibus pampiniformibus derivata, tecti; vasisque tam venosis, quàm arteriosis, nervulisque intertexti; bini; ovi columbini vel galinacei magnitudinem æquantes; in viris majores, & quidem insuper dexter sinistro; oblongè rotundi, alteraque parte obtusiores; in viris æquales, in foeminis inæqualiores ac depressiores; in viris extùs in scroto penduli; in foeminis intùs ad uterini fundi latera siti; eademque

demq
neoru
nexi;
laram
subst
in foe
vant.

E 2

Epi
Var
sen

§. I. T

gland
riuscu
testes
fibrilla
corpus
im cu

demque ope ligamentorum membra-
neorum, eisdem includentium, ad-
nexi; materiam feminalem, ad fe de-
latam, in glandulosâ utriusque sexûs
substantiâ, percolant & præparant,
in foeminarum verò vesiculis asser-
vant.

EXAMEN DECIMUM,

D E

*Epididymidibus ; Parastatis
Varicosis, Vasis deferentibus; Vesiculis
seminalibus ; Prostatidis glandulosis ;
ac Pene.*

§. I. **T**Estibus in Viris super-imponun-
tur *Epididymides*, seu *Pærastatæ*
glandulosi, vasis plurimis intertexti, du-
riusculi; albicantes; oblongi, versus
testes sinuosi; hisque per vasa, instar
fibrillarum capillarum, in testium
corpus penetrantia, connexi, præser-
tim circa utrumque testium extre-
mum:

mum: Epididymidibus continuantur *Parastatæ Variciformes*; vasa videlicet, sui generis, varicum instar contorta & flexuosa; nervosa; duriuscula; crassa; obscurè cava, & in *Vasa Deferentia* degenerantia, quæ, ubi contorqueri desinunt, teretia reddita; in viris sursum ad os pubis, porròque superatis processuum peritonæi angustis, deorsum ad vesicæ collum retrorsum utrinque; in fæminis verò ab infernâ testium extremitate, flexuoso ductu, ad uteri fundum, & cervicem, desinunt; in hisce omnibus semen perficitur, detinetur & vehitur.

§. 2. Vasa deferentia, ad & sub vesicam in viris delata, dilatantur in *Vesiculas Seminales*, nerveas, varicum instar tortuosas, (undè *Prostatæ varicosæ* dicuntur) in plures loculos, foris uvæ racemo, intus granorùm mali punici cellulis similes, divisas; & ad urethræ principium pervias; interque vesicæ

vesicæ urinariæ, & recti intestini ligamenta, ad vasorum dictorum latera, fitas; quæ semen ad tempus continent.

§. 3. Has sequuntur *Prostatæ glandulosi*, spongiosi; duriusculi; membranæque densâ ferè quaquaversum, at, juxta collum vesicæ, tenuiore, & plurimis poris in urethram perviâ, tecti; nuci juglandi ferè pares & similes; bini, firmiter juncti; inter radicem penis & spleniatum vesicæ sphincterem, utrimque ad hujus collum, fiti; qui feminalem materiam, a vesiculis acceptam, percolant ac perficiunt, inque urethram per poros exprimunt.

§. 4. *Penis*, præter velament communia, (absque pinguedine) partim ex Corporibus duobus nervosis, sui generis; extûs membranosis, densis, duris; intûs fistulosis, fungosis, & materiâ quadam medullari, instar atri sanguis

sanguinis, plenis; ex nigro subrubris;
 ab inferiore ossium coxendicis margine
 ortis; &, ubi paulum progressa fuerunt
 ad ossis pubis commissuram, interven-
 tu corporis cujusdam nervei, candidi
 (quod Septum pellucidum dicitur):
 conjunctis; ac penem, influxu sangui-
 nis & spirituum, erigentibus ac tenden-
 tibus: partim ex Urethra, canale sci-
 licet, ex duplici membranâ, exteriori
 carnosâ & densâ, interiore tenuiore &
 acerrimi sensûs, constante; primò an-
 gustiore, mox latiore, porròque æ-
 quali; cervici vesicæ urinariæ connat-
 to; ac in principio suo carunculam
 valviformem, verruciformem; semi-
 nis ex meatuum orificiis transmissionem
 moderantem, habente; inter nervosa
 corpora subtus sito; tandemque, facto
 majusculo cavo, per glandem rimæ
 oblongæ in modum, exeunte; urinæ
 seminique transmittendo destinato;
 partim ex Glande, glandulosè car-
 nosâ,

olâ , molli, flaccidâ ; sensibili ; mem-
 ranâ tenuissimâ obvolutâ ; æqualiter
 magis vel minùs tumidâ ; circulo, pe-
 em ambitu modicè excedente , cin-
 tâ ; penis summò appositâ ; ac Præ-
 utio , ex tegumentorum ampliata
 ortione nato , vestitâ ; frænuloque
 membraneo, inferiore sui parte, alli-
 atâ ; augendæ voluptati dicatâ , con-
 ans : insuper Musculorum paria tria,
 . Collaterale , carnosius , crassius ,
 revius ; infrà principia nervosorum
 corporum , à coxendicis appendice or-
 um , & lateribus eorum adhærens , ac
 bliquè peni lato fine implantatum ;
 andemque erigens , ac erectum tenens.
 . Proliferum , paulò suprâ ani sphin-
 terem ortum , porròque corporum la-
 teribus longo ductu insertum , ac porum
 eminalem amplians : 3. Transver-
 um , pari primò longius , ab eâdem
 um primò origine , transversim ad
 avum ovale urethræ desinens ; illud-
 que

que dilatans; nactus; venisque & arteriis cutaneis, à pudendis; internis, ab hypogastricis; nervisque ex medullâ ossis sacri, donatus; sicque oblongus, ferè rotundus; foris pendulus; unus; longus septem & c. pollices; urinæ & seminis excretioni servit.

EXAMEN UNDECIMUM,

DE

Utero, Partibusque adnexis.

§. I. **U**terus, ex duabus membranis propriis spongiosis, cuniculosis, duriusculis, crassis, præsertim in gravidis; exteriori, nervosiori; intimâ, carnosiori, molliori, inæqualiori; & unâ communi, à peritonæo, validâ, conflatus; & in Fundum, partem superiorem; rotundiorē; & Cervicem, inferiorem, oblongam, angustiorē, brevem, divisus; sicque vitro urinali similis; unicus; in impuberibus parvus;

us; in sterilibus, maturis, non gra-
 vidis, non adeò magnus; in gravidis
 maximus; in puerperis mox à partu,
 apiti; post puerperium, pugno par;
 in hypogastrii medio. inter intestinum
 rectum & vesicam urinariam, situs;
 in gravidis tamen altiùs affurgens, ve-
 is & arteriis plurimis & grandibus,
 præsertim ad cervicem, partim à sper-
 maticis, partim ab hypogastricis; ali-
 que chyli & lymphæ-ductibus; ut &
 nervis, à medulla ossis sacri, & sextâ
 conjugatione, donatus; per ligamen-
 ta, vasa, tunicas, fibrillasque variè
 variis partibus connexus; extùs levio-
 rem superficiem habens; intùs asperi-
 sculam, porosior, tubulorumque
 extremitatibus, præsertim in gravidis, in
 quibus Cotyledones dici solent, protu-
 berantior: unicâ cavitate Fundi,
 majore vel minore, per leviter promi-
 nulam veluti lineam in dextram ac fini-
 tram partem divisâ, ac infernè in Cer-
 vicis

vicis canalem angustiore asperiore-
que, & orificio interiore in fundum,
exteriore in vaginam, pervium, con-
tractâ, gaudens: foecunda utriusque
sexûs semina recipit, continet, actu-
at, scilicetque ad perfectam generati-
onem ac conformationem, ipsumque
partum fovet; humoresque ac foetum
emittit.

§. 2. Fundi uterini lateribus utrin-
que adhærent duo *Ligamenta*; quo-
rum 1. *Latum*, membranofum, fi-
bris carneis resperfum, à peritonæo
productum, molle, laxum, Alisque
vespertilionum assimilatum, ac ossi-
busilium implantatum; vasa sperma-
tica & deferentia (de quibus *Exam. 9.*
§. 5. & *Ex. 10.* §. 1.) deducit,
Testes (de quibus *ibid.* §. 6) ac Tu-
bas continet, utrumque ossibus laxè
alligat: 2. *Rotundum*, ex duplici mem-
brana, non secus ac uterus, constans;
extrinsecus carnosum ac subrubrum,
musculo-

COROLLARIA.

AN os pubis in partu dehiscat an vero
retro cessio ossis coccygis sufficiat. aff.
hoc, aliquando tamen illud.

An Epar sit venarum principium, an vero
cor affirm. posterius.

Ventriculus non nutritur chylo

In honorem

Ornatissimi, Doctissimi, Ingeni-
osissimique Domini

RESPONDENTIS.

Barbara Pyramidum fileat miracula Memphis
Naturæ Ut nostræ M E N Z O miracula revelet.
Hic labor intus inest, hic non tamen est Labyrin-
thus.

Cur? quia tam facili, M E N S O B R A A M S Z cuncta
recenset

ingenio, quæ sint arcana abdominis. Unde
Rusticus ut rubram proscindit vomere terram;
Sic Medicus ventrem scindit, lustratque frequenter

Quid lateat, quæ causa mali, qui denique morbi
Affligunt hominem; felix hinc M E N Z O colonus,
edulus humani cum discas corporis arvom,

Et tollas lolium, tribulos, morbosque repellis;
Et lætos sanosque metes cum tempore fructus.

Corporis idcirco quæ sit structura recense

M E N S ; Sic M E N S O cinget tua tempora laurus,

honoris & amoris ergò

posuit

FREDERICUS GOBIUS;

Agrippinæ.

MENZO GWILHELM
BRAAMTZ, Medicinæ
studiosus.

ANAGRAMMA

Medicus solus medetur ho-
mini tabe, tussi maligna.

H*Ei mihi ! si possem celebrem nunc dicere
laudem !*

*Aonias revocans absentes fortè sorores
Latitiam juveni pepigissem carmine docto.
Non tamen hoc opus est ; quoniam se laudat in
ipso*

*Et labor & studium, vigilans scrutatio rerum.
Et labor & studium tandem tua tempora cin-
gent*

*Pœoniâ lauro confectâ Palladis arte :
Sic Doctor doctâ monstrabit ritè medelâ
Ægris quid poterit medicina valere misellis :
Solut enim medicusque homini sic tabe
medetur*

Peste ferâ, febrique gravi, tussique maligna.

ita amico suo integerrimo
apposuit.

GERARDUS VINCENTIUS,
Gramsbergen S. S. Th. Stud.

COLLEGIJ
ANATOMICI

DISPUTATIO TERTIA;

QUAM,

Divino Favente Numine,

SUB PRÆSIDIO

Clarissimi Experientissimi VIRI,

D. HENRICI EYSSONII,

Med. Doctoris, ejusdemque Facul-

tatis in Illustri Illustrium ac Præ-

potentum Groningæ & Omlandiaë

Ordinum Academia Professoris Ordini-

narii, Præceptoris sui infinitis

gratiarum actionibus af-

ficiendi,

publicè ventilandam proponit

RICHARDUS CRUYWAGEN,

Amstelodamo-Batavus.

Ad diem 8. Martij, horis locoque solitis.

GRONINGÆ,

Typis JOANNIS DRAPER, Ty-
pographi, ANNO 1662.

*Speculatissimis, & plurimum
de me meritis Viris,*

DN. CORNELIO
CRUYWAGEN,

DN. JOHANNI
CRUYWAGEN,
Fratribus meis germanis,
perpetuo amore prosequendis & colendis,

*Hanc Disputationem Anatomica, honoris
& observantiae testanda causa*

D. D.

RICHARDUS CRUYWAGEN,
RESP.

musculoque Cremasteri virili æmulum; teres, lumbriciforme; ab uteri fundo, propè ductum à testibus, & Tubam, antrorsum ad & per peritonæi processûs in inguina pergens, ibidemque partim suprâ os pubis, Clitoridi adnexum; partim in femur anteriùs expansum; intûsque porosum ac cavum, ac humore feminali madidum; non tam firmando utero, quàm humectandis partibus vicinis, excernendisque vitiosis humoribus fervit.

§. 3. Denique à fundi lateribus, intra ligamenti lati membranas, instar cornu curvi, ultrâ testes, protenditur corpus aliquod nervosum, teres, fistulosum, vasisque deferentis virilis substantiæ simile, duriusculum, densum, albicans; *Tuba* dictum; ubique testibus distans; vasis tamen à testibus vel juxta eos protensis, gaudens; ad uterum amplius, & hinc ad medium ferè, rectâ cavum, porròque cellulatum, C tandem-

tandemque capreolorum instar intortum, angustiore fine desinens; semen ad se delatum, continet, perficit, & in uterum, per foramen, amplum quidem, sed fimbriis laceris clausum, emittit.

EXAMEN DUODECIMUM,

DE

Placentâ Uterinâ; Vasis Umbilicalibus; & Involutis Fœtus.

§. I. **P**lacentâ Uterinâ, ex parenchymate carneo grumoso, mollique, & innumeris vasorum umbilicalium furculis, mirè intertextis, multisque glandulis, & quidem his fortè in primâ ejusdem conformatione solis ac sinu suo protuberantes tubulorum extremitates suscipientibus, constans massa; inæqualiter rotunda; versùs uterum aspera & rimosa; versùs foetum plana; in medio crassa digitos tres versùs circumferentiam verò tenuior

in diametro pedem circiter lata; ex nigro rubicunda; unica, etiam in plurimum foetuum, simul conceptorum, gestatione; uterini fundi parti superiori & anteriori annexa; vasa umbilicalia fulcit; sanguinemque ac lympham per arterias umbilicales ex foetu ad se delatum, percolat, ac illum in venas, hanc in lymphæ-ductûs umbilicales deponit revehendum in foetum; & fortè alios humores nutritivos in amnion transmittit.

§. 2. *Vasa Umbilicalia*, videlicet

1. Vena, una, arteriâ major, nodis fortuitis hinc inde respersa, ex hepatis fissurâ prodiens, indeque deorsum ad & per umbilicum tendens, arteriis media, & tandem tum in amnion ac chorion nonnullis, tum in placentam uterinam, plurimis furculis dispersa, sanguinemque ab arteriis umbilicalibus acceptum, suscipiens & revehens in foetum par ejusque venam portæ; 2. Arte-

riæ, duæ, venâ minores, ab internis arteriarum iliacarum ramis, ad latera vesicæ & urachi, ad umbilicum, indeque porrò, sine uracho, cum venâ umbilicali, in amnion, chorion, placentamque dictam multis propaginibus distributæ, sanguinemque à foetu ad dictas partes, pro harum nutritione, & illius percolatione, vehentes; 3. Lymphæ-ductus, Vasis dictis attenuatus, & lympham revehens; sicque inter foëtus umbilicum & placentam uterinam, Intestinulo, vulgò ita dicto, ex membranis duabus, interiore à peritonæo foetus; exteriori verò à membranâ carnosâ, propagatis constante, tectâ, interstinctâ ac firmata; omniaque simul funiculum, elegantissimè contortum & quasi tornatum; pollicem crassum; tres spithamas longum; atque à foëtus abdomine obliquè sursum super pectus, porrò ad sinistram cervicem

cervicem & occiput, indè versus frontem, tandemque paulatim ad uterinum hepar tendentem, ad sanguinis moram, foëtusque motum ac partum faciliorem; præ se ferentia: sanguinem, ad quaecunque calidioris refrigerium, & hujus aliorumque humorum copiosiorum in foetu successivam imminutionem, ac restitutionem continent & vehunt. Quomodo autem se habeant hæc vasa in Adultis, de eo videatur *Exam. 3. §. I.*

§. 3. *Involucra Foëtus*, duæ scilicet membranæ; 1. *Chorion* dicta, amnio crassior, foris asperiuscula, præsertim ad placentam uterinam, intus lævis & glabra, vasis pluribus ab umbilicalibus donata; utero, mediante placentâ, adhærens & aliàs contigua; amnion circumdat & munit, placentamque utero applicat: 2. *Amnios*, tenuissima, mollis, alba, pellucida, lævis, itidem vasis plusculis gaudens, chorio

ubique, præsertim circa placentæ medium, blandè applicita; foetumque cingens, ejusque editi partibus nonnullis aliquandò adhærens; humores insipidos, aut subdulces, pro foetûs nutritione, & motu, &, ruptis membranis, pro partu; ipsumque etiam foetum, continet.

EXAMEN DECIMUM TERTIUM,

DE

Pudendo Muliebri.

§. I. AD *Pudendum muliebri* extrinsecus, in pube, in adultioribus, visuntur *Pili*, citiùs tardiùsve germinantes; magis vel minus densi atque crispi; coloris varii; ad regmen & tutelam; Loca, in quibus hi copiosiores sunt, eminentiora, ex labiis ad pubem coeuntibus nata, *Monticuli Veneris* appellantur. *Labia* verò ipsa, præter

præter cuticulam, cutim pilosam, pinguedinem duriusculam, & membranam carnosam musculiformem, adducendis utrimque labiis inservientem, insuper ex sui generis carne, membranulis, glandulisque mirè intertexta, fungosa, mollia; oblonga; inter pubem & perinæum prominula, ad pubem latiora, crassiora & rotundiora, versus perinæum verò paulatim tenuiora: tandemque in ligamentosam cutim, in Virginibus magis tensam ac constrictam, in corruptis verò laxiorem, coeuntia; vasisque plurimis ab Iliacæ interioris ramo pudendo irrigata; claudunt & defendunt intetiora, ac per Rimam suam, ordine primam, & externam, majorem minoremve, penem admittunt, & excernenda ac excludenda emittunt.

§. 2. Intrà diducta aliquantulum Labia, in Fossa magna, occurrunt *Nymphæ* vel *Alæ*; quæ membranose

carnosæ; tenui tunicâ obductæ; fungosæ, molles; cristæ galli, sub gutture pendulæ, similes; supernè latiores; majores minoresve; utrinque una, labio utrique secundum longitudinem attenuata; sursum junctæ, & clitoridem productione subcarneâ, instar præputii amplectentes, ac pelliculâ ejusdem tuberculum vestientes; præter usûs, cum labiis communes, faciunt ad voluptatem & fossæ oppletionem: *Clitoris* verò ipsa, ex duobus corporibus nervosis, extûs corticatis, intûs fungosis constans, & ad nympharum concurrentium apicem, tuberculo carnoso, instar glandis virilis, leviter protuberans, & suo quasi præputio cincta, nec non foramine, plerumque impervio, prædita, indèque ad commissuram ossium pubis, unico, brevi ac candidiore Corpore; & porrò ad ossis Ischii internum tuber, duobus longioribus nigricantibusque quasi Cruribus protensa;

EXAMEN DECIMUM
QUARTUM,

D E

*Thorace; Mammis; Sterno, e-
jusque Cartilaginibus, & Mus-
culo triangulari.*

§. I. **T**Horax, partim carneus, par-
tim osseus, partim cartilagi-
neus, ad faciliorem motum & tutelam;
ferè ovalis, superiùs angustior, inferiùs
latus, anteriùs deorsùm protuberan-
tior, in medio planior, posteriùs de-
pressior; major vel minor; extus cuti-
culâ; cute, sub alis in adultioribus, &
in pectore in nonnullis, pilosâ; adipe
pauciore ac flaviore; ac membranâ
adiposâ-carnosâ, mammas admittente,
&c. variisque musculis, ossibus ac car-
tilaginibus, tectus ac munitus; intùs
pleurâ & diaphragmate circumscri-
ptus, & in duas cavitates à mediastino

divisus; partes sanguini perficiendo ac movendo, & respirationi inservientes, continet.

§. 2. *Mammæ*, ex glandulis candidantibus plurimis parvis, ac in mediâ unâ majusculâ; & pinguedine glandulis intertextâ, caloremque, æquabilitatem ac molliem conciliante; membranisque ab adiposâ-carnosâ propagatis, glandulas & pinguedinem fulciantibus ac neſcentibus, constantes; ac vasis tum venosis & arteriosis, externis ab axillaribus, internis à subclaviis; tum chyliducis, primò latioribus, sensim angustioribus, tandemque ad & in papillam tendentibus, lac vehentibus; tum nervis, à quarto dorsalis medullæ ramo; quin & fortè lymphæductibus, irrigatæ; in utroque sexu, maximè tamen in fæminis, superius, in pectore, instar semiglobi, venustè prominulæ; in viris, ac virgunculis quasi nullæ; in viro maturis, nuptis, gravi-

tenfa; inſuperque Muſculis, Tenden-
tibus, duobus ſuperioribus, rotundis,
ac à dicto tubere utrique cruri attenſis;
ac duobus inferioribus, latioribus ac
à podicis ſphinctere per labia in corpus
productis; Veniſque ac Arteriis pu-
dendis, Nerviſque inſignioribus, in-
ſtructa; voluptatem intendit, ac nym-
phas ſuſpendit.

§. 3 Paulò poſt alas ſunt *Carunculæ*
Myrtiformes, in virginibus tumidio-
res; in mulieribus, præſertim puerperis,
flaccidiores ac tenuiores; quatuor; una
anterior, major & bifida, ſub ingreſ-
ſum finûs muliebris ſupernè, meatum
urinarium claudens & muniens; ſe-
cunda, infernè & poſteriùs verſùs po-
dicem, angulum opplens; reliquæ duæ,
utrumque latus claudentes; ſimul tu-
telæ & titillationi ſerviunt. Haſce ca-
runculas connectunt membranulæ,
quæ, in virginibus, integræ, ac ab
inferiore pudendi angulo per latera fur-
ſum

sum productæ, ibidemque in medio
foramen relinquentes, ac carnosioribus
fibris, vasisque minutis irrigatæ, *Hymenem*
constituunt, sinûs interni oper-
culum, ac virginitatis, dùm præsens
est, indicem; licet, citrà concubi-
tum, abesse possit. Omnibus his parti-
bus superatis, patet *Vagina*, seu Sinus
Muliebris, membranofus, carnosus;
fungofus; rugofus, magis minusve;
lævis; concavus; dilatabilis; ad ve-
stibuli sui latera, duobus foraminibus,
parvâ rugâ tectis, humorem aliquandò
fundentibus, pertusus; intûs verò col-
lum uteri interius admittens; peni re-
cipiendo, constringendòque, nec non
menstruis, ac fætui emittendo, &c.
destinatus.

E X A-

molliores, duriores; superiores breviores, paulatim deorsum longiores; infimæ iterum breviores; incurvæ; subrotundæ; inter se mediantibus musculorum intercostalium productionibus connexæ; quæ pectoris & abdominis motum faciunt, musculos fulciunt, costas cum sterno connectunt, diaphragmatisque partem anteriorem firmanant: Eidem in fine appendet *Cartilago Mucronata*, triangula, oblonga, infernè obtusior, instar scuti, mollia epigastrii loca opplens & sustinens, interioraque muniens: Denique sub eodem latitat *Musculus Triangularis*, seu Pectoralis internus, qui à mediâ sterni parte utrinque enatus, & costarum cartilaginibus insertus usque ad secundam vel tertiam costas nothas; cartilagines illas adducit, & vicinis partibus molliorem contactum præbet.

EXAMEN DECIMUM QUINTUM,

DE

Diaphragmate; Pleurâ; Mediastino; Thymo; & Pericardio.

§. I. **D**iaphragma, ex Carne Musculosâ, per subcircularem ambitum, costis inferioribus omnibus nothis, & duabus veris earumque cartilaginibus attensum, diffusâ, ac fibris suis ibidem crassioribus versûs medium excurren- te; & Membranâ, duplici, alterâ hinc à Pleurâ, alterâ indè à Peritonæo derivatâ, ac tum parrem carnosam vestiente, tum Nerveum & excarnem veluti Circulum, concursu suo in medio, constituyente, constans, & duos quasi Processûs, oblongos, primò carnosos, deindè tendinosos, & acutiores, supremis lumborum vertebrae validè annexos, emittens; Vasis-
que

gravidis, lactantibus, grandiores, & tumidiore; in effætis flaccidæ; binæ; calidiuſculæ & humidæ; lac ſuſcipiunt, & per Tubulos lactiferos in *Papillam*, ex cute attenuatâ & reduplicatâ, natam, rugoſam, foraminulentam, teretem; exquisitè ſentientem; in medio mammarum protuberantem; in virginibus rubicundiorẽ, in lactantibus lividiorẽ, in effætis nigriorẽ; *Areolæque* variè coloratâ circumdatam; infantis ſugentis ore apprehenſam, deferunt, ac infanti præbent.

§. 3. *Sternum*, in modò natis cartilaginofum, magis vel minùs, paulatimque in officula octo, ſex, quatuor, tria, imò duo, cartilaginibus interjectis ſenſim offeſcentibus, tandemque in os unum, fungoſum, cavernoſum, medullâ plenum, tribuſque aut quatuor lineis, antiquæ diſiſionis veſtigiis, anteriùs magis conſpicuis, diſtinctum, degenerans; in ſupremâ parte latius, craſſi-

crassius ; ac ob sinus duos laterales, claviculæ capitibus excipiendis, & per synchondrosin articulandis destinatos, unumque intrinsecus in medio, pro asperæ arteriæ descensu, exsculptum, supernè inæquale, capulique nodo simile; porròque angustius, finibusque sex, pro totidem cartilaginibus costarum excipiendis, ab utroque latere donatum; atque ità manubrio æmulum; denique in infimâ parte, iterum latefcens, ac in extremitate sui septimæ costæ cartilaginem fuscipiens, &, præsertim cum cartilagine mucronatâ brevis pugionis ferro respondens; interiora tegit, munit; mediastinum costasque firmat, ac hæc insuper connectit; musculosque fulcit.

§. 4. Sterni lateribus adhærent *Costarum Cartilagines*; septem videlicet superiores, eidem perfectè ac immediatè articulatæ; ac quatuor inferiores, septimæ sibi que mutuò agglutinatæ; mollio

que phrenicis, videlicet Venis, à Cavâ perforante, & Arteriis, ab Aortâ, processuum fissuram transeunte, ac Nervis, ex spinali medullâ colli, inter quartam & quintam ejusdem vertebrae, ortis, interque mediastini duplicaturam descendentes, sicque parti nervæ insertis, ac porro ad carnem furculos spargentibus, donatum; nec non Lymphæductibus respersum; duobus itidem foraminibus, dexteriore ac anteriore pro venæ cavæ; sinistère, posteriore ac majore pro oesophagi transitu, pertusum; & per fissuram semicircularem inter processûs, Arteriam aortam, Ductumque Thoracicum transmittens; sicque inter thoracis & abdominis cavitates transversim & obliquè situm; versûs illum, gibbum; versûs hoc, concavum; versûs lumbos sinuatum, & deorsum oblongatum; unum; amplitudini cavitatum dictarum respondens; Respirationi,

tioni, & hâc mediante, variarum in abdomine partium motui, contentorumque promotioni ac exclusioni intervit; nec non thoracem & abdomen determinat.

§. 2. *Pleura*, membrana, ex plusculis pelliculis agglutinis constans, peritonæo crassior, & validior; duriuscula; alba; extus asperior; intus lævis; aliquandò ad dorsum pinguis; venis & arteriis, partim intercostalibus, quamdiù costis adhæret, partim mammariis, dum earum cartilaginibus attenditur; ut & Lymphæ-ductibus irrigata; nervisque multis è thoracis venteris prodeuntibus, indèque acuto sensu, prædita; superiusque ad jugulum, & inferius ad diaphragma partim perforata, partim ductus & canales transeuntes comitata; thoracis cavitates costasque & musculos intercostales intus succingit; & contentis partibus tunicam largitur: Imò, in medio tho-

racis

racis, reflexa, propagat *Mediastinum*,
membranam, geminam, unamquam-
que seorsim pleurâ tenuiorem; molli-
orem; versùs pulmones læviorem; cir-
cà vasa nonnunquam pinguedine re-
persam; à medio sterno secundùm lon-
gitudinem, ad pericardium, ac ultrà
id versùs vertebrae, firmiter per fibras
sibi invicem adhærentem; circà pericar-
dium &c. divulsam; arteriasque à mam-
mariis, venas minores ab iisdem & a-
zygo, ac unam ampliorem, vel gemi-
nam exiliorem, à subclaviâ inferiore,
Mediastinam speciatim dictam, nec
non nervos à phrénicis & stomachicis,
nactam, nec suis lymphæductibus de-
stitutam; in medio thorace, inter ster-
num & vertebrae, sitam; quæ illum
in duas cavitates dirimit, partes inclusas
colligat, cor ipsosque pulmones ac
diaphragma firmat & quasi suspen-
dit.

§. 3. *Thymus*, ex plurimis glan-
dulis

dulis coagmentatus; tenuissimâque
 membranâ tectus; mollis, tener; al-
 bus; in foetu major; in adultis minor;
 sub jugulo ad sterni summitatem, vasis
 sanguiducis ad & circumjectus; & tùm
 lymphæducis, tùm chyliducis instru-
 ctus; vasa sanguiduca tuetur & fulcit;
 & chylum ac lympham imbibit, per-
 colat, & depurat.

§. 4. *Pericardium*, membrana
 densa, crassiuscula, robusta; media-
 stini tunicâ vestita; Venis majusculis
 Arteriis exilibus, superiùs à subclaviis
 inferiùs à phrenicis, Nervisque à re-
 currentibus & phrenicis, donata; cor-
 di laxè circumdata; superiùs vasis ma-
 joribus, inferiùs circulo diaphragmati-
 nervæo, circumquaque mediastino pe-
 fibras, firmiter nexa; extùs asperius-
 cula; intùs lævis, & Humore aqueo
 pauco, limpidò, insipido, viscidulo
 ex venulis lymphaticis exstillante, cor-
 dique ac pericardio, ad motûs illius fa-
 cillitate

cilitatem, humectando, sufficiente,
irrigata; cor firmat, & munit.

EXAMEN DECIMUM SEXTUM,

DE

Corde.

I. **C**OR, ex carne sui generis, solidâ, crassâ; fibrisque nerveis, ochleato à basi ad conum ductu dense validèque intertextis, constans; tunica tenui, densâ, ac tenaciter hærentectum; Vasis Coronariis, videlicet venâ, à Cavâ, & Arteriis, sæpè geminis, ab Aortâ, antequam pericardio exeat, basin illâ hinc & his indè erreptantibus, ac ramos extrorsum er & ad superficiem, maximè finitram, ipsumq; parenchyma desinentes, eorsum spargentibus, Nervulisque à extâ conjugatione, obscurioribus, in ariculas ac cor insertis, nec non suis Lym-

Lymphæ-ductibus, præditum; ac adipe circa basin irrigatum; unum; longum sex, latum quatuor transversos digitos; instar nucis pineæ, ex latiore, ac subrotundâ Basi, in Conum spissio-rem durio-remque desinens; in medio thorace, inter pulmonum lobos, basi versus dorsum, & cono versus sternum ac sinistram mamillam, nonnihil inclinans; supernè per vasa majora pericardio, aliisque, & per illud mediastino ac diaphragmati, connexum; reliquo corpore liberum; extùs æquale; intùs *Ventriculis*, duobus, undique ob foveas, in dextro plures & angustiores, in sinistro profundiores, sanguinem morantes; & ob columnulas carneas, in dextro plures, in sinistro grandiores & densiores, imæ ferè septi parti affixas, filamenta fibrosa valvularum tricuspidum sibi affixa habentes, harumque & ipsius cordis motum, sanguinisque concussionem & attenuationem
juvan-

juvantes, inæqualibus ac asperis; *Septo*
 insuper medio, crasso, cavernoso,
 versus basin tenuiore, molliore, ver-
 sus conum fortè tenuissimo sanguini aut
 spiritibus pervio, distinctis; Dextro
 quidem tenuiore, molliore, amplio-
 re, ad mucronis finem non pertingen-
 te, ac tùm venam Cavum, *Valvulis*
 tribus Tricuspidibus, densioribus,
 durioribus, versus cor patentibus, clau-
 sam admittente, tùm Arteriam Pulmo-
 nariam, *Valvulis* tribus Semi-lunari-
 bus seu Mitralibus, versus pulmones
 aiantibus, munitam emittente; Sini-
 stro verò, nobiliore, duriore, crassi-
 ore, robustiore, suprà rotundiotè, in-
 frà angustiotè, ad conum usque defi-
 nente, atque tùm Venam Pulmonari-
 am, *Valvulis* duabus Tricuspidibus,
 majoribus quàm in Venâ Cavâ, in cor
 e aperientibus, præditam admittente;
 tùm Arteriam Aortam, *Valvulis* tribus
 Mitralibus extrorsum spectantibus & se
 refe-

referantibus, instructam emittente,
excavatum; denique *Auriculas*, duas
carnosè-membranosas, ex cordis sub-
stantiâ attenuatâ & dilatatâ natas, mol-
les, tenues, in foetu rubicundiores, &
maiores, præsertim finistram; in adul-
tis obscuriores, dextramque amplio-
rem; extûs, ipsis repletis, æquales &
gibbas; contractis verò iisdem, ma-
ximè finistrâ, rugosiores; intûs conca-
vas, & partim planas, partim foveis
inæquales & foraminulentas; specia-
tim, Dextram tenuiorem, molliorem
cum Venâ Cavâ commune quasi cor-
pus constituentem; & Sinistram, car-
nosiores, crassiores, duriusculam
ostio Venæ pulmonariæ adhærentem;
ambas, tanquam sanguinis Promas
Condas, suæ basi affixas, habens
Sanguinis Massam ex toto corpore re-
fluam, ex Venâ Cavâ & Auriculâ de-
xtrâ acceptam, in Ventriculo suo de-
xtrô alterat & immutat, ac in Arteriam
pulmo

COROLLARIA.

1. **G**alea in modò natis, non est signum felicitatis aut infortunii.
2. Medicina morbos insanabiles curat.
3. Mors ægro rusticè non est prædicenda.
4. Morbus morbo aliquando curatur.

In honorem

Ornatissimi, Doctissimi, Ingeniosissimiqùè Domini

RESPONDENTIS.

PROGRAMMA.

RICHARDUS CRUYWAGEN

AMSTERODAMENSIS.

ANAGRAMMA:

ANNE¹ ITA CHARUS MUSIS? ID
ERGO RARUM DECUS.

Poeta. **D**ilecta Pallas, cur mihi barbiton
Situquè fœdam me Cytharam
meam

Pulsare cogis? Cur triumphos
Condecorare jubent Camenæ.

Thalia

Thalia docti Pieridum chori
Soror, sonoram tendere cur chelyn?
Inusitatam me jubes? &
Solicitas strepitu Poëtam?

Musa. Scandit cathedram *charus*, amabilis
Nostro choro RICHARDUS, Honoribus
Qui dignus, ut *Musa* Sodalem
Promeritis decorent trophæis.

Poëta. *Frane Musis charus* amabilis
RICHARDE? *id est ergo decus* omnium;
Pulcherrimum, *rarum*, inclytumque
Laurea te meritò hinc coronat.

Musa. Ergo Poëtæ fundite carmina
Rosasque flanteis, ac zephyri crocum;
Lyram Camenæ Sodali
Pollice sollicitate læto,
Nostroque Amico, qui *decus* inclytum
Rarumque Musis CRUYWAGEN omnibus;
Nam voce facundâ disertus
Attonito loquitur Lyceo.

Poëta. Ergo *id decus*, quòd Pieridum choro,
Artem Aesculapi pectore fervido
RICHARDE propugnas Parentis:
Nominis hinc Anagramma ve-
rum.

AMORIS & BeneVolentIæ testandæ
CaVsa apponebat.

FREDERICUS GOBIUS,
Agripp. Philater.

COLLEGIJ
ANATOMICI

DISPUTATIO QUARTA;

QUAM,

Divino Favente Numine,

SUB PRÆSIDIO

Clarissimi Experientissimi VIRI,

D. HENRICI EYSSONII,

Med. Doctoris, ejusdemque Facul-

tatis in Illustri Illustrium ac Præ-

potentum Groningæ & Omlandia

Ordinum Academia Professoris Ord-

narii; Præceptoris, ac fautoris

sui omni observantiæ cul-

tu venerandi,

publicè ventilandam proponit

FREDERICUS GOBIUS,

Agrippinas.

Ad diem 15. Martij, horis locoque solitis.

GRONINGÆ,

Typis JOANNIS DRAPER, Ty-
pographi, ANNO 1662.

*Nobilissimis ; Clarissimis, Cele-
berrimisque VIRIS,*

D. ANTONIO DEUSINGIO,
Phil. & Medicinæ Doctori in-
comparabili, ac facultatis Medicæ
Professori Primario, Provinciæ
& Illustrissimi Gubernatoris Ar-
chiatro felicissimo, Præceptori ac
fautori suo filiali amore æternum
prosequendo.

D. HENRICO EYSSONIO,
Medicinæ Doctori, ejusdemque
Facultatis Professore Ordinario ;
Domino Præceptori, ac Præsidi
suspiciendo, omnique amoris &
observantiæ cultu perpetim pro-
sequendo.

D. MARTINO SCHOOCKIO,
A. L. M. Logic. ac Physic. Pro-
fessori Acutissimo. Patrono, ac
Fautori suo omni honoris & amo-
ris genere colendo, suspiciendo.

*Hoc exercitium Anatomicum in debi-
ta gratitudinis ; & perpetua ob-
servantiæ τεκμήριον dedicat &
offert.*

FREDERICUS GOBIUS,
Agrippinas, R E S P.

pulmonariam atque Pulmones mittit;
hancq; in pulmonibus contemperatam,
& ex Venâ Pulmonariâ & Auriculâ fini-
strâ receptam, in Ventriculo sinistro
perficit, inque Arteriam Aortam, in-
dèque in totum corpus diffundit; sic-
que perenni dilatationis circà rece-
ptum, ac constrictionis circà expellen-
dum successione, Sanguinem & cum
eo Spiritum Caloremque toti Corpori
communicat.

EXAMEN DECIMUM
SEPTIMUM,

DE

*Pulmonibus, & Vasis in
Thorace.*

- . I. *Pulmones*, ex carne spongiosâ,
molli, laxâ, & levi, in fœ-
tâ tamen densiore, constantes; ac
pulmonariæ tum Arteriæ, tum Venæ
imis magnis ac multis, Circulationem
D Sanguini-

Sanguinis promoventibus, his anteriorem, illis posteriorem partem, potissimum occupantibus; ac inter eos mediis Bronchiis, ab asperâ Arteriâ propagatis, circulosque cartilagineos integros habentibus, tandemque membranescens; Nervulisque exiguis à sexto pari, tum per membranam sparsis, tum in substantiam bronchia comitantibus, intertextis; denique Membranâ tenui, porosâ, ac lævi, tectis; sicque in partem tum dextram, tum sinistram, & utramque iterum plerumque in duos Lobos, superiorem brevior, inferior longior, divisi; in utraque thoracis cavitate, ad utrumque mediastini latus, siti; extrinsecus versus costas cavi, ad asperam arteriam crassiores versus ambitum paulatim tenuiores, instar ungulæ bisulcæ; superius cum collo per asperam arteriam, & cum pleurâ sub claviculis per fibrillas; antè cum sterno, ac posteriùs cum vertebr

per mediastinum; ad latera inferne cum pleurâ, ipsoque aliquandò diaphragmate similiter per fibrillas, nexi; in foetu rubicundi, in adultis intus subrubri, extus cineritii; per bronchia aërem inter inspirandum recipiunt, eoque sanguinem ex arteriâ pulmonariâ in venam pulmonariam transeuntem, ac in sinistrum cordis ventriculum reducendum, ventilant & temperant, & per eadem inter expirandum fuligines, ex arteriâ pulmonariâ acceptas, emittunt; vocique edendæ, cordique molliter amplexando, serviunt.

§.2. *Vasa in Thoracis cavitate occurrunt, Primò, Vena Cava*, in ventriculum dextrum amplo suo orificio, triplo majore, quàm est Arteriæ aortæ, hians, fibrisque carneis propè cor, & circulo membraneo, valvulas propagante, donata; & ex se *Venam Pulmonariam*, in sinistrum ventriculum rotundo, & ampliore quidèm, quàm Arteriæ aor-

tæ, minore tamen, quàm Venæ Cavæ, orificio patulam, statimque duobus ramis in pulmonem dextrum & sinistrum protensam, sanguinemque in adultis ex utroque in cor refundentem; in foetu verò eundem, per Foramen Ovale, amplum, sub auriculâ dextrâ, propè venæ coronariæ ortum, insculptum, & à parte venæ pulmonariæ, membranulâ tenui, duriusculâ, majusculâ, sanguinis refluxum prohibente, tectum, paulò post ortum verò coalescens, in eundem sinistrum ventriculum deponentem, quasi propagans; porroque jam jam Ascendens, emittit
1. Coronariam, de qua *Ex præc. §. 1.*
2. Azygon, ex dextro & posteriore latere, circà quintam vertebram, prodeuntem, &, juxtà articulationem costarum dextrarum cùm vertebris, descendentem, & intereà Intercostrales inferiores ad pleuram ac musculos intercostales, producentem; 3. ad jugulum,

lum, duas Subclavias, & ab hisce de-
orsum tum Intercostrales superiores, ad
pleuram & musculos intercostrales su-
premos; tum Mammariam, sub ster-
no, ad Mediastrinum, intercartilagi-
nea costarum verarum spatia, mam-
mas, &c.; tum Mediastrinam, de qua
Ex. 15. §. 2. Descendens verò mittit
Phrenicam, ad pericardium, & dia-
phragma; &c. omnes sanguinem à di-
ctis partibus revehentes.

§. 3. *Secundò, Arteria Aorta, ma-*
gna, quæ patente orificio ex ventricu-
lo sinistro egressa, i. propagat intrà
pericardium Coronarias, de quibus
Ex. præc. §. 1. porròque extrà peri-
cardium, in foetu duobus, in adultis
quatuor digitis à cordis basi, cum Ar-
teria pulmonaria, per Canalem oblon-
gum, in foetu semper pervium, at in
adultis paulatim concidentem, clausum,
& oblitteratum, interque arteriam pul-
monariam & Aortam obliqua declivi-

tate situm, & in foetu sanguinis copio-
fioris, ex dextro ventriculo in Arteriam
pulmonariam delati, partem in trun-
cum Aortæ transmittentem, connexa;
de se spargit ex trunco Ascendente,
2. Subclavias, dextram & sinistram,
& ab hisce inferne Intercoştales, super-
nè Mammarias; &c. moxque ad thy-
mum 3. Carotidas, &c. ex trunco de-
nique Descendente, 4. Intercoştales in-
feriores; & 5. Phrenicas; omnes ad
partes, in Venarum distributione di-
ctas, sanguinem deferentes.

§. 4. *Tertiò, Nervi*, & quidem duo
Diaphragmatici, de quibus *Ex. 15.*

§. 1. duo Recurrentes, sinister circà
descendentis Arteriæ Aortæ curvatio-
nem, dexter circà Arteriam subclavi-
am, reflexi; duo Stomachici, infrà
cor juxtà vertebrae, intrà duplicaturam
mediastini latitantes, & ramulos ali-
quot ad pulmones producentes; due
Coştales, juxtà spinam sub pleurâ pro-
gredi.

gredientes ; sensui ac motui serviunt.

§. 5. *Quartò, Ductus Chyliferus*, à supernâ Receptaculi lumbaris parte, Diaphragma prætervectus ; membranæ, tenuis, valvulis exiguis sursum spectantibus donatus, infernè major, sursum verò sensim gracilior ; sæpiùs unicus ; aliquandò bifidus ; spinæ mediæ primò, superiùsque oesophago, plerumque in sinistro latere, accumbens ; supernè ex anfractuoso juxtà Venam Cavam plexu ad alias etiam partes, e. g. thymum, mammas, &c. tendens ; & in Venam subclaviam, interdum simplici, interdum multiplici ramulo & foramine apertus ; chylum vehit, & partim in subclaviam dictam, partim in alias partes exonerat.

§. 6. *Quintò, Vasa Lymphatica*, vel venas & arterias comitantia, vel seorsim currentia, vel plexui Ductûs chyliferi se jungentia, lympham vehiunt.

EXAMEN DECIMUM
OCTAVUM,

DE

Asperâ Arteriâ, & Larynge.

§. I. *A* Spera Arteria, ex Cartilaginibus, multis, rotundis, ferè circularibus, instar C. per ligamenta intermedia, carnosiora, connexis; ac Membranis, totam extùs intùsque velantibus, & residuam circuli imperfecti partem versùs œsophagum complentibus, & quidem Extérieure, tenui, arctè membranæ alteri in hiulcâ circuli parte, ac cartilaginibus earumque ligamentis adhærente, à pleurâ in thorace, & à vertebrarum periostio in collo propagatâ; Internâ verò crassiore, densiore, sensibili, ori continua, humore pinguiusculo inuncta, constans; Venisq; à Jugularibus externis, Arteriis à Carotidibus, Nervis à Recurren-

currentibus, donata; &c. ad pulmo-
nes variis ramis divisa; de quibus *Ex.*
præc. §. 1. fursumque unico fistulæ du-
ctu, rectà, in & per collum, ad La-
ryngem, sub velamentis colli commu-
nibus & speciatim Platysmate Myode
seu musculo lato, ex membrana hìc
carnosiore propagato, ascendens;
Aërem & fuligines transmittit, & Re-
spirationi ac Voci servit.

§. 2. *Larynx*, ex *Cartilaginibus*
quinque, membrana una vestitis ac
connexis, 1. anteriore, Thyreoide,
Scutiformi, ferè quadrata; intùs ca-
va, foris convexa, ac in medio per li-
neam distincta; superiùs, præter in-
equalem marginem, in angulis pro-
cessûs duos longiores, cum osse ypsi-
oide, inferius totidem breviores, cum
Cartilagine annuli-formi, connexos,
habente: 2. Cricoide, Annuliformi,
rotam asperam arteriam superiùs ambi-
ente; posteriùs crassa, lata, ac plana;

anteriùs tenui ac terete ; vix mobili ;
 3. & 4. Arytænoide, Gutturiformi,
 duplice ; superiori & posteriori annu-
 liformis Cartilaginis sedi, in scutiformis
 cavitate, impositâ ; per membranulam
 connexâ ; duobus processibus superiùs
 per rimulam divisis, ac Glottidem seu
 Lingulam formantibus, protuberante :
 5. denique Epiglottide, molliore ; in-
 star folii hederæ, gutturniformi liberè
 imminente ; ac basi suâ linguæ arctè
 per membranam alligatâ ; rimam te-
 gente, & assumpta transmittente quasi
 per pontem ; constructus : ac Muscu-
 lorum communium Paribus, duobus,
 1. Sternothyreoide, inferiore, à ster-
 ni parte supernâ & internâ, juxtâ Aspe-
 ram Arteriam versùs & in inferiora car-
 tilaginis scutiformis latera tendente ac
 inserto ; hanc detrahente, sicque glot-
 tidis rimam arctante : 2. Ypsilothy-
 reoide, superiore, ab ossis Ypsiloidi
 inferiori latere, inferiori scutiformi

bas

basi infixo, totamque cartilaginem
extus tegente; hanc attollente, sicque
rimam dilatante: Propriorum verò Pa-
ribus, quinque, 1. Cricothyreoide,
seu potius Thyreocricoide, anteriùs ab
infimâ scutiformis parte, in annulifor-
mem desinente; hanc ad illam leviter
trahente: 2. Cricoarytænoide posti-
co, ab annuliformis lato dorso, in gut-
turniformis partem inferiorem implan-
tato; glottidem diducente: 3. Crico-
arytænoide laterali, ab annuliformis
latere superiùs, in gutturniformis latus
posterius desinente; obliquè hanc de-
trahente, rimamque aperiente: 4.
Thyreoardytænoide, intrinseco, à scu-
tiformis parte mediâ, anteriùs in gut-
turniformis latus inserto; hanc attra-
hente, sicque rimam rectà claudente:
5. Arytænoide, à posticâ gutturnifor-
nis lineâ, transversim in ejusdem latus
implantato; eamque constringente;
6. Instructus: Venis à jugulari externâ,

Arteriis à carotidis majori ramo, Nervis à recurrentibus; &c. donatus: in medio collo situs; rotundus, ferè circularis, anteriùs protuberantior, posteriùs depressior; major, minor; specialiùs voci formandæ inservit.

EXAMEN DECIMUM
NONUM,

DE

*Oesophago; Pharynge; Vasis
& Glandulis Colli.*

§. I. **O***esophagus*, ex tribus tunicis; unicâ communi, tenuissimâ extimâ, à pleurâ; & duabus propriis, videlicet exteriori seu media, crassâ, molli, musculiformi; ac intimâ, nervosiore, duriore, sensibiliore, mucoque lentiore oblitâ, ventriculi ac oris tunicæ continua, constans; Venis in thorace, ab azygo; Arteriis, ab intercostalibus; in collo

verò

Ner-
me-
cula-
terius
talius
M
Vas
s tuni
tenu
tuabus
media
ac int
sensibi
, ven
, con
azygo
n col
ve
Verò illis, à jugularibus; his à caroti-
dibus; Nervis utrobique à recurrenti-
bus, donatus; glandulisque plurimis,
in thorace, mediò circiter ductu, po-
steriori ejus parti lateribusque adhæren-
tibus, inflexioni ejus dextrorsum susti-
nendæ, vasisque aliis fulciendis, hu-
moribusque percolandis, inservienti-
bus, instructus; ac, postquam dia-
phragma perforavit, ex sinistro latere,
versus nonam dorſi vertebam, suprà
Arteriam Aörtam; porròque suprà
spinam juxtà aortam rectà ad quintam
vertebram; indèque, relicta paululùm
spina, ad aortæ ex corde egressum,
dextrorsum; demùm infrà asperam
arteriam suprà vertebraſ thoracis qua-
tuor superiores, rectà in & per col-
lum, itidem suprà hujus vertebraſ, &
post arteriam asperam, tereti & ob-
longo canali ascendens; partibusque
dictis variè connexus; & in summitate
suâ, *Pharynge*, in ima faucium cavi-
tate

tate post Laryngem sitâ; Musculorum paribus tribus; 1. Cephalopharyngæo, à capite, ubi cum primâ cervicis vertebrâ jungitur, per posteriorem & lateralem faucium cavitatem, in pharyngis tunicam, nec non in ossis ypsiloidis latera, ac scutiformem laryngis cartilaginem, latè expanso, pharyngem elevante; 2. Sphenopharyngæo, ab ossis cuneiformis acuto processu interno, propè styloidem, per sinum alæ internum obliquè deorsum in œsophagi latera extenso, eumque sursum dilatante; 3. Stylopharyngæo, ab internâ appendicis styloformis facie, itidem in œsophagi latera, scutiformem cartilaginem, ossis ypsiloidis latera, linguæque radicem implantato, pharyngem similiter sursum dilatante; denique Impari, OEsophagæo, seu Sphinctere, ab uno scutiformis cartilaginis latere, secundum longitudinem, per pharyngis partem posteriorem transversim circum

cum-expanso, & in alterum scutiformis cartilaginis latus inserto, oesophagum constringente; omnibus ad deglutitionem conspirantibus, instructus; cibum & potum ad ventriculum transmittit.

§. 2. In Collo occurrunt Vasa, 1. *Venæ Jugulares*, quatuor, à supernâ subclaviarum parte propagatæ; æque tum Internæ, juxta asperæ arteriæ latus, ad illam; porròque ascendentes ad capitis basin posteriùs, ramis Encephalicis, exteriore partim ad fauces, partim ad aures & faciem; interiore partim ad musculos oesophago subjectos, & cerebrum; partim ad aures, & cerebrum: tum Externæ, sub cute &c. per colli latera versùs aures progressæ, partim ramo interiore, ad linguam, laryngis & ossis ypsiloidis musculos, palatum, nares, cerebrum; partim exteriore, posteriùs ad occiput & tempora, anteriùs obliquè per genas ad

ad oculum, nasum, frontem mediam, tendentes; sanguinem revehentes. 2.

Arteriæ Carotides, duæ, ab arteriis subclaviis supernè eductæ, rectàque fursùm, secundùm asperæ arteriæ latera, euntes, circà fauces ramo partim exteriori, ad buccas, faciei musculos, hincque tum ad aures, labrum dentisque inferiores; tum per tempora, frontemque, ad faciei musculos; partim interiori, ad linguam, laryngem, genas, & tum per occipitis foramen ad meningis crassæ sinûs, tum per temporum foramen ad cerebrum, diffusæ; sanguinem deferentes. 3. *Nervi*, vulgò sextæ conjugationis, cranio egredi, & præsertim rami eorum externi, in utroque latere, ad musculos cervicis, laryngis, pharyngis, ossis ypsiloidis, linguæ; porroque indè versus & juxtà asperam arteriam, inter venam jugularem internam & arteriam carotidem delapsi; imò ex thorace, juxtà latera asperæ

asperæ arteriæ sursum, tum in hanc, tum in musculos laryngis, recurrentes: &c. sensum & motum conferentes. 4. *Venæ Lymphæduæ*, per & ad loca varia in collo sparsæ; & speciatim à glandulis in inferiore laryngis regione ad ductûs thoracici chyli ferri plexum protensæ sunt.

§. 3. *Glandulæ* itidem in Collo inveniuntur; quædam exiguæ, secundum ductum jugularis internæ, seriatiim dispositæ; duæ sub maxillâ inferiore, in parte superiore & anteriore colli; quædam fungosæ, subrubræ, magnæ, in foeminis majores, in inferiore laryngis regione, utrinque ad Cartilaginis annuliformis latera, pinguedine majore minoreve firmatæ; quædam liæ sub linguâ, inter linguæ & ossis hyoidis musculos; quædam denique, uæ, imò quatuor, in faucibus juxtâ linguæ basin, *Tonsillæ* dictæ, spongiosæ, membranâ foraminulentâ tectæ, vasisque.

vasisque suis donatæ; omnes vasis aut
canalibus fulciendis, humoribus im-
bibendis, colandisque, ac eò partibus
vicinis humectandis, servientes.

EXAMEN VIGESIMUM,

DE

*Osse Ypsiloide; Linguâ; Uvu-
lâ; Palato; Gingivis, &*

Ductu Salivali.

§. I. **O**S *Ypsiloides*, ex uno medio
omnium reliquorum maxi-
mo, foris gibbo, intus arcuato & fi-
nuoso, tanquam basi; & ab hujus u-
troque extremo, geminis appendici-
bus, alteris retrorsum à basi ad carti-
laginis scutiformis protuberantias supe-
riores & postremas, uno tantum ossi
protenso; alteris sursum ad processûs sty-
loformes, tribus vel quatuor teretibus
& gracilioribus officulis, protensis
tanquam cornibus, omnibus inter
per cartilaginem connexis, constans

ac cartilaginibus duabus majusculis,
 oblongis rotundis, instar grani tritici,
 in basi; aliisque totidem, juxtà cor-
 nuum summitatem; omnibus aliquan-
 do ossescentibus, instructum; & *Mus-*
culorum, loquelæ ac deglutitioni au-
 xiliarium, paribus quatuor, 1. Ster-
 no-ypsiloides, ab altiore & interiore
 terni regione sursum suprâ Asperam
 Arteriam & cartilaginem Laryngis scu-
 riformem, versùs & in basin hujus ossis
 inserto, deorsum rectà; 2. Genio-
 ypsiloides, à maxillæ inferioris internâ
 arte, eidem basi implantato, antror-
 um rectà; 3. Stylo-ceratypsiloides, à
 cyliformis processûs extremo, in cor-
 ua propè basin desinente, aliquandò
 perforato, versùs latera nonnihil sur-
 sum; 4. Coraco-ceratypsiloides, lon-
 go, biventre, a latere superno scapu-
 le propè coracoidem processum, sur-
 sum obliquè ad cornuum latera tenden-
 s, obliquè ad latera deorsum, mobi-
 le;

le, linguæ substans; eidem, laryngi, & epiglottidi, ipsisque musculis nonnullis, firmandis & sustinendis servit.

§. 2. *Lingua*, ex carne peculiari, fungosâ, laxâ, molli, ad radicem plurimis glandulis & pinguedine intertextâ constans; tunicâque tenui, porosâ, à durâ meninge, tectâ; Venis duabus insignibus, Raninis dictis, à jugularibus externis; Arteriis totidem majusculis, à carotidibus; Vasis Lymphæducis; Nervisque tum Motoriis, crassioribus, à septimâ vulgò dictâ conjugatione, interiùs; tum Gustatoriis, tenuioribus, à quarta, exteriùs in tunica, donata; per candidam in superficie media lineam, in dextram & sinistram partem, secundum longitudinem, distincta; oblonga, versus apicem acutior, lata duos, crassa unum digitum transversum, maximè ad radicem; posteriùs ossis ypsiloidis basi, inferiùs in medio, Ligamento membranoso, lato valido

valido, in frænulum desinente, con-
 nexa: *Musculorum* denique paribus
 quinque, 1. Stylo-glossò, ab externa
 facie processûs styloïdis, in latus & me-
 dium ferè tendente, introrsum elevan-
 te; 2. Mylo-glossò, à lateribus internis
 maxillæ inferioris juxtà dentium mola-
 rium radices, in ligamentum ad radi-
 em (aliis in ossis ypsiloidis basin) in-
 erto, rectà versùs palatum attollente;
 3. Genio-glossò, ab interna menti re-
 gione in medium ferè implantato, an-
 tersum exserente; 4. Basypsilò-glos-
 so, ab ossis ypsiloidis basi, in medium
 secundum longitudinem desinente,
 rectà introrsum deprimente; 5. Ce-
 ntypsilò-glossò, ab ossis ypsiloidis cor-
 pusculis, obliquè in latera juxtà radicem
 fixo, rectà introrsum attollente, in-
 structa; loquelæ, gustui, masticati-
 oni, deglutitioni, & sputationi infer-
 s. 3. *Uvula*, ex caruncula glan-
 dulosa,

dulosa, fungosa, & rubra constans: rotundè oblonga, superiùs crassior, inferiùs in acumen obtusum desinens; & per Musculorum Ptery-staphylinorum paria duo, firmantia & retrahentia unum Internum, ab inferna processû pterygoidis interni parte, secundum hujus alæ longitudinem, ad uvulam tendens; alterum Externum, à maxilla superiore post ultimum dentem molarem, per supremam pterygoidis alarimam in latera insertum, è palato intrà hujus tunicam, juxtà narium meatûs, suprà laryngem, inter amygdalas, in fauces, instar stiracis dependens; humorem, ex capite vicinisque partibus venientem, percolat, aërem moratur & temperat, & vocis modulationi deglutitionique auxiliatur.

§. 4. *Palatum*, carne glandulosa suaque tunica tecta, rugisque asperiuscula, aërem temperat, gustui auxiliatur & voci, salivamque percolat.

§.

§. 5. *Gingivæ*, ex carne duriuscula constantes, dentibusque, foris præsertim, latiore & tumidiore vallo, id & circumjecta, eosdem speciatim firmant. &c.

§. 6. *Ductus Salivalis*, membranosus, crassiusculus, teres, utrinque, glandulis parotidibus, obliquè, juxta maxillam inferiorem, protensus, & in os propè fauces hians; humorem salivalem continet, vehit, & in os deponit.

EXAMEN VIGESIMUM PRIMUM,

DE

*Capite, ejusque Partibus
externis.*

I. *Caput*, rotundum, nonnihil oblongum, projecturis duobus antrorsum & retrorsum protuberans, versus & ad tempora compressum,

sum, homini magnum, trunco superimpositum; in Parte Antica, lata & Glabra, *Facie*, præter cuticulam & cutim tenuiores, adipemq; spacia vacua implentem, & membranam hinc carnosam; Venis, Arteriis, & Lymphæductibus, Nervoque insigni, à tertio pari, inter duas laminas osseas sub pavimento orbitæ oculariæ traducto, per totam distributo, donata; ad Maxillam Inferiorem, in viri adulatoribus, *Barbæ* pilis hirsutis, Musculorum paribus, 1. Mentali, à menti medio, infernè in labii inferioris partem mediam rectà inserto, illud rectà detrahente; 2. Comuni ab ejusdem maxillæ medio latere, obliquè in utriusque labii commissuram implantato, utrumque obliquè extrorsum deprimente; 3. Massetere, partim à zygomate, partim infrà zygomata à maxillæ superioris osse, variis fibrarum intersectionibus in maxillæ inferioris posteriorem & inferiorem partem implan-

COROLLARIA.

- I. **S**piritus animales sunt subtilissimæ sanguinis partes, solâ separatione in cerebro generatæ.
2. *An Empyricus senior sit præferendus Medico juniori & docto? Negatur.*
3. *Medicus considerat Corpus humanum, tanquam automaton.*

Ad Ornatissimum Ingeniosissimumque Dn. Resp.

FREDERICUM GOBIUM

Agrippina-coloniensem, cum ornatè; graviter & subtiliter de partibus Corporis Humani publicè differeret.

Ille amor, O GOBI quondam fuit una voluptas,

unctis ut nervis, atque omni robore mentis.
diversus Papam caperes sacra arma Iehovæ.

tunc aliâ Medicos scrutaris mente Magistros
Diva suos nam te Medicina recondit in usus.)

præclari præcepta viri, cum Longa Galeni,
cum Brevia Hippocratis seu Graji five Latini,
elfi inquam & porro Medicus quos circulus
ambit.

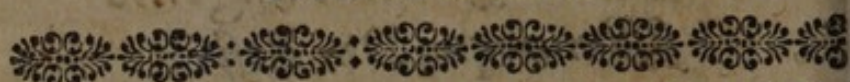
ta retardas hâc deploratæque salutis
corpora languentū revocas ex faucibus Orci,
illâ

Illâ seclusam superis de corpore mentem
Tradis, Coelestem hâc ratione merebere pal-
mam;

Illa dabit Gazas & Lydum protinus aurum,
Arva dabit pingueis & Oveis & Præmia, Tau-
ros.

*Honoris & Amoris Probandi
gratiâ non ut debuit, sed ut
rudi Minervâ potuit, ac-
cinuit.*

JOANNES Ter BEECK,
Reciffa Brasilianus M. S.

ANAGRAMMATISMUS
FREDRICUS GOBIUS

Frugi decus orbis.

Jam tibi Pierides, GOBI, Decus undique
dicunt,

*Atque tuum meritum fama per astra vehit
Nomen nam GOBI, musâ mandante, relinques.*

*Nobile sed Frugi dein Decus Orbis eris
Teque fabrum vite divinus Apollo creabit,*

Et faciet Medicum TeFREDERICE Decus

*Hæc honoris & amoris
ergo posuit.*

BERNARDUS SYNCK
S. S. L. L. St.

COLLEGI
ANATOMICI

DISPUTATIO QUINTA;

QUAM,

Divino Favente Numine,

SUB PRÆSIDIO

Clarissimi Experientissimi VIRI,

D. HENRICI EYSSONII,

Med. Doctoris, ejusdemque Facul-

tatis in Illustri Illustrium ac Præ-

potentum Groningæ & Omlandia

Ordinum Academia Professoris Ordini-

narii; Præceptoris, ac fautoris

fui omni observantia cul-

tu venerandi,

publicè ventilandam proponit

JOANNES Ter BEECK,

Reciffa-Brazilianus.

Ad diem 20. Martij, horis locoque solitis.

GRONINGÆ,

Typis JOANNIS DRAPER, Ty-
pographi, ANNO 1662.

Nobilissimis, Amplissimis, Con-
sultissimisque Viris,

D. D. Præfectis ac Directoribus In-
diæ Occidentalis, pro parte Gro-
ningo-Omlandicâ, Patriæ Patribus;
Amplissimo Consultissimoque Viro,

DN. PAULO Vander MARCK
hujus Provinciæ & Societatis In-
diæ Occidentalis Quæstori fidelis-
simo;

NEC NON,

Reverendo, Doctissimoque Viro,

D. HENRICO HERMANNIO
olim apud Indos Occidentales Pa-
raybæ & Reciffæ; Jam verò i
Deendam & Wilderbanck Pasto-
Integerrimo, Patri suo æviternum
colendo, adamando.

Se suamque disputationem
Anatomicam

Dicat, Dedicat, Consecrat.
JOANNES TerBEECK
Reciffâ-Brasilianus.

Resp:

implantato, hanc attollente & circum-
agente: ad *Labia*, ex Sphinctere Mus-
culo, cum cute quasi confuso, con-
stantia; tunicâ tenui intus tecta; *Oris*
fissuræ, assumendorum & emittendo-
rum transmissioni, vocique servienti,
adjecta; orisque interiora tegentia; ex-
tus in viris hirsuta; Musculorum pari-
bus, 1. ex oculorum & nasi interme-
dio angulo, rectâ in superius labium
lesinente, illudque rectâ elevante; 2.
Pinguî, à cavo maxillæ infra genas,
ad labium superius tendente, illudque
obliquius attollente; 3. Zygomatico, ex-
ternè ab osse jugali, obliquè per genas,
labii utriusque commissuræ affixo, u-
trumque obliquè sursum trahente: ad
Buccas, inflatiles, Musculo Buccina-
re, submembraneo, variis fibris in-
tertexto, tenui, laxo, rotundo, ac
tunicâ validè succincto, à superio-
juxtâ ultimos dentes molares maxil-
læ, in utrumque labium, &c. infer-

E

to,

to, labia buccasque variè movente : ad
Nasum externum, superiùs in dorso
 osseum & immobilem, inferiùs carti-
 lagineum & mobilem, in spinâ acumi-
 natum, in extremo globuliformem,
 in lateribus per pinnas alatum, intùs
 per septum in narium duo foramina di-
 stinctum, ac tunicâ à durâ meninge
 tectum, vibrissisque pilosum; variè
 magnum & figuratum; in media facie
 inter oculos & genas situm, aëiem at-
 que odores transmittentem, vocique
 ac ornatui, excretionique excernendo-
 rum auxiliantem; tùm Musculorum
 paribus, 1. Triangulari, à frontis su-
 turâ juxtâ foramen lachrimale, per na-
 si latera, alis affixo, eas sursum trahen-
 te; 2. Comuni, ab osse malarum
 juxtâ pingue par partim in alas, partim
 in labium superius desinente, alas labi-
 umque sursum tollente, illasque dila-
 tante; 3. Circulari, à pinnarum radi-
 ce transversim per easdem ad orbiculum
 tenden

tendente, sæpiùs etiam easdem in or-
dinem cingente, & constringente; 4.
interno, membranoso, tunicæ nari-
um attenso, ab ossis nasi extremitate
in pinnas inserto, easdem intùs leviter
adducente; tùm Cartilaginibus, in-
feriorem nasum constituentibus, dua-
bus superis, latioribus, ossibus nasi
connexis, paulatim deorsum molliori-
us; tertiâ inter illas mediâ, Septum
narium cartilagineum formante; aliis-
que duabus, pinnas constituentibus,
per membranosa ligamenta connexis:
ad *Palpebras*, ex cute tenuissimâ, mem-
branâque tùm communi, tùm pro-
priâ, tenui, molli, lævi, à pericra-
nio derivatâ, conflatas; supernè per
superciliorum crassiusculam cutim &
obliquiores pilos, in cartilagineo verò
ad fissuram limbo per *Ciliorum* rectos
pilos munitas; speciatim nervis, par-
tem à secundâ cervicis vertebrâ, par-
tem à secundo cerebri pari motorio do-

natas ; sordes oculorum extergentes
visum promoventes, oculosque tegan-
tes; musculo Orbiculari, transversum
digitum lato, à nasi radice ex angulo
majore ad minorem, indèque ad ori-
ginis locum circumcurrente, (aliis du-
plice,) palpebras constringente ; ac
Ciliari, utrumque cilium circumdan-
te, & constringente : Ad *Frontem*
magis minùsve rugosam, Musculi
duobus Frontalibus, suprà nares dis-
junctis, ab ossis frontalis superiore par-
te ad supercilia rectà desinentibus, ea-
que & palpebras attollentibus : Ad *Tem-
pora*, Musculo Temporalis, maximo
valido, nervisque duobus ex tertiâ
& uno à quinta conjunctione donato
membranâque durâ & crassâ, à per-
cranio propagata, munito, super-
femicirculari, ab ossibus temporum pe-
thorum cavitatem sub osse Zygomat-
in maxillæ inferioris acutum processum
inserto, hanque sursum trahente : Su-
Tempo

Temporibus, versùs cranii basin, Musculorum paribus; 1. Pterygoide Externo, ab ossis sphenoidis ala externa, & maxillæ inferioris cervicem desinente, hancque antrorsum leviter attolente; 2. Pterygoide Interno, ab interna alæ cavo, in maxillæ ejusdem angulum internum inserto, eandem rursus retrahente; 3. Digastrico, in media parte nervoso, in extremis caroso, à processu styloformi, sub maxillæ flexura, in mentum tendente, & deorsum trahente: Ad *Ann. Externam*, ex cute tenuissima, pauca carne, & firmiore cartilagine, validè membranam nerveam connexis, in Lobo intertextis, conflata; & speciatim nervis parvulis a fendo cervicalium pari, donatam; petroso per validum ligamentum affixam; semicircularem; exterius convexam; interiùs in alâ variis anfractibus, & protuberantiis inæqualẽ;

Lobo carnosio, subpingui, fungoso, molli pendulam; promptiori sonorum perceptioni servientem; musculo, à processu mammillari sub auris ligamento in radicem ejus inserto, eamque detrahente; aliisque musculorum notis & portionibus, in mobilibus auribus auctioribus; Glandulisque nonnullis, majoribus, minoribus, vasa fulcientibus humores imbibentibus & percolantibus; instructum, ornatum, ac munitum: In Parte verò *Pilis*, ex filamentorum fibroforum attensione mutatis conflatis, hinc crassissimis, densissimis longissimis, rectioribus, crispioribus colore variis, munita & ornata; & a teriùs à fronte ad verticem in *Sincipite* posteriùs à vertice ad cervicem in *Occipite*, supernè in *Verticem* intermediè lateraliter in *Tempora*, divisâ; præcuticulam, cutim crassiore, pinguedinem plerumque parcissimam, membranam aliquandò carnosiore ac nobilior

biliorē, insuper tūc Musculis occi-
 pitalibus, à membranâ carnosâ propa-
 gatis, cutim retrorsum moventibus;
 tum *Pericranio*, membraneo, tenui,
 molli, a crassâ meninge per suturas,
 manifestius in infantibus, exeunte; tūc
Periostio, itidem membraneo, nervo-
 fiore, tenuiore, ut reliqua ossa, obvo-
 lutum & tectum; continet Organa sen-
 suum, toti servientium & motuum in
 suis partibus mobilibus.

EXAMEN VIGESIMUM SECUNDUM,

DE

Ossibus Capitis.

§. I. **O**ssa Capitis, Cerebrum &c.
 continentia, in Infantibus
 imperfecta pleraque, in adultis perfe-
 cta; dura, crassa; pleraque duplici
 aminâ, densa ac inter eas medullio
 raro prædita; extus supernè lævia, in-

E 4

fernè

fernè inæqualia ; intùs supernè ferè æqualia, infernè asperrima; variis foraminibus pertusa; futurisque tùm feratilibus, tùm squammosis, tùm harmonicis, distincta & connexa; sunt in *Cranio*, *Frontis*, in Infantibus per futuram in duo divisum, in adultis unum; osse occipitis tenuius, syncipitis crassius; magnum; præter meditullium, intra duplicem laminam, suprâ supercilia, amplâ Cavitate, nonnunquam per septum distincta, corpusque medulliforme continente, ac membranula succinctâ, foraminibusque tùm in nares, tùm in caput pertusa, aëri admittendo & temperando, sicque olfactui, imò voci &c. promovendæ destinata; nec non Processibus utrinque ad oculorum angulos, & orbitæ fornicem; aliisque foraminulis, quandoque fossulis, ad supercilia, pro nervis, donatum; supernè semicirculare; in Puerulis tamen, ad Fontanellam, abruptum;

ptum; per Suturam Coronalem cum
 fincipitis, per alias spurias, cum cu-
 neiformi, spongioso, ac maxillæ offi-
 bus connexum: *Syncipitis*, duo; in
 Infantibus itidem ad Fontanellam ab-
 rupta; in adultis, inæqualiter quādrī-
 latera; intus sinubus superficialibus,
 extusque foraminulis, pro vasis, aspe-
 riuscula; per Suturam Sagittalem, in-
 ter se; per alias, cum frontis, tem-
 porum, ac occipitis ossibus connexa:
Occipitis, in pueris quatuor, in adultis u-
 num; densius, durius, crassius, infernè
 tamen tenuius & simplex; ferè trian-
 gulare; posticam, infernam mediam-
 que cranii partem ferè constituens; va-
 riis sinubus, intus extusque; nec non
 foraminibus, & quidem uno, maxi-
 mo, pro spinali medullâ, aliisque mi-
 noribus, pro vasis; processibus deni-
 que oblongis, latioribus, ad connexi-
 onem cum primâ vertebrâ; aliisque do-
 natum; per *Suturam Lambdoidalem*,

& separata dentationum quasi fragmenta, cum syncipitis; per alias cum Temporum ac cuneiformibus ossibus, cohaerens: *Temporum*, bina, superne squamosa, tenuiora, non ubique duplicia, circularia; inferne duriora, idèque Petrosa dicta, crassiora, aspera; Processibus Externis, tum Mammillaribus, cavis, & obtusis, tum Styliformibus, acutis, in infantiâ absentibus; tum Zygomaticis, recurvis, ossis jugalis partem posteriorem constituentibus; tum Internis, Auricularibus, in infantiâ separabilibus; (de quorum cavitatibus, &c. postea:) nonnullis etiam sinubus; nec non foraminibus, externis & internis, pluribus, partim vasa transmittentibus, partim meatum auditorium formantibus, instructa; per Suturas Squamosas syncipitis, ac ex parte cuneiformi; per alias, huic, occipitisque ossibus, &c. annexa: *Sphenoides*, instar cunci, in ima basi, & lateribus

lateribus, usque ad & in orbitam oculi
 reliquis interjectum; in infantibus ex
 tribus partibus conflatum; in adultis
 unicum; fursum ad latera & alas tenue,
 solidius; in medio crassissimum, fora-
 minulentum, cavernosum; introrsum,
 processibus, tum binis, antrorsum à
 latiore basi paulatim in acumen versus
 orbitam, desinentibus; tum uno, po-
 stico, aliquando per Sinum in duos
 apices acuminato; cum Sinu interme-
 dio glandulam pituitariam continente,
 Sellam Equinam æmulantibus; extror-
 sum, itidem, tum binis, inferioribus
 & anterioribus utrinque ad latera fora-
 minum, in nares patentium; Vesper-
 tilionum Alas repræsentantibus; tum
 aliis, retrorsum versus styliformem ap-
 pendicem protuberantibus; ac sinibus,
 præter dictum, aliis ad processus inter-
 nos anteriores; aliis ad & inter alas, &c.
 denique Foraminibus, utrinque sep-
 tem, pro vasis, & humoribus etiam,

transmittendis, inæquale; occipitis, temporum, frontis, maxillæ superioris, variè connexum: *Ethmoidea*, octo, internè antèrius ad nares sita, tum in tabula supèrna, instar cribri, foraminibus pervia, & meninge dura porosiore tecta, ac processu intermedio, acuto, instar Cristæ Galli, protuberantia; hætenùs, in Infantibus, deficientia; tum deorsùm, in summis naribus, instar Spongiæ, foraminibus tortuosis, ac carniformi mucosæ, pertusa; ac utrinque ad orbitam, Lamellâ tenui aucta, inque medio dura, tenuia, instar Septi, nares discriminantia, specialius odoratui servientia: in *Maxillâ Superiõri*, undecim, partim Genas, & oculi orbitæ partem inferiorem & angulum exteriorem, corporibus; ac *Zygomatis*, semicircularis, partem anteriorem, processibus suis constituentia; partim maximam Maxillæ, inferiorem orbitæ, interiorem nasi, ac potissi-

potissimam palati partem efformantia;
 sinubusque ac foraminibus suis prædita;
 partim instar Unguium, tenuia, or-
 bitæ canthum majorem ferè implentia;
 foramineque pertusa; partim Nasum
 anteriorem formantia, tenuia, dura,
 oblongè quadrangula, futurâ inter se
 juncta; partim Palati postremam par-
 tem, ad narium in fauces foramina,
 constituentia, parva, tenuia, latiuscula,
 per futuram inter se & cum aliis palati
 anterioribus connexa; partim unum, su-
 pra palatum, in medio, instar Vome-
 ris, nares infernè dissepiciens: in *Ma-*
xilâ Inferiori, in infantibus, per fu-
 turam in mento, duo; aliquandò,
 per aliam in lateribus, quatuor; in a-
 dultis unum; durum; crassum; vali-
 dum; intus cavum; variis sinubus;
 foraminibus; ac processibus, uno an-
 teriore, latiore, tenuiore; altero po-
 steriore, per capitulum, articulatori-
 um, cartilagine obductum, protube-
 rante,

rante, præditum: Denique in utriusque maxillæ alveolis, *Dentes*, solidi, duri, læves, albi, periostio destituti; intus cavi, ac membranâ cincti; vasisque donati; in infantibus imperfecti, & pauciores; in adultis, Incisores quatuor, anteriores, medii, acuti, latiores, simplicibus radicibus præditi; Canini, ab horum lateribus, duo, crassi, lati, acuti, radicibus simplicibus quidem etiam, sed longioribus donati; Molares, octo, decem, duri, lati, crassi, asperi, magni, postremi; radicibus, inferiores binis vel ternis, superiores ternis vel quaternis, instructi; omnes per Gomphosin, instar clavorum, cum maxillis suis connexi; cibos comminuentes, vocique servientes. &c.

EXAMEN VIGESIMUM
TERTIUM,

DE

Oculis ; & Auribus Internis.

- I. **O***Culi*, bini ; in summa & anteriore capitis parte, intrâ oras suas, siti ; supernè *Musculo recto*, longiusculo, ex tenui, circa foramen nervi optici, principio, latè in *palpebræ superioris marginem* inserto, & inque attollente, tecti ; tùm in externis angulis, *Glandulis*, unâ superiore, majore, & latiusculâ ; alterâ inferiore, minoreque, humores imbibentibus & percolantibus ; tùm in inter-
Carunculâ, glandosa, molli, una, & mini in nares pervio superimpositâ, humorumque fluxum moderante, firmi ; tùm Humoribus, per foramina tenuium *Puncta Lachrymalia*, & palpebrarum extremis ad angulos

los internos insculpta, irrigati; tunc per *Tunicam Adnatam*, crassam, laevem, albam, vasculis suis donatam à perioestio, ad iridis circulum, propagatam, cum palpebris & orbitæ ossibus conjuncti; tunc per *Musculos*, ab interna orbitæ parte, juxta nervi optici foramen, ad & in corneam tunica propè iridem, insertos, & tendinibus suis in *Innominatam* quasi *Tunica* degenerantes; & quidem per Rectos quatuor, 1. Superbum, superiorem sursum; 2. Humilem, inferiorem deorsum; 3. Bibitorium, internum introrsum versus nasum; 4. Indigentorium, externum, extrorsum; & omnes hosce simul, introrsum; Obliquos verò duos, 1. Trochleare superiorem, longiorem, versus angulum internum, per *Trochleæ* cartilagineæ, ossi juxta carunculam lacrymalem affixæ, foramen transeunte & oculo implantatum, obliquè intus

sum; 2. Amatorium, brevior, in-
 ferio, versu angulu externu
 situm, obliquè extrorsum, mobile;
 tum *Pinguedine* duriusculâ ac compa-
 ctiore, spatia vacua implente, muscu-
 losque ac oculos lubricante, retrorsum
 facti; speciatim, in se, rotundi; ex
Tunicis, 1. *Corneâ*, à meninge dura
 productâ, ex pluribus corticibus con-
 latâ, subcartilagineâ, densâ, crassâ,
 durâ, maximè posteriùs, ideoque ibi
Sclerote dictâ; anteriùs albâ, pellucida,
 c lævi; totumque oculum ambiente,
 t ab iride paulum se attollente, ac ca-
 vitatem quantulamcunque ibi sub se
 relincente: 2. *Uveâ*, à meninge te-
 ui propagatâ, simplici, tenuissima,
 anteriùs introrsum *Filamentis* ciliari-
 us reflexâ, ac *Pupillæ* fenestram rotun-
 dam mobilemque relincente, ac *Iridis*
 circulo variè colorato cinctâ, posteriùs
 erò nigerrimâ, asperiuscula, præ-
 rtim intus: 3. *Retiformi*, molli, ex
 medullæ

medullæ nervi optici dilatatione natâ ;
 ac porrò ad aquei vitreique humoris
 confinia se inter utrumque versùs
 crySTALLINUM humorem insinuante ;
 vasculis innumeris præditâ ; obscu-
 riusculâ ; glandis quercinæ calycem
 referente: 4. *Vitreâ*, mucosa, tenu-
 issima, mollissima, lævi, alba, pel-
 lucida, instar telæ aranearum, humo-
 rem vitreum tam in cava & anteriore,
 quàm in gibba & posteriore parte, con-
 tinente: 5. *CrySTALLINâ*, solidiuscula,
 duriuscula, pellucida, oblongè rotun-
 dâ, humorem CrySTALLINUM compre-
 hendente: & *Humoribus* tribus, 1. *A-*
queo, tenuiore, fluidiore, spatium in-
 ter corneam uveamque tunicam occu-
 pante, anteriùs declivi, posteriùs ad
 crySTALLINUM cavo; parciore; repara-
 bili. 2. *Vitreo*, instar vitri fusi magis
 consistente, ac obscuriusculè perspi-
 cuo, posteriùs ac per latera rotundo,
 anteriùs in planitie ad crySTALLINUM si-

nuoso:

nuoso, copiosissimo : 3. *Crystallino*,
duriusculo, perspicuo, splendido, com-
pressè rotundo, intrà aquei vitreique
humorum sinûs sito, antrosum tamen
à centro oculi magis inclinante; con-
flati: *Venisque* à Jugularibus, ac *Ar-*
teriis à Carotidibus, iisque tam inter-
nis, quam externis; ut & *Lymphæ-*
ductibus; nec non *Nervis*, tum *Opti-*
co, crassissimo, cavo, orbitam pene-
trante, & posterius, cum meningibus,
ad & in oculi tunicas desinente; tum
Motoriis, in orbitas delatis, ac ramu-
lis in musculos extimasque oculorum
membranas dispersis, donati; visui ser-
viunt.

§. 2. *Aures Internæ*, in ossium tem-
poralium processu Petroso, ex *Meatus*
Auditorii foramine, tortuoso, angu-
sto; cute membranisque duriusculis
vestito, Ceruminisque humore visci-
do, flavo, amaro, irrigato; ad tym-
pani membranam desinente: ex hac
Tympani

Tympani Membranulâ, nervosiore, tenui, pellucida, robusta, *Circulo ossæ*, in infantibus separabili, affixâ; per *Ligamenti* densi, firmi ac parvi *Chordam*, transversim intus firmatâ; per *Musculum* exiguum, à superiore meatûs Auditorii regione in membranulæ centrum exterius insertum, sursum extrorsumque mobili: ex *Ossiculis*, exiguis, perioestio destitutis, per *Ligamentum* exile connexis, in cavitate Tympani sitis, etiam in infantiâ justam ac vix minorem, quàm in adultis, magnitudinem ac figuram habentibus; & quidem 1. *Malleo*, ex capitulo subrotundo, Incudi incumbente, in cervicem curvam attenuato, porròque processibus duobus, tribus-ve, brevibus, & longioribus donato, indèque in pedunculum tenuiorem, acutum, membranæ tympani incumbentem, desinente; ac per *Musculum* exilem, ab ossis petrosi & cuneiformis

formis commissurâ ad processum breviorē & cervicem malleoli tendentem, introrsum antrorsumque mobili; 2.

Incude, malleoli capitulum intra sinum crassioris sui corpusculi excipiente, ac processu altero breviorē, ossi spammoso Temporum, altero longiorē, stapedi annexâ; 3. *Stapede*, à capitulo subrotundo, Incudi connexo, crura duo subcurva, ad basin latiusculam,

tenuem, fenestellæ ovali præfixam ac per ligamentum laxum affixam, exporrigente: 4. *Cochleari*, rotundo, parvo, squammiformi, per tenue ligamentum stapedi, ad commissuram cum

Incude, ad latus, annexo: ex *Cavitatibus*, 1. *Concha*, seu Tympano, næquali, majore, ossicula dicta, &c. continente; insuperque tum, in centro, *Canalem cartilagineum*, in partem

descendentem; tum anteriùs & altius, *Fenestellam ovalem*, in cochleam se aperientem; tum humiliùs *Fenestellam*

nestellam

nestellam rotundam, bifidam, partim
in cochleam, partim (*Aquæductu*)
in labyrinthum perviam, &c. habente:
2. *Cochleâ*, anteriùs in osse petroso
tribus gyris circumflexâ; 3. *Labyrintho*,
rotundo, *Circulis osseis*, tribus,
seorsim positis, in se redeuntibus,
ac foramina plura habentibus,
constante: ex *Aëre* congenito, quietiore,
puro, intra dictas cavitates contento:
denique ex *Nervo Auditorio*, in
cavitates, præsertim posteriores, membranæ
instar, expanso, aliisque *vasis*
sanguiducis & lymphæducis, quasi co-
agmentatæ; Auditui inserviunt.

EXAMEN VIGESIMUM QUARTUM,

D E

Meningibus ; Cerebro ; Cerebelloque ; &c.

§. I. **M***Eninges*, membranæ, duæ
una. *Crassa*, duriuscula
extern

externa, gemina; superius inter futu-
 as, infernè in cavitates se insinuans;
 alibi firmius, alibi laxius cranio affixa,
 & meningi tenui applicita; in medio,
 superne introrsum reflexa, primò ver-
 us occiput latior, paulatim versùs fron-
 tem angustior, ac cristæ galli annexa,
 icque, instar *Falcis*, cerebrum ferè
 squæ ad corpus callosum dividens; in
 occipite itidem inter cerebrum & cere-
 bellum se ingerens; ad futuras verò &
 extùs asperiuscula, intùs æqualior, nisi
 b & ad vasorum omnis generis tum in
 totam membranam, tum ab hac in te-
 uem ac in cerebrum & cerebellum ex-
 currentium ductus, & præsertim *Sinûs*
 & meninge hac duplicatâ natos, vasa
 sanguinem Lymphamque recipien-
 tes, continentes & vehentes; ex occipitis
 regione, Primum & Secundum, late-
 ales, majores, utrinque deorsum se-
 cundum futuræ lambdoidis ductum;
 versùs spinalem medullam; Tertium,
 lon-

longissimum, falci supernè insculptum

Quartum, brevior, in eadem falce infernè à quinto ad cristam galli.

Quintum, brevissimum, deorsum inter cerebrum & cerebellum, versus glandulam pinealem, vergentem

Sextum & Septimum, laterales minores, aliquandò obscuriores, à majoribus pollicem transversum circiter distantes

ibidem in hosce, aliquandò in quintum desinentes: altera *Tenuis*, mollis, omnem cerebri superficiem ambiens & in omnes anfractûs se insinuans; adeoque amplior: illa hanc; hæc cerebrum tegit; utraque hoc munit & firmat, vasaque deducit.

§. 2. *Cerebrum*, antèrius, superius, ex parenchymatis peculiaris exteriori quasi Cortice, molliore, fluidiore, cineritio; ac interiori q. Medulla, duriore, compactiore, alba, constans; magnum; subrotundum; per Falcem, in dextrum & sinistrum; per Fissuras,

COROLLARIA.

1. **M**Ares Fæminis sunt calidiores.
2. Nullus ductus biliaris bilem ad ventriculum ducit.
3. Pili & ungues non sunt partes corporis.
4. Sanguinis materia frigida est.
5. Fœtus nutritur in utero per os.

In honorem

Ornatissimi & Præstantissimi
Domini

RESPONDENTIS.

PROGRAMMA.

JOANNES TER BEECK,

ANAGRAMMA:

O BENE NECTAR EIS!

NEctareum recreat vinum, dat com-
moda multis;

Hinc capit ægrotus Medicamina, gau-
dia mille,

Rustica gens, vetula, & claudus cupit
ire, salire.

Nectarea ægrotis cunctis Medicamina
præstas :

Et

Et facis ut felix æger lætusque resurgat.
O felix Benè Nectar Eis ! Te dicit
Apollo !

*Honoris & amoris ergo
accinuit.*

FREDERICUS GOBIUS,
Agripp. Philiaater

Amico Intimo.

FR. BEECK O Medicâ micans in arte
Lampas Hippocratis vel Æsculapi:
Quis tecum Deus? aut beat themista
Te Diva ingenii gravem vigere?
Felix pectus enim fovet disertas
Tot dotes animi: feret sub auras
Naturæ tenues tuæ recessus
Solers mentis opaca cuncta. Noscis,
Quidquid scripta fovent diserta Grajûm,
Et quidquid Latices habent medendi.
Cassâ (TE DUCE) jam secât carinâ
Durus Tartariam CHARON paludem.
Ergo MUSA vetat tuum celebre
Labi Nomen, adit typis quod astra.

Hæc LangUIDâ MUSâ
flegebat.

GERHARDUS WILH
NOORDIICK,

Westerbroecâ-Goreckthamus M. St 160

COLLEGI
ANATOMICI

DISPUTATIO SEXTA;

QUAM,

Divino Favente Numine,

SUB PRÆSIDIO

Clarissimi Experientissimi VIRI,

D. HENRICI EYSSONII,

Med. Doctoris, ejusdemque Facul-

tatis in Illustri Illustrium ac Præ-

potentum Groningæ & Omlandia

Ordinum Academia Professoris Ordini-

narii; Præceptoris, ac fautoris

fui omni observantiæ cul-

tu venerandi,

publicè ventilandam proponit

GERHARDUS WILH.

NOORDIICK,

Gorechthâ Westebroecanus.

Ad diem 26. April, horis locoque solitis

GRONINGÆ,

Typis JOANNIS DRAPER, Ty-
pographi, ANNO 1662.

Nobilissimis, Amplissimis, Cele-
berrimisque VIRIS;

D. JOHANNI TIASSENS,
in Loppersum / Garg-Duppen & Duit-
Horn Toparchæ, &c. Consuli Senatus
Groningani seniori, gravissimo; Celeberrimæque hujus Academiæ Curatori vigilan-
tissimo, Mæcenati animitus devenerando:

D. ANTONIO DEUSINGIO,
Phil. & Med. Doct. Celeberrimo, ac Me-
dicæ Facultatis Professori primario, Pro-
vinciæ & Celsissimi Gubernatoris Archiä-
tro felicissimo, præceptori ac fautori in æ-
ternum colendo:

D. HENRICO EYSSONIO,
Med. Doctori eximio, ejusdemque Facul-
tatis Professori Ordinario, Domino Præ-
ceptori ac præfidi suo suspiciendo, Patro-
no plurimum venerando:

NEC NON

Venerando ac Doctissimo VIRO,

D. WILHELMO JOHANN
NOORDIICK, apud Westerbroecæ
Pastori indefesso, Parenti æviternum ad-
amando;

Hoc exercitium Anatomicum in mentem
devota, ac grata testimonium

Offert.

BERHARD. WILH. NOORDIICK

Resp.

fissuras, præsertim unam, profun-
 liorem, à radice oculorum retrorsum
 insculptam, in superius & inferius divi-
 um; variis inordinatisque Gyris, satis
 profundis, vasa deducuntibus undiquaq;
 necnon Processibus duobus Mammilla-
 bus, cribrosæ ossis ethmoidis tabulæ in-
 imbentibus, anteriùs inæquale: in-
 riùs, ex medullæ dextræ & sinistræ
 concursu, *Corpore Calloso*, duriusculo,
 fissis plurimis donato, ac in fissuræ, fal-
 tem admittentis, fundo supra se vasa
 insignia, cum quinto duræ me-
 nis sinu nexa, transmittente, ac ven-
 culis superioribus imminente, instru-
 im: in eadem medullâ excavatur *Ven-*
culis, Primo & Secundo, lateralibus, ob-
 gis, profundis, anfractuosis, majori-
 , à parte cerebri posticâ ad anticam,
 currentibus, & utrinque obtusa ro-
 ditate latefcentibus, in medio verò
 stioribus; *Septoque Lucido*, laxo,
 medulla valdè attenuatâ, & subti-
 F lissima

liffima membranâ, ventriculos septur
que succingente, producto, distincti
ac concursu suo versùs interiora, se
perientibus in *Tertium*, angustiores
à lateribus planiorem, in fundo sul
inæqualem, tum anteriùs (vulvæ)
mâ in *Infundibulum*, ex meningis
nuis processu natum, superiùs capa
us, inferiùs angustius & longius, se
equinæ insistens, & per tubulos q
tuor in vicina foramina humores
mittens, *Glandulamque Pituitaria*
duriusculam, supernè concavam,
fernè globosam, humores imbibent
ac percolantem, sibi ad finem imp
tam habens; tum posteriùs (ani) h
in *Quartum Ventriculum*, pervi
supernè verò *Fornice*, calloso, cra
tenui meninge vestito, posterius l
amplo, ac instar Y. binis cruribu
varicato, anteriùs paulatim angu
re, supernè gibbo, infernè simo
versùs medium acutiore, ampliati

imò per (ani) hiatum, inter oblongi-
ores globosæ cerebri medullæ propagi-
nes intercedentem, desinentibus in
Quartum, Nobilem vulgò dictum,
minorem, inæqualiorem, ex latiore
quasi principio in acumen sensim desi-
nentem, instar Calami Scriptorii; &
x oblongatis medullæ cerebri & cere-
belli partibus formatum: Nec non
Glandulâ Pineali, duriuscula, sublu-
ea, tenui meninge tectâ, ad inferio-
res & gibbosiores (testium) in cerebri,
superiores minoresque (natum) in
cerebelli ramis protuberantias sitâ, &
inter illas plexus choroidis principio im-
plicitâ, sicque plexum choroidem ful-
gente, & humores percolante; ut &
arteriarum & Venarum, nec non Lym-
phæ ductuum, tum Surculis per om-
nes gyros, & in totam substantiam in-
meris, tum *Plexibus*, binis, uno
choroide, in dextro sinistroque ventri-
culis, glandulis minimis infinitis inter

divaricationes referto, ad pinealem
glandulam concurrente; altero *Reti-*
formi, sub basi cerebri, versùs latera
expanso, mirè intertextis, ramulosque
variè spargentibus; sanguinem & Lym-
pham adferentibus, retardantibus, &
referentibus, donatur: denique *Cere-*
rebello, duriore, firmiore, corticeque
magis cinereo, medullâ verò magis fla-
vâ constantè; cerebro reliquo multò mi-
nore; extùs tum lateralibus *Globis*, tum
Processibus Vermiformibus, teretibus
anteriùs & posteriùs; aliisque rotundis
in circumferentiâ, ventriculum qua-
tum cludentibus & sustentantibus
tum *Gyris*, rectioribus, minoribus
ordinatioribus, inæquali; intùs ob-
minularum, tenui meninge distin-
ctum, sibi invicem accumbentium,
ex candidiore quasi centro in obscuri-
orem ambitum diductarum concurr-
ramosas arbores repræsentante; sub
liquo cerebro in parte inferiore occip-

sito; vasis sanguiducis & lymphædu-
cis, inter laminulas excurrentibus, ir-
rigato; augetur: sicque spiritus ani-
males in substantiâ conficit; nonnullos
in ventriculis ventilat, ac per nervos
effundit.

EXAMEN VIGESIMUM QUINTUM,

DE

*spinali Medulla, & Nervis,
ab ea tam intrâ, quam extrâ
Cranium, ortis.*

I. **A**B oblongata Cerebri medul-
lâ, præsertim ubi duo hujus,
duo cerebelli quasi rami, jam jam
spinalem medullam constituendam
citant, propagantur *Nervorum*
tria; Primum, *Olfactorium*, mol-
limum, in processus papillares, à
Cerebri cortice productos, angustèque
nervos, minores & tenuiores, quam

in brutis, definens, à posteriore medullæ cerebri parte ortum, ficque primò distans, postea sensim vicinius supra ossis ethmoidis tabulam cribrosam protensum: Secundum, *Opticum* (aliàs primum) crassissimum, mollius itidem à posteriore principii medullæ spinalis parte, juxta fornicis crura, ortum, in medio itinere supra sellam equinam unitum, posteaque iterum separatum, obliquèque per ossis cuneiformis foramen ad orbitam tendens. Tertium, *Motorium oculorum*, (aliàs Secundum:) durius, minus, propriè secundum interiùs ortum & unitum porròque sejunctum, ac Optico attectum, & per aliud foramen in orbitam delatum: Quartum, ab ejusdem principii inferiore sede cum præcedenti per commune foramen in orbitam, indeque in faciem, &c. Quintum, *Gustatorium*, ex medullæ lateribus, per aliud foramen ossis cuneiformis, ad faciem

m, &c. ac linguam: *Sextum*, Du-
 iusculum, ab eadem origine, per i-
 lem foramen ad palatum: *Septimum*,
 Gracilius, durius, à medietate medul-
 æ oblongatæ versùs latera, per paris
 tertii & quarti foramen in orbitam:
Octavum, *Auditorium*, ad latera pri-
 rum paulo inferiùs, ad concursum
 medullæ cum cerebello, ortum, per
 peculiare ossis petrosi foramen in aures,
 &c. *Nonum*, *Vagum*, præcedente
 paulo inferiùs eductum, per commune
 fimum temporum & occipitis foramen
 in varias partes, & ventres, &c. *Decimũ*
 enique, durius, ex eadem medulla, jam
 in spinam elapsurâ, variis radici-
 us, postea unitis, prodiens, per pro-
 rium foramen, in linguam &c. pro-
 ediens.

§. 2. *Medulla Spinalis*, ex qua-
 or dictorum ramorum, meninge te-
 uitorum, unione conflata, & per
 nplum occipitis foramen transiens, &

per vertebrarum omnium fistulam usque ad extremum ossis sacri, paulatim deorsum solidior, & tenuior, exterius meninge durâ tectâ, rotunda, ultra lumborum vertebrae in plures ramos dissolubilis, descendit, & producit *Paria Nervorum*, in *Cervice* septem: *Primum*, partim ab anteriore medullae parte, inter occipitis os & primam vertebrae, ad musculos cervicis; partim à posteriore parte, eadem viâ, tum in capitis, tum in scapulae musculos: *Secundum*, partim ab anteriore parte inter primam & secundam vertebrae ad latus Dentis, cum primo in eosdem musculos; partim à posteriore, ad capitis cutim musculosque, & aures: *Tertium* (& reliqua, à laterali parte per communia vertebrarum foramina egressa:) hoc posterius anteriùsque ad musculos varios cervicis, oesophagi, & capitis cutim posteriorem: *Quartum* itidem anteriùs & posterius ad varios muscu-

musculos cervicis, aliosque vicinos,
 ipsumque diaphragma: *Quintum*, si-
 militer in musculos spinæ, scapulæque
 varios, &c. ipsumque etiam dia-
 phragma: *Sextum*, itidem ad cervicis
 & capitis musculos, ipsum brachium,
 & diaphragma: *Septimum*, primò sim-
 plex, ad cervicis & buccarum muscu-
 los, & brachium. In *Dorso* duodecim;
 omnia antrorsum & retrorsum; specia-
 tim, *Primum*, ad brachium, muscu-
 losque nonnullos colli & cervicis dor-
 sique: *Secundum*, ad brachium, mus-
 culos aliquos costarum & pectoris, ut
 & dorsi, &c. *Decem reliqua*, partim
 ad singulos intercostales, & thoraci in-
 & accumbentes; partim ad dorsi mus-
 culos. &c. In *Lumbis* quinque; *Primum*,
 ad diaphragma, musculos lumborum,
 & testes: *Secundum*, ad cutim & mus-
 culos femoris & natium, &c. *Tertium*,
 ad musculos lumborum, & genu, &c.
Quartum, maximum, ad musculos

in femore, usque ad genu: *Quintum*, per foramen ossis innominati ad musculos & cutim lumborum, item ad musculos femoris superiores, ut & penis, vesicæ, uterique. In Osse Sacro denique sex, *Primum*, ad abdominis, femoris, natiumque musculos, & cutim harum: *reliqua quinque*, partim ad musculos inferiores in lumbis & natibus; partim ad crura, musculos ani & vesicæ, penem, uteri cervicem, & pudenda externa, &c. distributa; sensum ac motum conferentia.

EXAMEN VIGESIMUM SEXTUM,

DE

Musculis, & Vasis ad Truncum.

§. I. **C**Aput propriè movent *Musculi*, & quidem ambo simul. Ità, unus verò seorsim Obliquè, retrosum, tum *Mastoiidei*, à summo sterno

sterno & media claviculâ, per anteriorem colli partem, sub platysmate, obliquè, ad processus mamillares; tum *Interni*, sub œsophago, à processuum vertebraliū transversorum Cervicis, ad capitis basin, inter occipitis coronas: 2. *Retrorsum*, tum *Splenii*, a quinque superiorum vertebrarum thoracis, & quatuor inferiorum colli spinis, supra vertebra, ad occiput medium; tum *Complexi*, tergemini, à nonnullis superiorum vertebrarum thoracis processibus transversis, & inferioris vertebræ colli spinâ, ad occipitis medium & usque ad processûs mammiformes; tum *Nani*, parvi, crassi, à transversis processibus sex superiorum vertebrarum cervicis, ad posteriorem mammiformis processûs radicem; tum *Recti Majores*, graciles, à secunda, & sub his, *Minores*, à prima vertebra colli, ad medium occiput, tendentes: *Circulariter* vero, tum *Obliqui Superiores*, à

versis processibus primæ vertebræ, ad occiput, juxta latus externum Rectorum Majorum; tum *Obliqui Inferiores*, à spina secundæ, ad processum transversum primæ vertebræ Cervicis, inserti.

§. 2. *Collum flectunt*, & quidem ambo simul Rectà, unus verò seorsim Obliquè, 1. *Antrorsum*, tum *Longi*, à latere quintæ vertebræ thoracis, sursum, sub œsophago, juxta omnium superiorum vertebrarum latera, antèriùs in primam colli vertebram; tum *Scaleni*, pro vasis brachii perforati, latè a prima costâ, obliquè in omnes vertebrarum cervicis processus transversos, internè: 2. *Retrorsum*, tum *Spinati*, à septem superiorum thoracis vertebrarum spinis, & quinque inferiorum colli processibus transversis, infernè in secundæ cervicis vertebræ spinam; tum *Transversales*, à sex superiorum thoracis vertebrarum processibus

bus transversis, externè in singulos
vertebrarum cervicis processus similes,
desinentes.

§. 3. Reliquum *Truncum flectunt*,
Rectà, ambo *Musculi*, 1. *Antrorsum*,
tum *Recti*, tum *Obliqui & Ascendentes*
& *Descendentes Abdominis*: (de qui-
bus *Exam. 2.*) 2. *Retrorsum*, tum
Longissimi Dorsi, ab ossis sacri & ver-
tebrarum lumbarium spinis omnibus,
liumque ossibus, supra transversos ver-
tebrarum lumbalium processus, ad sin-
gulos transversos vertebrae thoracis
processus, ansulatim, usque in pri-
mam; tum *Sacrolumbi*, ab eodem
tum *Longissimis* loco, ad singulas co-
stas, extus ac intus, propè earum ra-
dicem; tum *Semi-spinati*, à duode-
cimæ thoracis vertebræ spinâ, inter
medium superiorum thoracis vertebra-
rum processus spinosos & transversos,
oblique ad singulas spinas; tum *Serrati*
Costici Superiores, à vertebrae trium
infer-

inferiorum colli, & primæ thoracis spinæ, obliquè ad quatuor superiorum Costarum intervalla, tribus dentationibus; tum *Serrati Postici Inferiores* à trium inferiorum vertebrarum dorsi similiter ad costarum inferiorum intervalla; tum *Sacri*, ab externa ossis sacri fede, partim ad singulas vertebrarum lumbarium spinas, partim ad singulos earundem vertebrarum processus transversos, partim ad eorundem processus radices, tandemque ad duodecimæ thoracis vertebræ spinam; tum *Quadrati*, à superiore & posteriore ossis ilium & sacri cavitate, supra & ad transversos lumbarium vertebrarum processus, usque ad infernam ultimæ costæ partem, pergentes: Obliquè verò *flectunt*, tum *Antrorsum*, Obliquè *Ascendentium Abdominis*; tum *Retrosum*, *Quadratorum* alter: *Circumagunt* denique, *Transversi Abdominis* (de quibus *Exam. 2.*)

§. 4. Specialius *Thoracem* movent, præter *Diaphragma*, *Musculi Inter-costales*, undecim vacua inter costas spacia implentes, sicque in quolibet latere viginti duo, decussatim sibi appositi, & quidem *Dilatando*, *Externi*, à transversis vertebrarum processibus porroque ab inferna superiorum, ad supernam inferiorum costarum regionem, obliquè antrorsum usque ad cartilagineas; *Constringendo* verò, *Interni*, à primo costarum flexu porroque à superna inferiorum, ad infernam superiorum costarum sedem, similiter obliquè antrorsum usque in intermedia cartilaginum spacia, progredientes.

§. 5. Ad *Truncum* insuper inveniuntur *Musculi*, Anterior, I. *Subclavius*, à primæ costæ superiore parte, iuxta hujus cum sterno commissuram, obliquè ad claviculæ partem inferiorem, prope acromion, implantati; claviculam in suum locum retrahentes:

2. *Pectorales*, à media clavicula, sterni ejusque cartilaginibus, costisque mediis, ad os humeri medium, inter musculos Deltoidem, & Bicipitem, inserti; Humerum adducentes: 3. *Serrati Antici Minores*, à costis superioribus, in scapulam juxta processum Coracoideum desinentes; scapulam adducentes: 4. *Serrati Antici Majores*, octo dentatis principiis, à costis plerisque reliquis, ad scapulæ basin internam tendentes; eam deorsum adducentes: Posterius, 5. *Cucullares*, seu *Trapezii*, latè ab occipite porroque deorsum à spinis omnium vertebrarum cervicis, & octo superiorum thoracis, sensimque ad scapulæ spinam, humerum summum, ipsamque claviculam angustati; scapulam jam rectà, jam sursum, jam deorsum retrahentes: 6. *Levatores Scapulæ*, à transversis processibus superiorum colli vertebrarum, ad superiorem scapulæ angulum, protensi:

7. *Rhom*

7. *Rhomboides*, à spinis trium inferiorum colli & superiorum thoracis vertebrarum, eadem latitudine ad scapulæ basin excurrentes; hanc introrsum retrahentes: 8. *Latissimi*, seu *Ani-scalptores*, a vertebræ thoracis sextæ omniumque inferiorum spinis usque ad medium ossis sacri, ut & à superiore ossis ilium parte, obliquè superne supra inferiorem scapulæ angulum, ad os humeri infra caput desinentes; humerum retrò & deorsum trahentes.

§. 6. *Per Truncum* denique sparguntur, 1. *Venæ*, & quidem superius, à Subclaviis, tum *Vertebrales*, ad cervicis vertebri incumbentes musculos & velamenta spinalis medullæ; tum *Cervicales Inferiores*, ad musculos inferiores cervicis & superiores thoracis; & *Superiores*, ad posteriores cervicis musculos, & cutim: Ab Axillaribus, *Thoracicæ Superiores & Inferiores*, ad musculos thoraci instratos: Inferius, à Cavæ trun-

co,

co, *Lumbares*; (de quibus vide *Exam.* 7. §. 3.) *Musculæ*, (de quibus *Ex.* & §. eodem & *Ex.* 28. §. 5.) 2. *Arteriæ*, similes; illæ revehendo, hæ advehendo sanguini destinatæ. 3. *Nervi*, (de quibus *Exam. præc.*) 4. *Vasa Lymphatica*, Venas aut Arterias comitantia, ac lympham reducentia.

EXAMEN VIGESIMUM SEPTIMUM,

DE

Musculis, & Vasis Artuum Superiorum.

§. I. **H**umerum movet *Sursum*, tum *Deltoides*, à media clavícula, summa scapulæ parte, hujusque spinâ, supra humeri caput, ad illius medium; tum *Coracoidæus*, in ventre à nervis perforatus, à Coracoide Scapulæ processu, ad humeri ferè medium interius: *Deorsum*, *Rotundus*, tum *Major*, crassus,

erassius, teres, ab inferiore Scapulæ angulo, ad humeri partem superiorem & inferiorem, juxta pectoralem; tum *Minor*, majoris quasi portio, brevior, ab eodem loco, ad humeri cervicem ac ligamentum: *Circulariter*, seu sursum ad exteriora obliquè, præcipuè *Superscapulares*, tum *Supra-spinatus*, à scapulæ basi porròque suprà scapulæ cervicem sub humeri ligamento, obliquè ad humeri cervicem; tum *Infra-spinatus*, itidem à basi, circum humeri cervicem ad ligamentum ejusdem; tum *Subscapularis*, seu *Immersus*, latus, à totius basis parte internâ, ad humeri cervicem, implantati.

§. 2. *Cubitum*, & quidem *Ulnam* *Flectunt*, tum *Biceps*, partim ex superiore cavитatis scapulæ orâ, partim à Coracoide processu, coeunte tandem tendine, ad superius Radii caput; tum *Brachæus Internus*, ab exteriori mediî ossis humeri latere, ad ulnæ radiique

que appendicem articuli que ligamentum, antèriùs : *Extendunt* verò, tum *Longus*, aliis *Gemellus*, partim ex inferiore scapulæ costa circa ejusdem cervicem, partim in progressu, à capitis humeri infernâ parte circa aniscalptoris tendinem, ad olecranium; tum *Brevis*, à postica humeri cervice, itidem ad olecranium; tum *Anconeus*, parvus, posterius à postica humeri parte, inter ulnam & radium, ad ulnæ latus, paulum ultra olecranium; tum *Brachæus Externus*, cum Longo & Brevi confusus, similiter ad olecranium, inserti: *Radium* autem movent, tum *Introrsum*, 1. *Pronator Quadratus*, inferior, ab internâ ulnæ parte propè carpum, transversim supra ulnæ radiique ligamentum, ad internam radii sedem; 2. *Pronator Rotundus*, teres, superior, ab interiore humeri tuberculo, & interno ulnæ latere, obliquè per internum latus radii ad medium ferè: tum

Ex-

Extrorsum, 1. *Supinator Longus*, ab acuminata supra externum humeri tuberculum parte, supra radium, ad imam ejus appendicem; 2. *Supinator Brevis*, foris membranofus, intus carnosus, tenuis, circa humeri ligamentum infernè, ab externo ejus processu, ad radii ferè medium, desinentes.

§. 3. *Carpum & Metacarpum flectunt*, tum *Cubiteus Internus*, ab interno humeri tuberculo, per ulnam, ad quartum carpi os, in primo ordine supereminens; tum *Radiæ Internus*, ab eodem principio, per radium, ad metacarpi, sub Indice digito, os: *Extendunt* verò, tum *Cubiteus Externus*, ab externo ossis humeri tuberculo, per ulnam, ad metacarpi, sub minimo digito, os; tum *Radiæ Externus*, seu *Bicornis*, ab acumine humeri osseo supra tuberculum externum, per radii longitudinem, partim ad metacarpi os sub Indice, partim ad alterum
sub

sub medio digito, pergentes: Specialius *Metacarpi* seu *Volæ* cutim *Corrugat*, simul pro parte digitos omnes adducens, *Palmaris*, longus, ab interno humeri tuberculo, membranoso tendine ad volæ cutim & primos digitorum articulos expansus; *Explicat* verò *Membrana* hic carnosâ, in lunarem quasi *Musculum*, in latus externum tendinis *Palmaris* insertum, degenerans.

§. 4. *Pollicem* movent, & quidem *Internodium Primum*, *Flexores* duo, alter ab annulari *Carpi* ligamento, alter ab officulo *carpi*, sub pollice, ad os pollicis primum; *Secundum*, alii tres quatuorve, à *metacarpi* ossibus, sub indice, medio, annulari ac minimo digitis, ad os pollicis secundum; *Tertium* denique, alius, validus, ab ulnâ propè radii commissuram superiorem, per radii longitudinem, ad tertium pollicis os: *Extensores* duo, ambo ab

exte-

exteriore ulnæ latere orti, alter ad tertium usque, alter partim in primum, partim in secundum & tertium pollicis os: *Adductor*, unus, *Antithenar*, à latere externo ossis metacarpi sub indice: *Adductor* denique unus, *Thenar*, à carpi ossiculo sub pollice, uterque ad primum pollicis os, affixi.

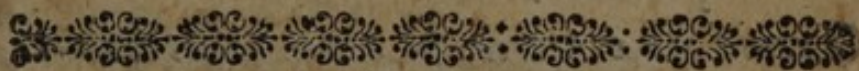
§. 5. *Digitorum Internodium Secundum Flectit Perforatus*, seu *Sublimis*, ab interno ossis humeri tuberculo, quatuor tendinibus, ad finem leviter fissis, ad secundum digitorum os; *Tertium Internodium Flectit Perforans*, seu *Profundus*, ab eodem loco, insuperque ab anteriore olecrani processu, itidem quatuor tendinibus, ante divisionem Membraneo Canali, cum Perforati tendinibus, inclusis, per priorum tendinum fissuras, ad os digitorum tertium; *Primum* verò *Internodium Flectunt Lumbricales* quatuor, teretes, à membranis tendinum

Per-

Perforantis musculi juxta Carpum, in primum digitorum os : Digitorum *Internodia*, secundum videlicet & tertium, movet extrorsum, seu rectà, *Extensor Magnus*, ab externo ossis humeri tuberculo, quatuor tendinibus ad secundum & tertium os; *Primum* verò *Minores*, octo, *Interossei*, simul agentes; quorum etiam quatuor omnes, vel unus aut alter, à parte ossis metacarpi versus pollicem siti, *Adducunt*; alii verò in adversâ parte, *Abducunt* vel omnes digitos vel hunc aut illum; sex *Interni*, à suis metacarpi ossibus juxta carpum; duo *Extimi*, à primo & quarto carpi osse, ad digitorum radices, porròque tendinibus, à digitorum lateribus, usque ad unguium radices : Specialius tum *Indicem Extendit Indicator*, extus à media ulnæ parte, duplici tendine partim ad indicis, partim ad medii digiti os primum; tum *Minimum* digitum simili-

COROLLARIA.

- I. **A**N digitus annularis sinistra manus omnium postremo Chiragra infestetur, & si affici contingat, imminentis sit inditium interitus? Neg.
- II. An matronae recte faciant, quae infantes suos recens natos alienarum nutricum lacte ali volunt? Aff.
- III. An fontanella capitis infantis ad emissionem vaporum, an ad partum facilitandum sit constituta? Neg. prius, Aff. post.
- IV. An Medici recte jubeant, ut remedia refrigerantia in narium haemorrhagia fronti applicentur? Neg.
- V. An Medicus ingrediens protinus arterias debeat tangere? Neg.

In honorem

Ornatissimi & Praestantissimi

DOMINI

RESPONDENTIS.

COa suum celebrat divino marte
Melampum
Terra, sed Hippocratem Græcia
docta suum.

Sic

Sic Noordiickiades medicâ si per-
gis in arte,

Arte sub æquali te tua *Belga* colet.

Sic eris & *Celfo* par, sic eris utilis ægro,
Verbis ac herbis, te comitante Deo.

DAVID WOLPHIUS NYSÆUS,
Weir. Oml.

A L I U D.

Siccinè tu penetras doctissime scripta
Galen,

Atque *Machaonias* sic tibi quæris opes?

Ut te ipsum possis saluum servare, tuoque
Officio præstò Civibus esse tuis.

Hunc habeas semper finem, sic illa se-
quentur,

Omnia quæ verus præmia possit honos,
Vive Diu, interris, & sæcula *Nestoris*
æqua,

Vive Diu, *Aonidum* *Magne* future
Decus.

Ingrati animi signum
posuit

RUDOLPHUS HELPERI,
Phil. Stud.

COLLEGI
ANATOMICI

DISPUTATIO SEPTIMA;

QUAM,

Divino Favente Numine,

SUB PRÆSIDIO

Clarissimi, Experientissimi VIRI,

HENRICI EYSSONII,

Med. Doctoris, ejusdemque Facul-

tatis in Illustri Illustrium ac Præ-

potentum Groningæ & Omlandicæ

Ordinum Academia Professoris Ordini-

narii; Præceptoris, ac fautoris

fui omni observantiæ cul-

tu venerandi,

publicè ventilandam proponit

IENZO BRAAMSZ,

Gron.

Ad diem 31. Maij horis locoque solitis.

G R O N I N G Æ,

typis J. GANNIS DRAPER, T.

pogrephi. ANNO 1662.

Spectatissimo & Consultissimo
VIRO,

DN. MENZONI HENR.
GRASHOF, J. U. D.
Doctissimo ac facundissimo;
Affini suo plurimum hono-
rando, suspiciendo;

UT ET,

DN. Condiscipulis suis Do-
ctissimis, Commilitonibus
ingeniosissimis, suavissimis
Med. Studiosis indefessis;

Hanc Disputationem A-
natomicam lubens meri-
toque

D. D. D.

MENZO BRAAMSZ.
Gron. Resp.

similiter *Extendit Auriscalptor*, a superna parte radii, extus ad digitum hunc, protensi.

§. 6. *Vena Subclavia*, transversim ad axillas pergens, jamque *Axillaris* dicta, propagatis primò *Scapularibus*, tam Internis, ad subscapulares, quam Externis, ad superscapulares musculos, postea dividitur i. in *Cephalicam*, superiorem & exteriorem, quæ superficietenus per totum humerum, sparsis ad vicinos musculos furculis, excurrens, propè flexuram *Ramos* tres, *Primum*, superiorem & profundiorē, ad musculos, digitorum internodia secundum & tertium flectentes, ac Longum radii Supinatorē; *Secundum*, inferiorem & exteriorem, furculis in cutem dispersis, obquæ per radium ad ulnam, carpum, digitiq; annularis & minimi interstitiū, pergentem, hicque *Salvatellæ* nomine donatum; *Tertium*, introrsum

versus

versus & ad Basilicam, circa flexuram, deflectentem, propagat: 2. in *Basilicam*, quæ, ramulis ad axillarum glandulas missis, dispescitur in *Profundam*, ad intimas totius humeri partes, & ultra cubiti flexum partim per radium ad manum externam & digitos priores, partim per ulnam, ad internam manum & alios digitos delatâ; & *Subcutaneam*, per interiorum humeri regionem, furculis hinc inde de se sparsis, ad internum ejus tuberculum, ramo partim exteriori, tum majore deorsum ad ulnam, carpum, & digitum minimum tum minore, ad interiorum manum partim interiore, infra cubiti flexuram cum tertio Cephaliæ ramo coëunte & *Medianam*, obliquè descendentem furculosque varios emittentem, constituyente, productam. *Arteria*, similiter jam *Axillaris*, ferè eodem ordine distribuitur, nisi quod simplex descendat ad cubiti flexuram, porroque par

tim per radius, ad carpum, &c. par-
 tim per ulnam, ad volam, &c. tendat
Lymphæ-ductuum communis ferè
 cum dictis Vasis est distributio. *Nervi*,
 à spinalis medullæ paribus, quinto,
 sexto & septimo cervicis, ac primo &
 secundo thoracis, inter se confusis &
 commixtis, in *Ramos*, *Primum*, juxta
 Venam Cephalicam; *Secundum*, per
 Brachium medium anteriùs, porroque
 ad cubiti flexuram, extus juxta Ceph-
 alicam, intus juxta Medianam, intimè
 juxta Basilicam; *Tertium*, juxta secun-
 dum, *Quartum*, crassissimum, juxta
 Basilicam, & tertium; *Quintum*, juxta
 præcedentem, porroque per cubitum,
 & extus intusque per ulnam; *Sextum*,
 subcutaneum ferè, juxta basilicam,
 variè in musculos, &c. difseminantur.

EXAMEN VIGESIMUM
OCTAVUM,

D E

*Musculis & Vasis Artuum
Inferiorum.*

§. I. **F**emur flectunt Musculi, Re-
 ctâ quidem tum *Psoa*, seu
Lumbaris, Internus, aliquando alio
 Parvo auctus, à duarum inferiorum
 in dorso, & trium superiorum in lum-
 bis vertebrarum transversis processibus;
 per ossis Ilium interiora, supernè ad
 trochantera seu rotatorem femoris mi-
 norem; tum *Iliacus Internus*, à spina
 ossis Ilium semicirculariter, ad os femori
 juxta & infra psoam: Obliquè verò *Quadriceps*, à coxæ & pubis ossis, partim su-
 pernâ, partim media, partim infernâ
 (hactenus *Tricipitem* constituens,
 partim anteriore parte, (*Levidum*

seu *Pectinæum* constituens,) ad femur
 ejusque asperam lineam aliquousque:
Extendunt, *Oblique*, tum *Glutæus*
Major, narium autor, ab ossis ilium
 margine, sacri spinis, & coccyge, ad
 & infra rotatorem magnum; tum *Glu-*
tæus Medius, ab osse ilium sub ma-
 jore, ad eundem rotatorem: *Rectæ*
 autem *Glutæus Minor*, ab eodem
 osse ilium circa acetabulum, itidem ad
 rotatorem magnum: *Abducendo Cir-*
cumagunt, tum *Quadrigeminus*, par-
 tim ab inferioribus ossis sacri vertebrais,
Pyriformis, seu *Iliacus Externus*
 dictus,) partim ab externo tuberculo
 ossis ilium, partim ab appendice coxen-
 icis, partim ab interna parte tuberculi
 ilium, (*Quadratus* dictus,) ad & ex-
 terius juxta rotatorem dictum; tum
Obturator Externus, ab externo fora-
 minis magni, in osse innominato,
 ambitu, transversim ad rotatoris ma-
 ni sinum; tum *Internus*, ab interno

eiusdem foraminis ambitu, tendinibus quatuor, carneo veluti marsupio inclusis, tandemque unitis, ad eundem rotatoris finum, desinens.

§. 2. *Tibiam Flectunt Musculi, & quidem Rectè Retrorsum*, tum *Biceps*, partim à commissurâ ossis pubis, partim ab ossis coxendicis tubere, per femoris posteriora, in itinere carneâ mole auctior, posteriùs ad tibiam fibulæque appendicem superiorem; tum *Seminembranosus*, à coxendicis tubere, latè ad tibiæ latus internum posteriùs; tum *Seminervosus*, ab eadem origine obliquiusculè ad eundem ferè locum; tum *Gracilis*, à pubis osse, juxta commissuram hujus cum coxâ, ad internam tibiæ partem: *Obliquè Introrsum*, tum *Fascialis*, seu *Sartorius*, seu *Sutorius*, longus, anteriùs à superna ossis Ilium spina, obliquè per femoris interiora, ad tibiam anteriorem interiùs; tum *Popliteus*, in cavo poplitis, à fe-

à femoris externo tuberculo, obliquè ad superiorem tibiæ appendicem: *Obliquè Extrorsum, Membranosus*, seu *Fascia lata*, ab anteriore ossis ilium margine, tendine membranoso, femori musculisque multis circumfuso, patellamque amplectente, ad tibiā fibulamque anteriùs: *Extendunt* denique, tum *Rectus*, gracilis, ab ossis ilium interno tuberculo; tum *Vastus Externus*, a rotatoris magni radice; tum *Vastus Internus*, à rotatore minore; tum *Cruræus*, ab osse femoris inter rotatores, porroque aliquousque à reliquo femore; omnes unitis tendinibus, patellam obvolventibus, ad tibiā anticā inferti.

§. 3. *Tarsum Flectunt Musculi*, & quidem *Rectà sursum*, tum *Tibiæus Anticus*, à superno tibiæ processu propè fibulam, ad tarfi os, sub pollice situm; tum *Peronæus Anticus*, seu *Secundus*, à fibula aliquousque, ad

Tarfi os, sub digito minimo: *Oblique*
Introrsum, *Tibiæus Posticus*, à tibiæ
 fibulæque ligamento, ad tarfi os sub
 pollice; *Extrorsum* verò *Peronæus Po-*
sticus, seu *Primus*, à superiore fibulæ
 appendice, ad os cubiforme, porro-
 que duro tendine, sub plantâ pedis re-
 flexo, ad os tarfi sub pollice: Denique
Extendunt, tum *Gastrocnemius*, ge-
 mellus, partim *Internus*, ab interno,
 partim *Externus*, ab externo femoris
 inferioris tuberculo, separatus, po-
 steaque in unum ventrem coalescens;
 tum *Soleus*, latus, posterius à superna
 tibiæ & fibulæ commissurâ; uterque
 crassissimâ & validissima communis ac
 uniti tendinis chordâ, ad calcem po-
 sticam; tum *Plantaris*, ab externo
 femoris inferioris tuberculo, gracili &
 longissimo tendine ad calcem, imo ul-
 terius sub plantam, implantati.

§. 4. *Pedis Extremi*, *Pollicem* mo-
 vent, tum *Flexor*, posterius à magna
 fibulæ

fibulæ parte, ad tertium pollicis os;
 tum *Extensor*, ab externo tibiæ latere,
 supernè ad totum pollicem; tum *Ad-*
ductor, ab ossis metatarsi, sub minimo
 aut ei proximo digito siti, ligamento,
 oblique sub aliis ossibus, ad os pollicis
 primum: *Digitos* reliquos *Flectunt*,
 tum *Plantaris*, (de quo §. 3.) latef-
 cente sub plantâ tendine ad singulos di-
 gitos; tum *Perforans*, longus, poste-
 rius à tibia, quatuor tendinibus, ad
 quatuor digitorum internodia, per
 Perforati fissuras; tum *Perforatus*, bre-
 vis, ab interiore calcis parte, quatuor
 tendinibus, ad finem leviter fissis, ad
 os digitorum secundum; tum *Lumbri-*
cales, quatuor, teretes, à membra-
 nis tendinum Perforantis muscoli, ibi-
 dem carneâ portione, à calce propaga-
 tâ, auctiores, ad os digitorum primum;
Extendunt, tum *Tensor Longus*, an-
 teriùs à superiore tibiæ appendice, qua-
 tuor tendinibus ad tertium digitorum

os; tum *Tensor Brevis*, seu *Pedæus*, à transverso pedis ligamento, supra ejus dorsum, ad os eorum secundum; tum *Interossei* decem, quorum octo, à suis metatarsi ossibus, inter eorundem spatia, & duo exterius, ab interna vel externa calcis parte, ad omnium digitorum ossa prima latiusculè, pergentes; Quorum etiam quinque, versus internam pedis partem siti, introrsum *Adducunt*; versus externam verò pedis partem siti, extrorsum *Abducunt* Digitos; vel omnes, si simul hi vel illi; vel unum aut alterum, si seorsim horum vel illorum alter agat: *Contrahit* denique *Transversus*, supra primam digitorum articulationem à pollice ad minimum digitum protensus: Musculorum *Tendines*, tam per dorsum, quam per plantam pedis excurrentes, tum continet *Ligamentum*, tum molliusculè firmat *Massa carnea*, &c.

§. 5. Ab Iliaco Venæ Cavæ ramo,
pro-

propagata *Vena Cruralis*, producit 1. *Saphenam*, quæ per femoris ac tibiæ interiora, emissis variis furculis, tandem juxta internum malleolum, ad pedis digitos, ac maximè ad pollicem descendit; 2. *Ischiadem*, brevior, quæ è regione Saphenæ, exterius incutim & musculos coxendicis excurrit; 3. *Musculam*, extus intusque variis femoris musculis prospicientem; 4. *Popliteam*, quæ binis ramulis per poplitis medium, ad suram, malleoli externi cutim, ac calcem pergit: Postea *Cruralis* inter femoris capita descendens, *Ramo Interno*, ad suram, tibiam inferiorem, ipsumque pollicem; *Externo* verò partim ad suræ musculos, porroque ad digitos tres primos, &c. partim exterius per tibiæ posteriora, ad malleolum externum, & pedem distribuitur: Sanguinis autem à partibus dictis revehendi, ut in Corpore, & superioribus, sic & in hisce Inferiori-

bus Artubus, regressum ad extrema, impediunt in Venis *Valvulae*, frequentes, membranosae, introrsum apertae. *Arteria Cruralis*, usque ad pedis dorsum, ferè indivisa, ramulos tamen plurimos utrinque in toto itinere emittens, tandem in minores furculos variè scinditur. *Lymphæ-ductuum* & hìc similis ferè est distributio. *Nervi Pedum*, tum *Anteriores*, partim ex infimis Lumborum vertebrae, per musculum psoam, coalescentes, ad inguen, &c. partim per ovale foramen, ad musculum Tricipitem; tum *Posteriores*, quorum unus, Magnus, & crassissimus, ex tribus quatuorve superioribus ossis sacri foraminibus, orti, moxque uniti, ad interiores & posteriores ad ilium ossa musculos, porroque indivisus, ac solitarius, ad poplitem, indèque bifidus, partim per gastrocnemium ad calcem, plantam pedis, & digitos, partim juxta fibulam, ad anteriorem pedem nialleolumque

lumque externum, &c. alter Minor,
à tertio foramine ossis sacri, ramulatum
ad musculos glutæos, tibiæque flexo-
res, usque ad poplitem, dispersi.

EXAMEN VIGESIMUM NONUM,

DE

Ossibus Trunci Reliquis.

§. I. **R**eliqua *Trunci Ossa*, sunt I.
Vertebræ, ex Corpore, fun-
gosiore, molliore, majore deorsum,
subrotundo, supra infraque plano, ap-
pendicibusque utrobique donato; &
Laminis, in infantibus binis, per car-
tilaginem tum inter se, tum cum cor-
pore conjunctis, postea verò coales-
centibus, & *Processûs, Rectum* unum,
(*Spinam*) posteriorem, medium,
cartilagine obductum, in infantibus
absentem; *Transversos* duos, latera-
les, etiam in iisdem absentes; *Obliquos*
verò

verò quatuor, Ascendentes duos, & Descendentes totidem, in infantibus imperfectiores, emittentibus, conflatae; *Foramine* uno, medio, amplo, sensim angustiore; aliisque lateralibus, ex sinuum occurſu natis, nervos aliaque vasa transmittentibus, pertusae: In *Collo* septem, corporibus durioribus, oblongioribus; & processibus transversis tum ad transmittenda in cerebrum vasa perforatis, tum his & rectis bifidis, praeditae; specialius prima, intra tenuioris quasi corporis, in infantia cartilaginei, sinum quadrilaterum, secundae *Dentiformem Processum*, solidum, altum, primae quasi cardinem, cartilagine, non secus ac sinus, incrustatum, admittens; processus autem transversos simplices, obliquos sinuatos, rectum minimum habens: In *Dorso* duodecim, corporibus crassioribus; processibus transversis subrotundis; sursumque spectantibus; ac rectis seu spi-

nis novem superioribus, longis, super-
 nè acutis, infernè latiusculis, oblique
 deorsum spectantibus; reliquis verò in-
 ferioribus, brevioribus, crassioribus ac
 rectioribus; insuperque sinubus, lævi
 cartilagine tectis, costas excipientibus,
 donatæ: In *Lumbis* quinque, corpori-
 bus oblongioribus, grandioribus; pro-
 cessibus transversis mediis longioribus;
 spinis brevioribus validisque instructæ:
 omnes tum per ginglymum processu-
 um obliquorum, se mutuo excipienti-
 um, tum per synchondrosin laxiuscu-
 lam corporum, commissæ; tum per
 duram membranam extus intusque
 colligatæ: In parte posterioris trunci
 mediâ, constituunt *Spinam*, cùm ca-
 pite per arthrodiam, & ligamenta, u-
 num latum, duo teretia, connexam;
 a cervice introrsum, in thorace ex-
 rorsum, in lumbis introrsum incli-
 nam; flexibilem; movendo corpori,
 continendæ spinali medullæ, distribu-
 endisque

endisque nervis, &c. inservientem.

§. 2. Sub hisce 2. est *Os Sacrum*, magnum, crassum, robustum; ex quinque vertebrais, in infantia divisis, & tripartitis, postea in unum coalescentibus, constans; superius latum, inferius paulatim angustius, posterius gibbum, anteriùs cavum; foramina utrinque, ex corporum divisorum sinibus nata, anteriùs majora, pro nervis aliisque vasis; & unum intus, deorsum decrescens, pro spinali medullâ, habens; processibus variis, imperfectioribus, inæquale; Sustinens spinam, firmans ossa innominata, nervosque reliquos distribuens, &c.

§. 3. Huic appendet, 3. *Coccyx*, in infantibus cartilaginosa, ex ossiculis tribus quatuorve, spongiosis, mollibus, laxâ cartilagine nexis; antrorsum incurvatis; nec processu, nec foramine, nec sinu, nisi ad primi cum sacro commissuram, donatis, constans;

stans; intestinum rectum, &c. sustinens.

§. 4. Cum Vertebrarum Dorso partim corpore, partim processibus transversis radice, per synarthrosin obscuro motu, connectuntur, 4. *Costæ*, fungosæ, utrinque duodecim; à gemino capitulo aliquousque crassiores & rotundiores, versus sternum tenuiores & latiores, supernè obtusiores, infernè acutiores & intus longo sulco, pro vasis intercostalibus, sinuatae, alias planæ; in ductu instar arcus incurvatæ; à suprema ad & ultra mediam paulatim longiores; hinc ad infimam breviores; in *Veras* septem, cum sterni, per suas cartilagines, (de quibus *Ex. 14. §. 4.*) cohærentes, & *Spurias* quinque, ei non annexas, divisæ; Pectus, diaphragma, aliaque viscera tumentur, respirationi serviunt. &c.

§. 5. Ossis Sacri lateribus utrinque per cartilaginem, ac ligamentum membraneum

braneum validissimum, annectitur, 5.
Os Innominatum, in infantia ex tribus partibus, per cartilagineas manifestè divisas, at postea unitis, constans; quarum prima, posterior, sacro ossi annexa, latior, crassa; supernè primò acclivi, deinde declivi, infernè sinuoso margine circumscripta, ac ad mediam acetabuli cavitatem excurrens, *Ilium*; secunda, brevior, tenuior, ab acetabulo supernè & antrorsum ad rectam asperamque pectinis commissuram porrecta, *Pubis*; tertia, crassiuscula, latior, à reliqua acetabuli parte, infernè obliquè descendens, sursumque versùs pectinem reflexa, sicque, cum secundâ, *Foramen* amplum, ovale, constituens, *Coxendicis* seu *Iscby*, *Ossa dicta*, & mutuo protuberantiarum suarum concursu, *Acetabuli* Cavitatem, profundam, amplam, cartilagine crassa & validâ tectam ac auctam, atque labro, versùs pubem, pro

pro vasis ad articulum euntibus, hiulco, tuberculisque inæquali, cinctam, caput femoris excipientem, constituentia; intra suam *Pelvim*, in fæminis majorem, viscera ventris inferiora, & in his contenta, continent & tuentur, & per factum internè ab externis marginibus foramen excludenda excludunt, ambulationique &c. serviunt.

§.6. Dorso, per Musculos, supra superiores costas, laxè alligantur *Scapulæ*, duæ, latæ, exteriùs gibbæ, interiùs simæ & planæ; ex tenuiore spineque dorfi obversa basi, duabus quasi *Costis*, superiore tenuiore & brevior, inferiore longiore, & sinu aliquousque excavata, paulatim concurrentibus, in crassam *Cervicem*, desinentes; *Processibus* tribus, uno longo *Spinâ*, à basi versus humerum assurgente, & paulatim latefcente, ac in *Acromium*, in infantia imperfectum, desinente; altero brevissimo, ex cervicis circumferentia educto, & super-

superficialiter per se, sed altius per incurstantem cartilaginem sinuoso, caput humeri admittente; tertio *Coracoide* seu *Ancyroide*, in infantia cartilagineo, ex superiore Cervicis parte, instar digiti incurvati, suprà articulum, sic firmandum, prominente, donatæ: per *Ligamenta* quinque, *primum*, membranofum, latum, ex cervicis circumferentiâ ad humeri caput internè; *secundum*, supremum, robustissimum, à processûs coracoidis latere, obliquè ad caput humeri internè; *tertium*, rotundum, ex ejusdem processûs apice ad idem caput externè; *quartum*, latum, superne à Cervice propè coracoidem, per internum humeri caput, ad idem externè; *quintum* denique, ab eodem loco obliquè ad posteriorem ejusdem capitis partem, pergentia, cum humero copulatæ: Apprehensioni, pectorisque munimento &c. fervientes.

§. 7. Acromio extremo infernè per fluidam capituli latiusculi cum superficiario sinu diarthrosin adjacent, & per Ligamentum, à superiore gibbo ad coracoidem processum tendens, affirmantur *Claviculae*, duæ, intus in extremis fistulosæ, in medio fungosæ, extus solidiusculæ, asperiusculæ, teretes, & instar s. longiusculi intortæ, maximè in viris; capitulo oblongo, depresso ac ferè triangulari, per cartilaginem, in juventute demum ossescentem, cum summo sterno coarticulatæ; scapulas, ad brachii motum, sustinentes, robur & pulchritudinem conciliantes. &c.

EXAMEN TRIGESIMUM,

DE

Ossibus Artuum. &c.

§. I. **U**T cum Scapulæ superficiario sinu per Arthrodiam, & per
Lig-

Ligamenta, Exam. 29. §. 6. dicta
Os Humeri; ita cum ossis Innominati
Acetabulo profundo per Enarthrosin,
& per duo *Ligamenta*, unum mem-
braneum, crassissimum, durissimum,
robustissimum, ex acetabuli margine
ad cervicis femoris ambitum insertum;
alterum priùs latius, postea teres & car-
tilagineum, ex humiliore acetabuli par-
te, capitis medio foramini validissimè
adnatum, committitur *Os Femoris*; &
hoc & illud utrinque unicum; ma-
gnum, longum, (præsertim Femoris)
solidum, durum, in medio teres, (Fe-
moris insuper posteriùs lineâ longâ as-
perâque inæquale) intùs cavum & me-
dulla refertum, in extremo utroque
latescens in *Appendices*, in infantiâ car-
tilagineas, citiùs vel tardiùs offescentes
& coalescentes, intùs fungosas; quarum
Superior, & quidem *Humeri*, consti-
tuit totum suum *Caput*, *Processibus*
duobus, uno anteriore, amplo, rotun-
do,

do, & cartilagine incrustato; altero posteriore, minore ac bifido, per sinum superficialium distinctis, constans; *Femoris* verò emittit partim supernè & extrorsum, *Rotatoris Magni*, sinuosi & asperi; partim infernè & introrsum, *Minoris*; partim supernè obliquè introrsum *Cervicis* longæ, validæ, in *Caput* maximum, rotundum, densissimâ cartilagine, in vertice tamen deficiente, lævigatum, desinentis, *Processus*: *Inferior* autem, & quidem *Humeri*, tum *Processibus* tribus, uno majore, in rotundum, cartilagine incrustatum, extrorsumque valdè protuberans *Caput* desinente; altero minore, introrsum quoque prominente; tertio, medio, (*Trochleâ*) cartilagine tecto, per latum sinum bifido; tum *Sinibus*, uno antico, è latiusculâ basi aliquousque acuminato; altero postico, lato profundoque, aliisque, est inæqualis; *Femoris* verò *Capitibus* duobus

bus insignibus, ad latus sinuosis, interno crassiore, externo depresso; per medium *Sinum*, anteriùs planiorem & cartilagine lævigatum; posteriùs profundiorẽ & asperum, divisis, intumescit: utrumque partium exteriorum motum dirigens; speciatim Femoris Os Truncum erigens &c.

§. 2. Cum osse Humeri per *Ginglymum* articulantur, & tum cum eodem, tum inter se, per *Ligamenta* quædam membranæ, colligantur *Cubiti* seu *Ulnæ*, & *Radii*, *Ossa*; solida, dura, longa, intus fistulosa & medullosa, extus lineis aspera, à se plusculum in ductu distantia; in infantiâ *Capitibus Cartilaginosis* prædita; & quidem Os *Cubiti*, situ interius; superne *Capite* majore, in *Olecranon* obtusum desinente, crassescens; *Processibusque* duobus, introrsum, acutis, uno anteriore anticum, altero posteriore posticum ossis humeri sinum intrantibus,

trantibus, *Sinuque* magno, cartilagine incrustato, trochleam admittente, distinctis; alioque laterali, pro radio excipiendo, cartilagine tecto, inæquale; infernè verò *Capite* minore & tenuiore, acutiore, extrorsum nodosiore, & intùs leviter sinuoso, donatum, & *Ligamentum* cartilagineum, terefque, ad carpum propagans: *Radii* verò os, brevius, situ exterius; supernè *Capite* minore & tenuiore, intra sinum rotundum, cartilagine incrustatum, humerum excipiens; sinuque alio & tuberculo inæquale; infernè autem interno *capitis* lati ac plani *sinu*, cartilagine munito, cubitum recipiens, & extrorsum nodo aspero protuberans, ac *Ligamentum* teres ad carpum produ-
ens: Apprehensionis motibus, Cubi-
us rectis, Radius obliquis servit; spe-
iatim Cubitus humeri os sustinet. &c.

§. 3. Similiter cum offe Femoris
er arthrodiam ginglymoden coarticu-
lantur,

lantur, & tum cum eodem, tum inter se per *Ligamenta* membranacea colligantur, imo ad genu in articulo per *Os Patellæ*, mobile, foraminulentum, subrotundum, introrsum gibbum, extrorsum planius, cartilagine illic lævigatum, muscutorumque tendinibus hinc immersum, firmantur, tum *Tibiæ*, tum *Fibulæ* *Ossa*, in generalibus cum Cubiti ac Radii ossibus convenientia; æquè ambo longa; specialius, *Tibiæ* os, anterius, triquetrum, supra fibulam ascendens, *Capitis Superioris*, crassioris, latioris *Sinubus* binis, valdè superficialiis, ideòque per *Cartilagines* duas lunatas, molles, mobiles, unctuosas auctis, *Tuberculoque* intermedio, pro ligamenti insertione aspero, femoris finem intrante, divisis, Femoris inferna capita admittens; *Inferioris* verò *Capitis*, tenuioris, minoris *Sinu* gemino, cartilagine incrustato, perque leve tuberculum diviso, *Talum* per
gingly-

ginglymum; aliisque insuper laterali-
bus, uno profundiore, in *Malleoli In-*
terni crassique cavo processu, Tali la-
tus; altero externo, oblongo aspero-
que, Fibulam excipiens: *Fibulae* autem
os, posterius, exterius, tenuius, intra
tibiam descendens, *Capitis Superioris*
ac tenuioris *Sinu* interno, amplo, ac
cartilagine tecto, Tibiam; *Inferioris*
verò crassiorisque externo *Tuberculo*
crassiore, *Malleolum Externum* faci-
ente, porroque deorsum acuminato,
Tali latus alterum suscipiens; interno
autem *Capitulo* à tibiæ sinu susceptum;
ac utrinque *Ligamentum* cartilagine-
um in subjectum Tali os demittens; u-
trumque Ambulationem dirigit, & fe-
mur erigit. &c.

§. 4. Ut *Carpi Officula* octo, in
infantiâ cartilaginea; postea mollia,
intus foraminulenta, extus solidiuscu-
la, oblonga, & ex lato in acutum cur-
vè turbinata; inter se harmonicè per

Ligamenta membranæa, partim Inter-
 ossea, cartilagineſcentia, partim An-
 nularia, tranſverſim circumjecta, du-
 o; unum, in ſinu, latum, robuſtum;
 alterum, in dorſo, ſextuplex, colliga-
 ta; & quidem *Superiora*, tria cum Cu-
 bito ac Radio per arthrodiam mani-
 feſtam, & quartum extra ordinem,
 juxtâ cubiti proceſſum exteriorem, ho-
 rum tertio, inſtar tali, eminenter in-
 ſiſtens; *Inferiora*, quatuor, cum toti-
 dem metacarpi oſſibus, per arthrodia-
 m obſcuriorem, articulata; Manûs
 extremæ motûs dirigunt: Ita *Tarſi* ſep-
 tem, ut Carpi, generaliter conſtituta,
 ſed majora, *primum*, *Aſtragali*, ſeu
Tali, ſupernè, *Capite* amplo leviter-
 que ſinuoſo, cum tibiâ, per gingly-
 mum, inter malleolos; infernè ante-
 riùs, per prominentiam, cum cymbi-
 formi; ſubtùs partim protuberantiâ,
 partim ſinu laxo, cum Calcis oſſe, co-
 hærens: *ſecundum*, *Calcis*, maximum,
 robu-

robustum; supernè, per *Caput* & *Sinum*, cum *Talo*; anteriùs, per caput amplum, cum *Cymbiformi*; infernè latiusculum; posteriùs modicè gibbum, extrorsumque protensum; ab his aliisque lateribus, pro ligamentis, tendinibus, aut valis, varie sinuosum & asperum: *tertium*, *Cymbiforme* seu *Naviculare*, oblongum, intus capaci *Sinu*, cartilagine tecto, *Talum* excipiens; extus lævibus prominentiùs, in cuneiformia se insinuans: *quartum*, *Cubiforme*, quadrilaterum, posteriùs *Calci*; interiùs à latere cuneiformi medio, anteriùs metatarsi quarto & quinto nexum; reliquis lateribus liberum: *quintum*, *Cuneiforme*, è latiore basi sensim, ut & duo reliqua, tenuius; & quidem hoc *Majus*, intimum; anteriùs latum, cum metatarsi primo; posteriùs sinuosum, cum *cymbiformi*; superiùs curvum; inferiùs cavum; utrobique asperum: *sextum*, *Cuneiforme*,

me Minus, situ medium, anteriùs & posterius cartilagine incrustatum, hìc cymbiforme, illic metatarsi secundum os suscipiens: *septimum*, *Cuneiforme Medium*, minore majus, extimum, anteriùs metatarsi tertium, posterius cymbiforme os excipiens; inferius tuberculo inæquale: omnia inter se simul, vel hoc aut illud cum alio, per *Ligamenta* plura, partim interossea, cartilaginea; partim membranæ, lata; partim cartilaginea ac teretia, variè colligata; serviunt dirigendis Pedis extremi motibus; sustinendis tum sibi mutuo, tum aliis superioribus ossibus.

§. 5. Ut cum Carpi Ossibus, *Metacarpi*; ita cum Tarsi ossibus, *Metatarsi Ossa*, utrobique quinque, solida, dura, intus cava, teretia, longa, (maximè Metatarsi secundum) crassa, (præsertim ejusdem, & inter eadem primum;) per *Capitum* crassiorum *Sinus*, cartilagine lævigatos; cum digitorum

torum verò Sinubus, per subrotunda, in lateralibus compressa, ac cartilagine munita *Capitula*, articulantur; & per *Ligamenta*, tum membranæ, tum cartilagineæ, tam inter se, quàm cum vicinis ossibus colligantur. Post hæc sequuntur, tam in Manibus, quam in Pedibus, *Digitorum Ossa*, utrobique quatuordecim, videlicet *Pollicum* duo, & singulorum reliquorum *Digitorum* tria; in his & illis prima secundis, & hæc tertiis majora, crassiora, & longiora; omnia dura, intus cava, & secundum proportionem medullosa; extus superius rotundiora, inferius planiora, per priorum & latiorum processum, in infantiâ cartilagineorum, *Sinus*, subditorum *Capitula* excipientia; & per posteriorum rotundiora, & per finem divisa *Capitula* in exteriorum Sinus, per Tuberculum bifidos, se insinuantia, & per cartilagines, utrinque incrustantes, lubrica; in ex-

timis verò capitulis in rotundè acutam
cartilaginem desinentia; & *Unguibus*,
quasi cartilagineis, ex radice semicir-
culari excrefcentibus, durioribus, pel-
lucidisque armata: insuperque ad arti-
culos, non tantum per *Ligamenta*
ambientia, sed etiam per *Ossicula Se-
samoidea*, compressè rotunda, pluri-
ma, minuta magis vel minùs, ligamen-
tis articulationum sub digitis innexa, ab
ortu cartilaginea, tandem solidescen-
tia, firmata: omnia *hoc* §. dicta, illa
apprehensioni, hæc ambulationi infer-
viunt.

**PROTOPLASTÆ
GLORIA.**

FIN.

COROLLARIA.

1. **D**octrina de elementis non est necessaria in Medicina.
2. Sanguis non est materia seminis, licet seminis materia etiam sit materia sanguinis.
3. Datur spiritus naturalis, at non in sanguine, sed in chylo.
4. Lien scirrhusus potest eximi, citra vitæ periculum.
5. Hominis vita absque respiratione consistere potest.
6. Renes non sunt Generationis organa.

In honorem

Præstantissimi, Doctissimi, Ingeniosissimique DOMINI,

R E S P O N D E N T I S.

Augusta nescit mens spatio capi
M E N Z O N I S; Artem fervidus
inclytam.

Rursum tuetur Aesculapi
Ingenio generosiore

Quo:

Quocunque laudum fervida vis vocat.
Quocunque Pallas stamine Te trahit,
Tu MENZO felix sic Camœnas
Magnifico sequeris triumpho.
Verè ut beatum Palladij Decus
Gnatus Tonantis dicier inclyti
Gratus queas; nunc ergo tali
Pierides Socio triumphant!
Nam scandit altè culmina montium
MENZO, revelans omnia corporis
Arcana nostri, musculosque;
Tormina nam sinuosa lustrat,
Ventremque MENZO sedulus inspicit;
Felix Colonus vomere dissecat,
Quidquid latet morbi securus
Excudit & vitium repellit.
Ter mille textam floribus albidis
Ergo Coronam Pierides Deæ
Offerte MENZONI Sodali!
Sic cecinit Fredericus, O MENS!

εὐφρημίας ἐρεξα deproperatum

FRED. GOBIO

Agrippinate.

INDEX

177

in

COLLEGIUM ANATOMICUM.

EXAMEN PRIMUM, p. I.

Generalis Distributio Corporis §. 1.

Partium. §. 2.

Partes Continentes, Communes §. 2. p. 2.

Cuticula. § 3.

Cutis §. 4. & pag. 3.

Adeps. §. 5.

Membrana Adiposa-Carnosa. §. 6. pag. 4.

Membrana Musculis communis. §. 7.

Abdomen, ejusq; Regiones, & termini. §. 8. p. 5.

EXAMEN SECUNDUM. *ibid.*

Abdominis partes Continentes Propiæ. §. 1. p. 6.

Musculi, Obliquè Descendentes. *ibid.* & p. 133.

Linea Alba. *ibid.* p. 6.

Obliquè Ascendentes. §. 2 p. 6. 7.

Recti. §. 3. p. 7. 8.

Pyramidales. §. 4. p. 8.

Transversi. §. 5.

Horum Perforationes. §. 6. p. 8. 9.

Umbilicus. §. 6. pag. 9.

Peritonæum. §. 7. p. 9. 10.

EXAMEN TERTIUM. pag. II.

Vasa Umbilicalia, in Adultis. §. 1.

Vena, Arteriæ, & Urachus. *ibid.*

H 5

Oment.

Omentum.

§. 2. p. 11. 12.

Ventriculus.

§. 3. p. 12. 13.

Ejus Stomachus, & Pylorus.

*ibid.***EXAMEN QUARTUM.** pag. 13.

Intestina.

§. 1. & p. 14.

Tenuia, & quidem Duodenum.

pag. 14.

jejunum.

p. 14. 15.

Ileum.

p. 15.

Crassa, & quidem Cœcum.

ibid.

Colon, ejusque Valvula.

ibid. & p. 16.

Rectum.

p. 16.

Musculi Ani, Levatores.

ibid.

Sphincter.

ibid. & p. 17.

Mesenterium.

§. 2. pag. 17. 18.

Ejus Venæ Lactææ.

§. 3. pag. 18.

EXAMEN QUINTUM. pag. 18.

Pancreas Asellij.

§. 1. p. 18. 19.

Receptaculum Chyli.

§. 2. pag. 19. 20.

Pancreas propriè dictum.

§. 3. pag. 20.

Ductus Pancreaticus.

§. 4. pag. 20. 21.

Lien.

§. 5. p. 21. 22.

EXAMEN SEXTUM. pag. 22.

Hepar.

§. 1. p. 22. 23. 24.

Vesicula Fellis.

§. 2. pag. 24.

Ejus Fundus & Cervix, Ductus Cysticus,

Meatus Hepaticus, & Ductus communis. *ibid.*

Vena Portæ, in Hepate.

§. 3. p. 25.

Ilius Rami, Gastro epiploicus dexter, Intesti-

nalis seu Duodenalis, Cysticus, Gastricus mi-

nor, Mesentericus, & speciatim Mesaraicus,

Hæmorrhoidalis internus, Cœcalis, Colicus,

Splenicus, Gastricus major, Coronarius,

Epi-

INDEX

179

Epiploicus dexter & posticus, Vas breve, Epiploicus sinister, Gastroepiploicus sinister. *ibid.*

(p. 27.

EX AMEN SEPTIMUM. pag. 28.

Arteria Cœliaca, ejusque distributio §. 1.

Vasa Lymphatica. §. 2. & p. 29.

Vena Cava in Hepate. §. 3. & p. 30.

Ejus Rami Adiposi, Emulgentes, Spermatici, sinister, & dexter, Lumbares; Iliaci, Hypogastrici, Musculi, Epigastrici, Pudendi.

(*ibid.*

Arteria Aorta, ejusque Rami similes. §. 4.

Nervi, in abdomine. §. 5.

EX AMEN OCTAVUM. pag. 32.

Glandulæ Renales. §. 1. *ibid.*

Renes. §. 2. p. 32. 33.

Særum Renale. §. 3. p. 34.

Ureteres. §. 4. & p. 35.

Vesica urinaria. §. 5. p. 35. 36.

Musculus Sphincter, & Fascialis, seu Spleniatus. *ibid.* p. 36.

EX AMEN NONUM. pag. 36.

Glandulæ, in Inguinibus. §. 1. pag. 37.

Vasa, in Inguinibus, Cruralia. *ibid.*

Musculi Cremasteres. §. 2.

Processus Peritonæi. §. 3. & p. 38.

Scrotum. §. 4. & p. 39.

Ejusque Tunica Dartos, Erythroides, Elythroides, seu Vaginalis. *ibid.* & p. 39.

Vasorum Spermaticorum Corpora Pyramidalia, seu Pampiniformes Plexus. §. 5. & p. 40.

Testes. §. 6. pag. 40.

Viriles.

Viriles.

ibid.

Muliebres.

ibid. & p. 41.**EXAMEN DECIMUM.** pag. 41.

Epididymides, seu Paraſtatæ gland. §. 1.

Paraſtatæ Variciformes. *ibid.* & p. 42.Vaſa Deferentia. *ibid.*Veficulæ Seminales, ſeu Proſtatæ Varicoſi
in Viris; §. 2. & p. 43.

Proſtatæ Glanduloſi, in iifdem §. 3.

Penis. §. 4. & p. 43. 44. 46.

Ejus Corpora nervoſa, & Horum materia medullaris. *ibid.* & p. 44.Urethræ Canalis, & ejus Caruncula Verruciformis. *ibid.*Glans Penis, ejusque Præputium, & Frænum. *ibid.* p. 45.Muſculi, Collaterales, Proliferi, Tranſverſi. *ibid.* & p. 46.**EXAMEN UNDECIMUM.** pag. 46.

Uteri s. §. 1. pag. 46. 47.

Cotyledones. *ibid.* p. 47.

Uteri Ligamenta; Latum, & Rotundum.

§. 2. p. 48. 49.

Tubæ Uteri. §. 3. & p. 50.

EXAMEN DUO DECIMUM. pag. 50.

Placenta Uterina. §. 1. & p. 51.

Vaſa Umbilicalia, in Foetu. §. 2. & p. 52.

Involucra Foetus; Chorion, & Amnios.

§. 3. p. 53. 54.

EXAMEN DECIMUM TERTIUM. pag. 54.

Pudendum muliebre. §. 1. pag. 54.

Ad

I N D E X.

181

Ad illud Pili.

ibid.

Labia.

ibid. & p. 55.

Nymphæ, seu Alæ.

§. 2. & p. 56.

Clitoris.

ibid.

Ejus Musculi Superiores, & Inferiores.

ibid. (pag. 57.

Carunculæ Myrtiformes.

§. 3.

Hymen.

ibid. & p. 58.

EX AMEN DECIMUM QUAR-
TUM.

pag. 59.

Thorax.

§. 1.

Pili, in Pectore, & Alis.

ibid.

Illius Termini, & Cavitates.

ibid. & p. 60. 61.

Mammæ; Harumque Vasa Lactifera, Papilla, & Areola.

§. 2. & p. 61.

Sternum.

§. 3. pag. 61.

Cartilagines Costarum.

§. 4. pag. 62. 63.

Cartilago Mucronata.

ibid. p. 63.

Musculus Pectoralis Internus.

ibid.

EXAMEN DECIMUM QUINTUM.

pag. 64.

Diaphragma.

§. 1. & p. 65. 66.

Pleura.

§. 2. pag. 66.

Mediastinum.

ibid. & p. 67.

Thymus.

§. 3. p. 67. 68.

Pericardium.

§. 4. p. 68. 69.

EXAMEN DECIMUM SEXTUM

pag. 69.

Cor

§. 1. p. 69. 70. &c.

Ad illud Adeps.

ibid. p. 70.

Illius Ventriculi, Dexter & Sinister.

ibid. & (p. 71.

Valvulæ Venæ Cavæ, Tricuspides.

ibid.

Valvulæ Arteriæ pulmon. Mitrales.

ibid. p. 71.

Valvu-

Valvulæ Venæ Pulmon. Tricuspides. *ibid.*

Valvulæ Art. Aortæ Mitrales. *ibid.* p. 71. 72.

Cordis Auriculæ; Dextra & Sinistra. *ibid.* pag. (72.

EXAMEN DECIMUM SEPTIMUM. pag. 73.

Pulmones. §. 1. p. 73. 74. &c.

Bronchia. *ibid.* p. 74.

Vena Cava in Thorace. §. 2. p. 75.

Vena Pulmonaria. *ibid.* & p. 76.

Foramen ovale in Fœtu. *ibid.*

Vena Coronaria Cordis, Azygos, Subclaviæ,

Intercostales superiores, Mammariæ, Mediastinæ, Phrenicæ. *ibid.*

Arteria Aorta; ejusque Canalis in Fœtu. §. 3. (p. 77. 78.

Arteriæ Coronariæ, Subclaviæ, Intercostales superiores, Mammariæ, Carotides, Intercost. Inferiores, Phrenicæ. *ibid.*

Nervi, & quidem Diaphragmatici, Recurrentes, Stomachici, Costales. §. 4. p. 78.

Ductus Chyliferus. §. 5. pag. 79.

Vasa Lymphatica. §. 6. *ibid.*

EXAMEN DECIMUM OCTAVUM. pag. 80.

Aspera Arteria. §. 1. & p. 81.

Laryngis Cartilagines; Scutiformis, Annuliformis, Gutturiformes, Epiglottis. §. 2. (p. 81. 82.

Laryngis Musculi Communes, Sternothyreoidei, Ypsilothyreoidei; *ibid.*

Musc. Proprii, Cricothyreoidei, Crico-arytænoides posticus, & lateralis, Thyreo-arytænoides, Arytænoides. *ibid.* & p. 83. 84.

EXAMEN

INDEX.

183

EXAMEN DECIMUM NONUM. pag. 84.

Oesophagus. §. 1.

Glandulæ accumbentes. *ibid.* p. 85.

Pharyngis Musculi ; Cephalopharyngæus,

Sphenopharyngæus , Stylopharyngæus ,

Sphincter. *ibid.* & p. 86. 87.

In Collo, Vasa. §. 2.

Venæ Jugulares Internæ , Earumque rami,

Encephalici ; Ven. jugul. Externæ, earum-

que Rami. *ibid.* p. 88.

Arteriæ Carotides, earumque Rami. *ibid.*

Nervi, eorumque Rami , speciatim , Re-

currentes. *ibid.* & p. 89.

Glandulæ Colli, Jugulares. Maxillares, Thy-

reoidæ, Sublinguales, Tonsillæ. §. 3. p. 89. 90.

EXAMEN VIGESIMUM. pag. 90.

Os Ypfiloides. §. 1.

Ejus Cartilagines. *ibid.* p. 91. 92.

Musculi ; Sterno-Ypfiloides, Genio-Ypfiloi-

des , Stylo-ceratypfiloides, Coraco-ceratyp-

filoides. *ibid.* & p. 92.

Lingua. §. 2. p. 92.

Ejus Musculi ; Stylo-glossi , Mylo-glossi ,

Genio-glossi , Basypfilo-glossi , Ceratypfilo-

glossi. *ibid.* & p. 93.

Uvula. §. 3. & p. 94.

Ejus Musculi Ptery-staphilini , Interni , &

Externi. *ibid.*

Palatum. §. 4.

Gingivæ. §. 5. pag. 95.

Ductus Salivales. §. 6.

EXAMEN VIGESIMUM PRIMUM. pag. 95.

Caput.

Caput.	§. 1. p. 95. 96. &c.
Facies.	<i>ibid.</i> p. 96.
Barba.	<i>ibid.</i>
Musculi, Mentalis, Communis, Masseter.	<i>ibid.</i>
Labia,	<i>ibid.</i> pag. 97.
Musculi, Recta-Levator, Pinguis, Zygomaticus.	<i>ibid.</i>
Buccæ & Musc. Buccinator.	<i>ibid.</i> & p. 98.
Nasus Externus.	<i>ibid.</i>
Ejus Dorsum, Spina, Globulus, Pinnæ seu Alæ, Septum, Foramina, Vibrissæ	<i>ibid.</i> & (p. 99.
Musculi, Triangularis, Communis, Circularis, Internus.	<i>ibid.</i> & pag. 99.
Ejus Cartilagines.	<i>ibid.</i>
Palpebræ.	<i>ibid.</i> & p. 100.
Supercilia, eorumque Pili.	<i>ibid.</i>
Cilia, eorumque Pili.	<i>ibid.</i>
Illarum Musculi, Orbicularis, & Ciliaris.	<i>ibid.</i>
Frons.	<i>ibid.</i>
Musculi Frontales.	<i>ibid.</i>
Musculus Temporalis, Pterygoides Externus & Internus, Digastricus.	<i>ibid.</i> pag. 101.
Auris Externa.	<i>ibid.</i>
Musculus, & Musculorum notæ.	<i>ibid.</i> p. 102.
Glandulæ Parotides.	<i>ibid.</i>
Capilli.	<i>ibid.</i>
Synciput.	<i>ibid.</i>
Occiput.	<i>ibid.</i>
Vertex.	<i>ibid.</i>
Tempora.	<i>ibid.</i>
Musculi Occipitales.	<i>ibid.</i> p. 103.
	Peri,

INDEX.

185

Pericranium.

ibid.

Periostium.

ibid.

EXAMEN VIGESIMUM SECUN-
DUM.

pag. 103.

Ossa Capitis.

§. 1.

Suturae.

ibid. p. 104.

Os Frontis.

ibid.

Ejus Cavitas, & in eâ corpus medulliforme.
& foramina.

ibid.

Fontanella Infantum.

ibid. & p. 105.

Sutura Coronalis.

ibid. p. 105.

Ossa Syncipitis.

ibid.

Sutura Sagittalis.

ibid.

Os Occipitis.

ibid.

Ejus Foramen magnum.

ibid.

Sutura Lambdoidalis.

ibid. & p. 106.

Ossa Temporum.

ibid.

Petrosa.

ibid.

Processus Mammillares, Styliformes, Zygomatici.

ibid.

Suturae squamosae.

ibid.

Sphenoidis os; ejusque. Sella Equina, Alae
Vespertilionum, Processus alii, Foramina.

ibid. p. 106. 107. 108.

Ossa Ethmoidea; Cibrosium, Crista Galli,
Spongiosum & in eo carniformis mucus; nec
non Ductus Excretorius; Lamellare ad orbi-
tam, & Septum narium.

ibid.

Maxillae superioris ossa; Genarum, Maxillae
majus, Palati majus, Unguis, Nasi Exte-
rioris, Palati minus, Vomeris.

ibid. & p. 109.

Ossa Orbitaria.

ibid. p. 107. 108. 109.

Maxillae

Maxillæ Inferioris os, ejusque cavitas & Processus *ibid.* p. 109.

Dentes, eorumque Alveoli; Incisores, Canini, Molares. *ibid.* p. 110.

EXAMEN VIGESIMUM TERTIUM. *pag.* 111.

Oculi. §. 1. p. 111. 112. &c. *ibid.*

Musculus rectus. *ibid.*

Glandulæ, Carunculæ, & Puncta Lachrymalia, in duos quasi ramos Ductus nasi aperta. (*ibid.* p. 112.

Tunica Adnata & Innominata. *ibid.*

Musculi, Superbus, Humilis, Bibitorius, Indignatorius, Trochlearis, & Amatorius. *ibid.* & p. 113.

Trochleæ cartilago. *ibid.* p. 112.

Pinguedo. *ibid.* p. 113.

Tunica Cornea, Uvea, inque eâ Pupilla & Iris; Retiformis, Vitrea, CrySTALLINA. *ibid.* (& p. 114.

Humores; Aqueus, Vitreus, ChrySTALLINUS. *ibid.* p. 115.

Nervus Opticus & Motorius. *ibid.*

Aures internæ; Meatus Auditorius, Membrana Tympani ejusque Chorda, & Musculus externus; §. 2. p. 115. 116.

Officula Auditus; Malleolus, ejusque Musculus, Incus, Stapes, Cochleare. *ibid.* p. 116. (116.

Cavitates Auris; Concha, Cochlea, Labyrinthus, Nervus Auditorius. *ibid.* p. 117. 118.

EXAMEN VIGESIMUM QUARTUM.

INDEX.

187

TUM.

pag. 118.

Meninges; Crassa, ejus Falx messoria & Sinus

Tenuis.

§. 1. p. 118. 119. 120.

Cerebrum.

§. 2. p. 120. 121.

Corpus callosum.

ibid.

Ventriculi; Primus & Secundus.

ibid.

Septum lucidum.

ibid. & p. 122.

Ventric. Tertius.

ibid.

In fundibulum.

ibid.

Glandula Pituitaria.

ibid.

Fornix.

ibid.

Ventric. Quartus.

ibid. pag. 123.

Glandula Pinealis.

ibid.

Plexus; Choroides & Retiformis.

ibid. & p.

(124.

Cerebellum.

ibid.

EXAMEN VIGESIMUM QUIN-

TUM.

pag. 125.

Spinalis Medullæ principium.

§. 1. pag. 125.

Ab eo Nervi; Olfactorium, Opticum, e-

jusque Thalamus, Motorium oculorum,

Quartum, Gustatorium, Sextum, Septi-

num, Auditorium, Vagum, Decimum.

(ibid. pag. 126. 127.

Medulla Spinalis.

§. 2. p. 127. 128.

Ab eâ Nervorum-paria.

ibid.

Cervicis, 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.

ibid. & p. 129.

Dorsi. 1. 2. & decem reliqua

ibid.

Lumborum. 1. 2. 3. 4. 5.

ibid. & p. 130.

Ossis Sacri. 1. 2. 3. 4. 5. 6.

ibid.

EXAMEN VIGESIMUM SEXTUM.

pag. 130.

Musculi caput moventes; Mastoidei, Inter-

ni,

ni, Splenii, Complexi, Nani, Recti, majores & minores, Obliqui Superiores & Inferiores. §. 1. & p. 130. 131. 132.

Collum moventes; Longi, Scaleni, Spinati, Transversales. §. 2. & p. 133.

Truncum moventes; §. 3.

Longissimi Dorsi, Sacrolumbi, Semispinati, Serrati postici superiores & inferiores, Sacri, Quadrati. §. 3. p. 133. 134.

Thoracem moventes; Intercoſtalet Externi, & Interni. §. 4. pag. 135.

Ad Truncum, Subclavii, Pectorales, Serrati antici minores, & majores, Cucullares seu Trapezij, Levatores Scapulæ, Rhomboides, Latissimi seu Anſcalptores. §. 5. p. (136. 137.

Vafa per Truncum; Venæ, Vertebrales, Cervicales inferiores & superiores, Thoracicæ superiores & Inferiores, Lumbares, Musculæ. §. 6. & pag. 30. 138.

Arteriæ, Nervi, Lymphatica. *ibid.* p. 138.

EXAMEN VIGESIMUM SEPTIMUM. pag. 138.

Musculi Brachium moventes; Deltoides, Coracoidæus, Rotundus major & minor, Supra-spinatus, Infra-spinatus, Subscapularis, seu immerſus. §. 1. *ibid.* & p. 139.

Cubiti ulnam moventes; Biceps, Brachiaëus internus, Longus seu Gemellus, Brevis, Anconeus, Brachiaëus Externus. §. 2. p. 139. 140.

Radium moventes; Pronator Quadratus, Pronator Rotundus, Supinator longus, & brevis.

brevis.

§. 2. p. 140. 141.

Carpum & Metacarpum moventes; Cubiteus Internus, Radieus Internus, Cubiteus Externus, Radieus Externus seu Bicornis.

§. 3. p. 141.

Volam moventes; Palmaris, & musculus Lunaris.

§. 3. p. 142.

Pollicem moventes; Flexores, & Extensores plures; Adductor seu Antithenar, Abductor seu Thenar.

§. 4. p. 142. 143.

Digitos moventes; Perforatus seu Sublimis, Perforans seu Profundus, (hic membraneus canalis) Lumbricales, Extensor Magnus, Interossei Interni & Externi, Indicator, Auriscalptor.

§. 5. p. 143. 144. 145.

Vasa Brachii; Vena; xillaris, Scapuralis Interna, & Externa, Cephalica, ejusque rami, Salvatella; Basilica, Profunda, Subcutanea; Mediana.

§. 6. p. 145. 146.

Arteriæ: Lymphæductus: & Nervi. *ibid.* &

(p. 147.

E X A M E N V I G E S I M U M O C T A V U M.

pag. 148.

Femur moventes musculi; Psoa seu Lumbaris, Iliacus internus, Quadriceps, hicque tum Triceps, tum Lividus seu Pectineus; Glutæus major, medius & minor; Quadrigeminus, hicque tum Pyriformis seu Iliacus externus, tum Quadratus; Obturator externus, & internus. §. 1. pag. 148. 149. 150.

Tibiam moventes musculi; Biceps, Semi membranofus, Seminervofus, Gracilis, Fascialia

scialis seu Sartorius seu Sutorius, Popliteus, Membranofus seu Fascia lata, Rectus, Vastus Externus & Internus, Cruræus. §. 2.

(pag. 150. 151.

Tarsum moventes; Tibiæus Anticus, Peronæus Anticus seu secundus, Tibiæus posticus, Peronæus posticus seu primus, Gastrocnemius internus & externus, Soleus, Plantaris.

§. 3. pag. 151. 152.

Pedis Pollicem moventes; Flexor, Extensor, Adductor; Digitorum, Perforans, Perforatus, Lumbricales, Tensor Longus & brevis seu Pediculus, Interossei, Transversus: Tendinum Ligamentum, & Massa carnea. §. 4. p. 152.

(153. 154.

Vena Cruralis, Saphena, Ischias, Muscula, Poplitea; alique Cruralis Rami: §. 5.

(pag. 155.

Venarum omnium Valvulæ. *ibid.* p. 156.

Arteria Cruralis, ejusque Rami. *ibid.*

Lymphæductus Pedum. *ibid.*

Nervi, eorum quæ Rami. *ibid.* & p. 157.

EXAMEN VIGESIMUM NONUM.

pag. 157.

Vertebræ, earumque Corpora, Laminæ, & Processus, Rectus, Transversi, & Obliqui; omniumque Foramen. §. 1. p. 157. 159.

Eadem in Collo, Dorso, Lumbis. *ibid.* & p. 152.

Spina. *ibid.*

Os Sacrum. §. 2. p. 160.

Coccygis. §. 3. & p. 161.

Costæ. §. 4. p. 161.

Os

Os Inn
& Isch
cetabu
Scapul
nium,

Clavicu
EXAM
Ossa Hu
menta,

Ossa Ul
Sinus,
& Ligam
Os Patel
Genu.

Ossa Tib
li.
Ossa Ca

Tarsi, &
Cubifor
gamenta

Ossa Met
gamenta

Ossa Dig
Ungues

cula Sela

INDEX.

191

Os Innominatum; & quidem Ilium, Pubis,
& Ischii seu Coxendicis; in his Foramen, A-
cetabulum, & Pelvis. §. 5. p. 162. 163.

Scapulæ, earumque Processus, Spina, Acro-
nium, & Coracoides: ut & Ligamenta. §. 6.

(p. 163. 164.

Claviculæ.

§. 7. p. 165.

EXAMEN TRIGESIMUM. pag. 165.

Ossa Humeri; & Femoris, horumque Liga-
menta, & Rotatores; & illius Trochlea. §. 1.

(p. 166. 167.

Ossa Ulnæ, & Radii; illiusque Olecranium,
Sinus, & Ligamentum; Ut & hujus Caput,
& Ligamentum. §. 2. p. 168. 169.

Os Patellæ, & Ligamenta ac Cartilagines in
Genu. §. 3. p. 170.

Ossa Tibiæ, & Fibulæ, & ad hæc Malleo-
li. *ibid.* & p. 170. 171.

Ossa Carpi, eorumque Ligamenta. §. 4. &
(p. 172.

Tarsi, & quidem Tali, Calcis, Cymbiforme,
Cubiforme, & Cuneiformia, eorumque Li-
gamenta. *ibid.* & p. 173. 174.

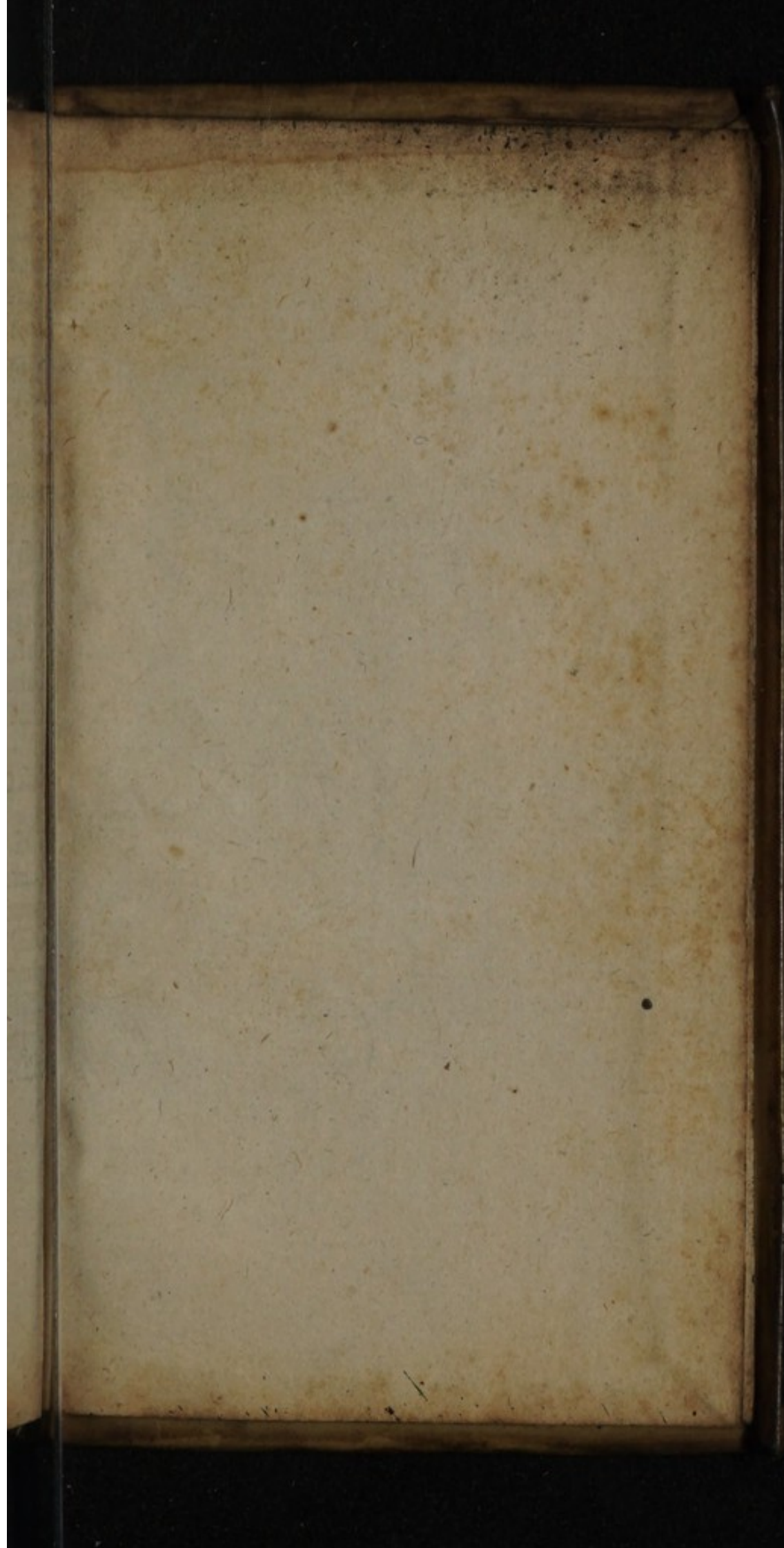
Ossa Metacarpi, & Metatarfi; eorumque Li-
gamenta. §. 5. p. 174. 175.

Ossa Digitorum Manus, & Pedis; eorumque
Ungues, & ad articulos Ligamenta, & Ossi-
cula Sefamoidea. *ibid.* & p. 176.

FINIS.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

2 1 1 1 2

3

